

ΕΛΙΣΑΒΕΤ Χ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ  
Α.Μ.: 2000032  
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ  
ΤΗΣ  
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ  
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ  
ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΙΟΥΝΙΟΣ 2005

# ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

### ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....3

- 1.1. Ιστορικό Εμπορικής Τράπεζας.....3
- 1.2. Οργανική ανάπτυξη.....5
- 1.3. Εξέλιξη μεγεθών της Εμπορικής Τράπεζας.....5
- 1.4. Η εποχή Ανδρεάδη (1952-1975).....7
  - 1.4.1. Τα μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας μετά την εποχή του Ανδρεάδη.....7
- 1.5. Ο Όμιλος της Εμπορικής.....8
- 1.6. 1990-2001: η Εμπορική σε αριθμούς.....10

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

### ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ

### ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....12

- 2.1. Εισαγωγή.....12
- 2.2. Διαχρονική ανάλυση κοινών μεγεθών.....17
  - 2.2.1. Μελέτη κατάστασης κοινού μεγέθους Ισολογισμών 2000-2003.....20
  - 2.2.2. Μελέτη κατάστασης κοινού μεγέθους Αποτελεσμάτων Χρήσεων 2000-2003.....22

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

### ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ.....23

- 3.1. Γενικά.....23
- 3.2. Διαχρονική ανάλυση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.....24
  - 3.2.1. Αριθμοδείκτες ρευστότητας.....24
  - 3.2.2. Αριθμοδείκτες δραστηριότητας.....27
  - 3.2.3. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.....29
  - 3.2.4. Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας.....39
  - 3.2.5. Αριθμοδείκτες παραγωγικότητας.....45

3.2.6. Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας.....	49
3.2.7. Αριθμοδείκτες διάρθρωσης εσόδων.....	55
3.2.8. Αριθμοδείκτες επενδύσεων .....	60

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η πορεία της Εμπορικής Τράπεζας.....	68
4.1. Ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.....	68
4.2. Χρηματοοικονομικά μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας.....	70
4.3. Συμπεράσματα.....	73

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	74
-------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	75
----------------	----

Οικονομικές καταστάσεις 2000.....	76
Οικονομικές καταστάσεις 2001.....	80
Οικονομικές καταστάσεις 2002.....	84
Οικονομικές καταστάσεις 2003.....	88

Σύνθεση Ενεργητικού 2000-2003.....	92
------------------------------------	----

Υπόλοιπα χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας στο χώρο της Λιανικής Τραπεζικής 2000-2001.....	93
Υπόλοιπα χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας στο χώρο της Λιανικής Τραπεζικής 2002-2003.....	94
Υπόλοιπα χορηγήσεων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο τέλος των ετών 1999-2003.....	94

Βασικά μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας και του Ομίλου 2000-2001.....	95
Βασικά μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας και του Ομίλου 2002-2003.....	96

---

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ**

### **ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

---

#### **1.1. Ιστορικό Εμπορικής Τράπεζας**

Η ανάπτυξη της Εμπορικής Τράπεζας, η ιστορία της δηλαδή, έχει καταγραφεί σε τρία μεγάλα στάδια.

Το πρώτο, η περίοδος Εμπεδοκλέους –που έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια, ουσιαστικά μέχρι το θάνατο του Γρηγορίου Εμπεδοκλέους το 1951- μοιάζει να είναι το πιο σημαντικό μέσα από δύο τραπεζικές κρίσεις που εξαφάνισαν πολλές σύγχρονες με την Εμπορική τράπεζες, τέσσερις πολέμους, δύο υπερπληθωρισμούς και τρία νομισματικά συστήματα, η Τράπεζα όχι μόνο επιβίωσε αλλά και επεκτεινόταν συνεχώς. Η στρατηγική του Εμπεδοκλέους να διασφαλίζει τα δάνειά της με ενέχυρα μεγαλύτερης αξίας και να διατηρεί σε υψηλά επίπεδα τα ρευστά διαθέσιμά της, να ασκεί συντηρητική πολιτική χορηγήσεων και επεκτάσεων, βρίσκεται στη βάση της επιτυχίας, μολονότι αυτό άφησε ένα μέρος του ενεργητικού ανεκμετάλλευτο και οδηγούσε σε μειωμένα έσοδα. Ο Εμπεδοκλής φρόντισε στην αρχή να μην ακολουθήσει το σχήμα «αύξηση των καταθέσεων για αύξηση των χορηγήσεων», παρά φρόντισε να αυξάνει τα ίδια κεφάλαια και να ευρύνει τον κύκλο εργασιών της Τράπεζας.

Το δεύτερο στάδιο ανάπτυξης της Εμπορική Τράπεζας είναι αποκλειστικά συνδεδεμένο με την προσωπικότητα του Στρατή Ανδρεάδη. Η στρατηγική της Τράπεζας άλλαξε ριζικά με κεντρικές λογικές την εκρηκτική επέκταση και την επιτάχυνση της μεγέθυνσής της, καθώς και τη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της για την οργάνωση και ισχυροποίηση του Ομίλου της.

Το τρίτο στάδιο άρχισε με την κρατικοποίηση της Εμπορικής Τράπεζας και την απομάκρυνση του Στρατή Ανδρεάδη. Έκτοτε η Τράπεζα αναζήτησε έναν νέο, σύγχρονο ρόλο στην ελληνική κοινωνία, καθώς το εθνικό και διεθνές περιβάλλον, στο δρόμο προς την παγκοσμιοποίηση, μεταβάλλονταν ριζικά και ραγδαία στη διεύρυνση της παγκοσμιοποίησης τον κεντρικό ρόλο διαδραματίζουν πια το δανειακό και το χρηματιστηριακό κεφάλαιο.

Η σημερινή πορεία της Εμπορικής καθορίζεται από την αναμόρφωση του εθνικού τραπεζικού συστήματος στα χρόνια 1985-1990, κυρίως όμως, η πολιτική της ελαύνεται από τις προϋποθέσεις νέων σχέσεων που δημιούργησε η ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ.

Το καταστατικό της Εμπορικής Τράπεζας

Σύμφωνα με το, αρχικό όπως υποστηρίζεται, καταστατικό της, η Εμπορική Τράπεζα «εκτελεί εν Ελλάδι και εν τη αλλοδαπή δι' ίδιον λογαριασμόν ή λογαριασμόν τρίτων ή εν συνεταιρισμώ πάσαν τραπεζιτικήν ή εμπορικής φύσεως εργασίαν». Προκειμένου να είναι εμφανής ο εμπορικός χαρακτήρας του ιδρύματος, σύμφωνα και με την παράδοση και τη νέα επωνυμία της, αναγραφόταν στο καταστατικό ότι η Τράπεζα χορηγούσε πιστώσεις και με ενέχυρο εμπορεύματα, «αναλαμβάνει την προμήθειαν εις τρίτους εμπορευμάτων εκ της αλλοδαπής ή ημεδαπής ή την πώλησιν τοιοούτων, είτε διά λογαριασμών τρίτων είτε δι' ίδιον αυτής λογαριασμόν, απεδεχόμενη αντιπροσωπείας εμπορικών οίκων και εταιρειών, ποιείται προκαταβολάς επί φορτωτικών». Αξιοσημείωτη είναι και η διάταξη του καταστατικού σύμφωνα με την οποία η Τράπεζα «συμμετέχει εις επιχειρήσεις και εκδόσεις μετοχών και δανείων εταιρειών, αλλ' αι συμμετοχαί της αύται ομού με τα εις τας αυτάς επιχειρήσεις τυχόν παρασχεθέντα δάνεια δεν δύναται, εν συνόλω λαμβανόμεναι, να υπερβαίνωσιν 20% του εταιρικού κεφαλαίου». Επίσης, απαγορεύονταν ρητώς η αγορά ακινήτων, τα δάνεια επί υποθήκη και «η δι' ίδιον λογαριασμόν ή διά λογαριασμόν τρίτων επιχειρήσεις πάσης καθαρώς κυβιστικής χρηματιστικής πράξεως».



**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**  
**ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**  
 ΤΕΥΧΟΣ Α'

Αριθμός φύλλου 242      Έν Αθήναις, τη 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

1907

Προκήρυξις του καταστατικού της Εμπορικής Τράπεζας...  
**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α**  
**ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**  
 Έχοντες επί των Εσωτερικών Χρημάτων δική τήν...  
 29 Νομβρίου 1907.  
**ΓΕΩΡΓΙΟΣ**  
 Ο Υπουργός των Εσωτερικών  
**Ν. Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Αριθ. 2330  
**ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ**  
**ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΡΑΧ. 5.000.000**  
 Το Άδελφον σφραγίσον τού...  
 Νομάρχου του...  
 29 Νομβρίου 1907...  
 Κ. Κουρής, Πρόεδρος...  
 Κ. Κουρής, Πρόεδρος...  
 Κ. Κουρής, Πρόεδρος...

## 1.2. Οργανική ανάπτυξη

Η Εμπορική Τράπεζα επιδίωξε και πέτυχε τη μεγέθυνση της με οργανική ανάπτυξη. Η πολιτική της για τη δημιουργία νέων υποκαταστημάτων οδήγησε στη διεύρυνση της παρουσίας σε όλη σχεδόν την ελληνική επικράτεια. Ιδιαίτερη, όμως, έμφαση δόθηκε στη δημιουργία υποκαταστημάτων στην Αθήνα και τον Πειραιά.

Το 1923 η Τράπεζα είχε είκοσι υποκαταστήματα, τα οποία αυξήθηκαν σε τριάντα επτά το 1935. Από αυτά, τα δώδεκα ήταν παραρτήματα στην Αθήνα και στις κυριότερες συνοικίες της και τα τρία στον Πειραιά.

Παράλληλα, διέθετε δίκτυο ανταποκριτών σε όλες τις πόλεις.

Στο εξωτερικό συνεργαζόταν με τις μεγαλύτερες τράπεζες του κόσμου. Στην Αγγλία, η Εμπορική ίδρυσε την Commercial Bank of the Near East, με έδρα το Λονδίνο και υποκαταστήματα στην Κωνσταντινούπολη και την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου.

Το 1940 η Τράπεζα, πλην των κεντρικών της καταστημάτων, διέθετε δεκατέσσερα υποκαταστήματα στην Αθήνα και τέσσερα στον Πειραιά. Στην υπόλοιπη χώρα λειτουργούσαν τριάντα έξι υποκαταστήματα.

Από αυτά, τρία στην Κρήτη, τρία στη Στερεά Ελλάδα, οκτώ στην Πελοπόννησο, πέντε στη Θεσσαλία, τέσσερα στη Μακεδονία, δύο στην Ήπειρο, επτά στα νησιά του Αιγαίου και τέσσερα στα νησιά του Ιονίου.

### ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Α' ΒΕΣΜΗΝΙΑΣ 1990.

ΚΗΜΗΤΙΚΟΝ		ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ	
Τραπεζικόν και Τραπεζικόν	Δρ. 42.556.000,30	Κεφάλ. Μεταβιβαζόμενον Δρ. 20.000.000,00	—
Παραρτηματικόν	Δρ. 4.007.399,00	Μεταβιβαζόμενον	
Επιχειρηματικόν	Δρ. 48.229.471,00	Κεφάλαια κατατεθειμένα	Δρ. 3.082.500,45
Δράμας και Στοιμ. Κεφάλαιον	Δρ. 41.280.771,00	Κεφάλαια εν ύψει των επί προεργασίας	Δρ. 5.240.295,45
Χρηματοδοτικόν και παραρτηματικόν	Δρ. 11.708.778,00	Κεφάλαια εν ύψει των επί προεργασίας	Δρ. 12.430.973,20
Χρηματοδοτικόν παρ' Τραπεζών Στρατηγικόν και λοιπών τραπεζών	Δρ. 300,070,00	Προκαταβολαί πιστώσεων επί εργασιών	Δρ. 1.621.729,41
Αποφραγματικόν	Δρ. 1.000.000,00	Αποφραγματικόν διακρίσεων πιστώσεων	Δρ. 7.204.071,29
Άλλα χρημ. κεφάλαια	Δρ. 4.728.097,00	Αποφραγματικόν τραπεζών	Δρ. 21.000.000,00
Τραπεζικόν και λοιπών Στρατηγικόν και Παραρτηματικόν	Δρ. 10.157.404,30	Χρηματοδοτικόν εν ύψει των επί εργασιών	Δρ. 2.041.040,00
Άλλα χρημ. κεφάλαια	Δρ. 1.381.217,12	Χρημ. κεφάλαια εν ύψει των επί εργασιών	Δρ. 958.000,00
Νέον πιστωτικόν	Δρ. 119.210,00	Μέγιστον ύψος πιστώσεων	Δρ. 1.125.000,00
		Μέγιστον ύψος	Δρ. 119.200,00
		Επί των επί εργασιών	Δρ. 61.210,00
			Δρ. 100.200,00

### ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΤΩΝ

Γέμισμα	Δρ. 1.507.300,28	Υπόλοιπον παρ' Εμπορικών	Δρ. 58.810,00
Πόσοι αναμενόμενοι από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 1.207.112,73	Πόσοι αναμενόμενοι από Εργασίας επί των εργασιών	Δρ. 1.290.000,17
Τραπεζικόν και παραρτηματικόν	Δρ. 300,000,00	Πόσοι αναμενόμενοι	Δρ. 22.780,20
Φορολογικόν	Δρ. 10.000,00		
Αποφραγματικόν	Δρ. 356.574,00		
Πόσοι αναμενόμενοι	Δρ. 118.010,48		
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 1.817.000,00		
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 80.294,00		
	Δρ. 1.170.200,00		

### ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΕΡΔΩΝ ΑΡ. 3.817.000,00

Κεφάλαια εν ύψει των επί προεργασίας κατά νόμο 39 του Καταστατικού επί Δρ. 3.817.000,00	Δρ. 100.000,00
Πόσοι αναμενόμενοι από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 400,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 400.000,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 400.000,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 112.500,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 1.014.500,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 287.000,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 3.200.000,00
Μέγιστον ύψος αναμενόμενου από διάφορα προμηθευτικά και λοιπών	Δρ. 3.817.000,00

Το ύψος των Δρ. 3.817.000,00 κατά νόμο 39 του Καταστατικού είναι αμετάβλητο μετά την έγκριση των συνετών Διαχειριστικών συνελεύσεων από μετόχους της εταιρείας από την 11 Δεκεμβρίου 1920.

Η 11 Δεκεμβρίου 1910

Ο Αντιπρόεδρος της Διοικήσεως  
Ι. ΑΘΗΝΟΠΡΟΣ

Ο Γενικός Διοικητής  
Γ. ΕΜΠΕΔΟΚΑΝΣ

Ο Διοικητής των Διαχειριστικών  
Α. Γ. ΦΑΡΥΤΣΗΣ

### 1.3. Εξέλιξη μεγεθών της Εμπορικής Τράπεζας

Η εξέλιξη των μεγεθών της Εμπορικής παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον:  
*Ενεργητικό:* από 405,9 εκατ. δρχ. το 1923, αύξηση σε 2,1 δισ. δρχ. το 1940.  
Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης 10,2% το 1908-1922 ήταν 27,1%.

*Χορηγήσεις:* μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης την περίοδο 1923-1940 ήταν 10,2% και το 1908-1922 ήταν 22,5%.

*Ίδια κεφάλαια:* από 43,9 εκατ. δρχ. το 1923, αύξηση σε 234,1 εκατ. το 1940.  
Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης 10,3% και το 1908-1922 ήταν 19,3%.

*Καταθέσεις:* από 274,9 εκατ. δρχ. το 1923, αύξηση σε 1,2 δισ. το 1940.  
Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης 9,1% και το 1908-1922 ήταν 27,3%.

*Κέρδη:* από 12,1 εκατ. δρχ. το 1923, αύξηση σε 26,8 εκατ. το 1940.  
Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης 4,7% και το 1908-1922 ήταν 28,9%.

Η θετική εξέλιξη των μεγεθών και η μεγάλη αύξησή τους, παρά τις έντονες διακυμάνσεις της οικονομικής συγκυρίας και την ανώμαλη εσωτερική πολιτική κατάσταση, μαρτυρείται από την ικανοποίηση που έστω και συγκρατημένα, εκφράζεται στις Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

*Εξέλιξη των καταθέσεων σε σχέση με τα προπολεμικά μεγέθη  
Σύνολο καταθέσεων στις τράπεζες*

Έτος (31 Δεκ.)	Σε δισ. δρχ. τρέχουσας αξίας	Σε δισ. δρχ. του 1938	Σχέση % ως προς τις καταθέσεις του 1938
1938	23	23,0	100
1946	151	1,0	4,3
1947	398	1,8	7,8
1948	657	2,5	10,9
1949	1.153	4,1	17,8
1950	1.540	4,7	20,4
1951	2.118	6,0	26,1
1952	2.196	6,1	26,5

#### 1.4. Η εποχή Ανδρεάδη (1952-1975)

Τα οικονομικά μεγέθη της Τράπεζας κατά την περίοδο Ανδρεάδη σημείωσαν μεγάλη αύξηση, η οποία έδειχνε ότι οι δυσκολίες των μετακατοχικών χρόνων είχαν φτάσει στο τέλος τους.

Το *Ενεργητικό* της Εμπορικής Τράπεζας κατά την περίοδο Ανδρεάδη αυξήθηκε, από 796 εκατ. δρχ. το 1952, σε 67,6 δισ. το 1974. Ο μέσος ετήσιος όρος αύξησης κατά την περίοδο αυτήν ήταν 22,4%. Το μερίδιο του ενεργητικού της Εμπορικής, από 22,66% στο σύνολο του ενεργητικού των εμπορικών τραπεζών, αυξήθηκε στο 45% το 1958. Εκτοτε άρχισε να μειώνεται σταδιακά και το 1974 έφτασε στο 29,5%.

Οι *χορηγήσεις* την περίοδο 1952-1974 αυξήθηκαν από 443,8 εκατ. σε 20,7 δισ. δρχ. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής των χορηγήσεων ήταν της τάξης του 19% έναντι 20% για το σύνολο των εμπορικών τραπεζών. Το μερίδιο της Εμπορικής στις συνολικές χορηγήσεις των εμπορικών τραπεζών κινήθηκε τα πρώτα χρόνια αυξητικά, από 21,8% το 1953, σε 31% το 1958. Από το επόμενο έτος άρχισε η πτώση και το 1963 έφτασε στο 14,5% περίπου, μερίδιο το οποίο με μικρές διακυμάνσεις διατήρησε η Τράπεζα σε όλη την περίοδο μέχρι το 1974. Έτσι, οι χορηγήσεις ως ποσοστό του ενεργητικού μειώθηκαν, από 53,02% το 1953, στο 30,7% το 1974. Αντίθετα, το ποσοστό των συμμετοχών και των χρεογράφων επί του ενεργητικού αυξήθηκε, από 1% το 1953, σε 20,6% το 1974. Η αύξηση αυτή οφειλόταν στις υποχρεωτικές τοποθετήσεις σε τίτλους του δημοσίου και στην επενδυτική πολιτική της Τράπεζας.

Τα *ίδια κεφάλαια* της Τράπεζας αυξήθηκαν, από 34,5 εκατ. το 1952, σε 1,86 δισ. δρχ. το 1974. Στην περίοδο 1952-1974 ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καθαρών κερδών ήταν 20,5%.

##### 1.4.1 Τα μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας μετά την εποχή του Ανδρεάδη

Κατά τη δεκαεπενταετία που ακολούθησε, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η Εμπορική εμφάνισε, μέσα από τους δείκτες των επιδόσεών της, την εξής πορεία:



Οι καταθέσεις αυξήθηκαν από 48,1 δισ. το 1975, σε 1.116,3 δισ. το 1990. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων ήταν 23,7%. Το μερίδιο των καταθέσεων της Εμπορικής στο σύνολο των ιδιωτικών καταθέσεων παρέμεινε σχετικά σταθερό και το 1990 ήταν γύρω στο 14%. Σε ότι αφορά στην κατάταξη με βάση τις καταθέσεις, η Εμπορική προς το τέλος της δεκαετίας του 1980 πέρασε στην Τρίτη θέση μετά την Εθνική και την Αγροτική Τράπεζα.

Στην περίοδο 1975-1990 οι χορηγήσεις αυξήθηκαν, από 28,8 δισ. το 1975, σε 494,7 το 1990. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησής τους ήταν 20,8%. Το μερίδιο της Τράπεζας στις συνολικές χορηγήσεις των εμπορικών τραπεζών αυξήθηκε, από 14,62% το 1975, σε 18,55% το 1990. Ως ποσοστό του ενεργητικού οι χορηγήσεις, από 49,68% το 1975, μειώθηκαν σε 36,2% το 1990. Στην κατάταξη με βάση τις χορηγήσεις η Εμπορική παρέμεινε δεύτερη σε όλη την περίοδο και μόλις τα τελευταία δύο έτη της εξεταζόμενης περιόδου πέρασε στην τρίτη θέση, μετά την Εθνική και την Αγροτική Τράπεζα.

Κατά την ίδια περίοδο, τα χρεόγραφα και οι συμμετοχές ως ποσοστό του ενεργητικού αυξήθηκαν από 28,3% το 1975 σε 37,1% το 1990.

Το ενεργητικό της Τράπεζας αυξήθηκε από 58,1 δισ. το 1975 σε 1.362 το 1990. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης ήταν 23,4% και το μερίδιο στο ενεργητικό των εμπορικών τραπεζών μειώθηκε από 19% το 1975 σε 15,7% το 1990.

Ως προς την πορεία των ιδίων κεφαλαίων της, σημειώθηκε αύξηση από 1,9 δισ. το 1975 σε 38,1 το 1989. Το 1990 πραγματοποιήθηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και τα ίδια κεφάλαια έφτασαν τα 82,7 δισ. δρχ. Η κερδοφορία της Τράπεζας υπήρξε ικανοποιητική. Τα κέρδη από 89 εκατ. δρχ. το 1975, έφτασαν τα 20 δισ. το 1990 και ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης της περιόδου ήταν 43,5%.

### 1.5. Ο Όμιλος της Εμπορικής

Ο Όμιλος Εταιρειών της Εμπορικής, στην πραγματικότητα Όμιλος Ανδρεάδη, καθώς η συγκρότησή του συνέπεσε με την προεδρία του και αποτέλεσε κεντρικό άξονα της επεκτατικής επιχειρηματικής δράσης του, ενώ απέφερε τεράστια οικονομική και πολιτική ισχύ στο διοικητή της, δημιούργησε τελικά και μεγάλα βάρη και δέσμευσε έως ένα βαθμό τις καθαρά τραπεζικές προοπτικές της.

Ο Ανδρεάδης χρησιμοποίησε την Τράπεζα για να οργανώσει μια επιχειρηματική αυτοκρατορία, η οποία δε στηριζόταν αποκλειστικά σε επιχειρηματικές, δηλαδή οικονομικές βάσεις.

Το πρώτο βήμα για τη συγκρότηση του Ομίλου έγινε το 1957 με εξαγορές άλλων τραπεζών, πριν από το 1957. Η μόνη εξαγορά άλλης επιχείρησης από την Εμπορική ήταν αυτή της ασφαλιστικής εταιρείας «Φοίνιξ». Το 1957 ύστερα από επίμονες και μακρές διαπραγματεύσεις, ο Στρατής Ανδρεάδης έπεισε τον γνωστό άγγλο τραπεζίτη sir Charles Hambro, που είχε τον έλεγχο της Ιονικής Τράπεζας, να του την πουλήσει έναντι άμεσης προκαταβολής 635.000 αγγλικών λιρών. Την απόκτηση της Ιονικής Τράπεζας και μαζί και της Λαϊκής ακολούθησαν οι εξαγορές της Τράπεζας Πειραιώς το 1962 και της Τράπεζας Αττικής το 1964.

Από το 1958 στον Όμιλο της Εμπορικής περιλαμβάνεται και η ασφαλιστική εταιρεία «Η Ιονική», η οποία ιδρύθηκε το 1938.

Το 1960 ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας ανέλαβε την ανέγερση του ξενοδοχείου Athens Hilton.

Το 1961 η Εμπορική μαζί με την Ιονική-Λαϊκή Τράπεζα, ίδρυσαν τη «Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων» με μετοχικό κεφάλαιο 180 εκατ. δρχ.

Το 1962 ιδρύθηκε η «Ελληνική Βιομηχανία Χυμών και Κονσερβών» από την Εμπορική και την Ιονική-Λαϊκή Τράπεζα. Την ίδια χρονιά ιδρύθηκε η επιχείρηση «Ναυπηγεία Ελευσίνος» με εταιρικό κεφάλαιο δύο εκατ. δολάρια που καταβλήθηκε εξ' ολοκλήρου από την Εμπορική και την Ιονική-Λαϊκή Τράπεζα.

Το 1963 ιδρύθηκε η Τράπεζα Επενδύσεων με συμμετοχή ορισμένων από τις μεγαλύτερες τράπεζες του εξωτερικού.

Το 1965 οι ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου συνέστησαν τη βιομηχανική εταιρεία «Ελληνική Βιομηχανία Σάκων και Ειδών Πλαστικής Ύλης», με κύριο σκοπό την παραγωγή πλαστικών σάκων συσκευασίας χημικών λιπασμάτων.

Τον Απρίλιο του 1999 η Εμπορική προχώρησε στη μεταβίβαση του 51% των μετοχών της Ιονικής Τράπεζας στην Alpha Τράπεζα, ενώ σήμερα κατέχει μειοψηφική συμμετοχή στην Τράπεζα Αττικής, διατηρώντας όμως τη διοίκηση της Τράπεζας αυτής.

Σήμερα ο Όμιλος αποτελείται από τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου, ανάληψης απαιτήσεων κεφαλαίων, χρηματοπιστωτικές και άλλες. Ο Όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας προσφέρει ένα ολοκληρωμένο φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών. Από το καλοκαίρι του 2000, η μεγαλύτερη γαλλική τράπεζα η Credit Agricole, συμμετέχει με ποσοστό 6,7% στο μετοχικό κεφάλαιο της Εμπορικής Τράπεζας.

## 1.6. 1990-2001: η Εμπορική σε αριθμούς

### *Καταθέσεις και Repos*

Οι καταθέσεις της Τράπεζας κατά την περίοδο 1990-2001 αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 13,07%. Από 1.166.381 εκατ. δρχ. το 1990 και διαμορφώθηκαν το 2001 σε 4.505.287 εκατ. δρχ.

### *Ενεργητικό*

Η μέση ετήσια αύξηση του ενεργητικού της Τράπεζας την περίοδο αυτήν ήταν της τάξης του 14,58%. Το ενεργητικό της Τράπεζας υπερτετραπλασιάστηκε και από 1.351.085 εκατ. δρχ. το 1990, ανήλθε σε 6.038.512 εκατ. δρχ. το 2001.

Ο υψηλότερος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της περιόδου (σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30%) παρατηρήθηκε το έτος 1999 (33,83%).

### *Χορηγήσεις*

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός των χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας για την περίοδο 1990-2001 διαμορφώνεται σε 17,41%. Οι χορηγήσεις της Τράπεζας, από 494.735 εκατ. δρχ. το 1990, ανήλθαν σε 2.891.077 εκατ. δρχ. το 2001. Με εξαίρεση το 1992 (έτος διαγραφής απαιτήσεων Ναυπηγείων Ελευσίνας), οπότε η Τράπεζα εμφάνισε αρνητικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής (-5,04%) και το 1994, που ο ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε σε 8,87%, τα υπόλοιπα έτη ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των χορηγήσεων ήταν πάντοτε διψήφιος και συνήθως πάνω από 20%.

### *Ίδια κεφάλαια*

Τα ίδια κεφάλαια της Εμπορικής Τράπεζας οκταπλασιάστηκαν και από 82.755 εκατ. δρχ. το 1990, αυξήθηκαν σε 686.270 εκατ. δρχ. το 2001. Οι σημαντικότερες μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων, με ποσοστό αύξησης πάνω από 100%, ήταν τα έτη 1990 (117,06%) και 1999(199,13%), έτη κατά τα οποία η Τράπεζα πραγματοποίησε σημαντικές αυξήσεις κεφαλαίου με καταβολή μετρητών. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής ολόκληρης της περιόδου αυτής είναι 21,20%.

*Μεγέθη Εμπορικής Τράπεζας 1990-2001*  
(ποσά σε εκατ. δρχ.)

	1990	2001	Μέσος ρυθμός μεταβολής 1990-2001
<b>Ενεργητικό</b>	1.351.085	6.038.512	14,58%
<b>Ίδια κεφάλαια</b>	82.755	686.270	21,20%
<b>Χορηγήσεις Καταθέσεις Repos</b>	494.735	2.891.077	17,41%
<b>Καθαρά κέρδη (προ φόρων)</b>	20.105	127.454	18,18%

*Κέρδη*

Η Εμπορική Τράπεζα στη δωδεκαετία 1990-2001 παρουσίασε ανελλιπώς κέρδη. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της περιόδου διαμορφώνεται σε 18,18%. Από τα δώδεκα έτη της περιόδου, κατά τα οκτώ έτη σημειώθηκαν θετικοί ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής των κερδών. Ιδιαίτερα την τελευταία πενταετία της περιόδου, η Τράπεζα εμφανίζει συνεχή αύξηση των κερδών της με υψηλούς ρυθμούς και βελτίωση της αποδοτικότητάς της.

Το 2002 είναι μια ιδιαίτερα κρίσιμη χρονιά για τις ελληνικές τράπεζες. Η μείωση των υπεραξιών από τα κέρδη των ομολόγων σταθερού επιτοκίου που έχουν στο χαρτοφυλάκιο τους, λόγω της επίτευξης του στόχου της ονομαστικής σύγκλισης με τις άλλες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιέζει την κερδοφορία τους. Η ελαχιστοποίηση αυτής της πίεσης επιβάλλει τη βελτίωση της οργανικής κερδοφορίας τους, η οποία, με τη σειρά της απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές με στόχους την αύξηση των οργανικών εσόδων και την περιστολή του λόγου κόστους προς τα έσοδα.

Στην πρόκληση αυτήν προσπαθεί να ανταποκριθεί η Εμπορική Τράπεζα.

---

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ**

### **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

---

#### **2.1. Εισαγωγή**

Στο κεφάλαιο αυτό επιχειρείται η ανάλυση των «κοινών μεγεθών» και η ερμηνεία των Ισολογισμών καθώς και των καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεων της Εμπορικής Τράπεζας.

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων περιλαμβάνει τρία βασικά στάδια ενεργειών:

1. της εμπεριστατωμένης μελέτης και έρευνας των επί μέρους στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων και των ομάδων τους.
2. του προσδιορισμού της συμπεριφοράς των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων και των ομάδων τους, όπως και της κατά διαφόρους τρόπους συσχέτισής τους, το στάδιο δηλαδή της εφαρμογής των διαφόρων μέσων ανάλυσης.
3. της μελέτης των πληροφοριακών στοιχείων που προκύπτουν από τα παραπάνω στάδια ενεργειών και χρησιμοποίησής τους για τη διαμόρφωση γνώμης σχετικά με την επιχειρηματική μονάδα και τη λήψη των σχετικών αποφάσεων.

**ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 2000-2003**

**ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

	<b>2003</b>	<b>2002</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	398.113.775,05	486.971.801,85	933.565.728,78	2.380.048.262,75
Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση	9.791.647,39	447.037,99	8.736.662,01	1.351.563,93
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων				
α) Όψεως	721.405,65	3.405.871,06	2.940.566,22	1.849.487,44
β) Λοιπές απαιτήσεις	932.508.838,29	522.371.602,78	926.725.662,90	998.556.158,44
γ) Απαιτήσεις α/πράξ. προσωρ. εκχωρ.	31.711.554,68	22.350.519,18	-	-
Απαιτήσεις κατά πελατών				
α) Χορηγήσεις	11.876.028.040,14	9.936.433.210,90	8.484.451.007,47	6.703.897.714,33
β) Λοιπές απαιτήσεις	158.810.415,64	121.230.714,90	192.605.268,57	96.901.434,88
Μείον: Προβλέψεις	(329.835.987,86)	(265.777.514,60)	(236.026.451,20)	(201.791.957,15)
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθ. αποδ.				
α) Εκδόσεως Δημοσίου	1.351.982.634,91	3.700.273.805,90	4.970.925.689,92	3.499.869.502,63
β) Άλλων εκδοτών	572.384.371,25	409.213.380,16	289.232.516,11	236.526.868,31
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	287.271.074,09	216.374.451,11	588.055.944,72	572.804.347,82
Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχ.	31.662.655,40	24.013.313,46	24.246.123,98	24.962.434,93
Συμμετοχές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	721.995.494,10	671.574.347,91	853.915.552,34	552.147.887,34
Άυλα πάγια στοιχεία				
α) Έξοδα ιδρύσεως κ' πρώτης εγκαταστ.	20.344.043,24	16.607.861,42	16.734.399,97	16.423.852,82
γ) Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	80.985.700,18	63.396.628,35	46.537.169,82	28.845.383,69
Μείον: Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων	(52.830.231,34)	(40.254.888,17)	(29.176.954,64)	(21.372.303,12)
Ενσώματα πάγια στοιχεία				
α) Γήπεδα- Οικόπεδα	47.228.070,48	48.219.733,33	48.219.733,24	47.722.429,80
β) Κτίρια- Εγκαταστάσεις κτιρίων	124.095.811,07	121.816.194,07	118.759.407,72	116.470.454,00
Μείον: Αποσβέσεις κτιρίων-εγκαταστ. κτιρίων	(81.376.406,05)	(78.277.106,56)	(71.729.467,96)	(65.272.236,89)
γ) Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	133.190.563,96	122.751.319,69	106.876.572,43	90.173.511,98
Μείον: Αποσβέσεις επιπλών, ηλεκτρ. εξοπλ.	(100.066.846,81)	(90.508.484,93)	(80.794.987,84)	(75.089.485,03)
δ) Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	12.343.372,42	12.025.533,37	11.079.025,95	11.262.633,34
Μείον: Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων παγίων	(6.410.015,86)	(5.794.504,03)	(5.023.883,54)	(4.642.880,97)
ε) Ακινητοποιήσεις υπό κατασκευή κ' προκατ.	5.860.952,12	2.424.032,41	12.067.124,44	24.035.163,97
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	349.303.126,77	368.385.887,52	417.019.668,23	508.356.940,89
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	68.467.549,21	58.666.451,09	91.295.802,22	105.843.961,48
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</b>	<b><u>16.644.281.608,12</u></b>	<b><u>16.448.341.200,16</u></b>	<b><u>17.721.237.881,86</u></b>	<b><u>15.649.881.131,61</u></b>
Λογαριασμοί εκτός Ισολογ.(τάξεως ενεργ.)	<b><u>26.111.295.704,83</u></b>	<b><u>23.810.133.693,33</u></b>	<b><u>12.776.166.457,70</u></b>	<b><u>16.834.097.103,62</u></b>

**ΠΑΘΗΤΙΚΟ**

	2003	2002	2001	2000
<b>Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα</b>				
α) Ώψεως	69.176.211,66	48.493.312,75	50.685.880,46	77.017.096,60
β) Προθεσμίας	1.156.253.858,42	1.655.975.758,01	1.795.042.472,42	1.420.202.155,65
γ) Λοιπές υποχρεώσεις	126.064,60	126.064,60	126.057,95	125.430,45
<b>Υποχρεώσεις προς πελ.</b>				
α) Καταθέσεις	12.123.019.489,61	9.483.614.190,81	9.342.425.735,42	8.432.145.153,08
β) Άλλες υποχρεώσεις				
-Ώψεως	132.105.030,22	162.457.991,72	207.610.389,37	226.562.188,70
-Προθεσμίας και με προειδοποίηση	-	1.665,84	1.293,20	1.841.444,69
-Υποχρ. από πράξεις προσωρ. εκχωρήσεως	1.586.560.438,70	3.505.963.557,03	3.879.252.724,87	2.648.482.850,96
<b>Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους</b>				
β) Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι	73.358,76	73.358,76	73.358,76	73.358,76
<b>Λοιπά στοιχεία Παθητικού Προισπραγμένα έσοδα κ πληρωτέα έξοδα</b>	237.456.214,08	296.419.699,05	396.467.220,39	939.328.165,50
70.910.992,10	39.982.002,70	35.523.481,27	56.038.513,73	
<b>Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη</b>				
α) Προβλέψεις για συντάξεις προσωπικού	-	-	-	180.191,34
γ) Άλλες προβλέψεις	29.347,03	29.347,03	29.347,03	358.033,75
<b>Μετοχικά κεφάλαια καταβεβλημένα</b>	429.658.380,00	429.658.380,00	427.258.940,00	413.779.751,14
<b>Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο</b>	278.392.248,76	278.392.248,76	278.392.248,76	281.386.752,02
<b>Αποθεματικά</b>	605.360.678,17	602.384.484,66	1.301.696.337,85	1.141.654.313,44
α) Ίδιες μετοχές	(88.934.569,68)	(88.934.569,68)	0,00	-
β) Αποθεματικό για ίδιες μετ.	43.999.814,20	27.071.517,08	-	-
<b>Διαφορές από αναπροσ. αξίας περιουσ. στοιχ.</b>	94.051,49	6.632.191,04	6.618.660,72	10.685.561,06
Αποτελέσματα εις νέον	-	-	33.733,39	20.170,74
Υπόλοιπα κερδών εις νέον	-	-	-	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</b>	<b>16.644.281.608,12</b>	<b>16.448.341.200,16</b>	<b>17.721.237.881,86</b>	<b>15.649.881.131,61</b>
<b>Λογαριασμοί εκτός Ισολογ.(τάξεως παθητ.)</b>				
<b>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</b>				
α) Από εγγυήσεις και υπέγγυα υπέρ τρίτων στοιχ. Ενεργητ.	1.585.698.849,94	1.355.703.103,82	1.257.179.590,43	1.020.358.905,41
β) Από μη χρησιμοποιηθέντα πιστ. όρια	2.816.826.117,21	2.482.241.564,10	1.306.806.482,76	1.023.064.481,29
γ) Από συμβάσεις επιτοκίων	2.368.457.824,67	740.036.379,97	74.392.000,00	-
δ) Από συμβ. τιμών συναλλ.	126.758.046,40	15.257.536,90	119.885.737,88	139.934.541,96
ε) Λοιπές	80.986.673,94	223.220.741,45	144.772.086,25	58.861.745,04
<b>Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προς. εκχωρ.</b>	1.487.029.686,31	3.227.975.984,89	3.671.487.625,29	2.758.626.047,54
<b>Λοιποί λογαριασμοί τάξεως</b>				
α) Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχ	2.582.554.977,08	2.531.743.879,22	3.145.263.062,37	3.163.886.283,99
β) Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβ.	2.185.228.523,33	4.387.909.794,84	1.152.886.979,90	3.620.169.885,84
γ) Πιστωτικοί λογ. Πληροφ.	12.877.745.005,95	8.846.044.708,14	1.903.492.892,82	5.049.195.212,55
<b>26.111.295.704,83</b>	<b>23.810.133.693,33</b>	<b>12.776.166.457,70</b>	<b>16.834.097.103,62</b>	

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ**  
**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2003-2000**

	2003	2002	2001	2000
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
α) Τόκοι τίτλων σταθ. αποδ.	131.903.492,32	250.968.170,81	437.196.829,92	481.438.054,58
β) Λοιποί τόκοι κ εξομοιούμ. έσοδα	636.272.925,78	611.043.248,28	614.989.775,44	673.309.155,45
Μείον:				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(268.612.509,65)	(394.401.309,33)	(498.115.700,53)	(704.577.214,76)
Πλέον:				
Έσοδα από τίτλους				
α) Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλ. αποδ.	5.564.940,68	7.721.000,76	8.022.925,61	6.251.260,61
γ) Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	727.514,47	2.397.534,73	36.196.488,67	25.609.330,00
Πλέον:				
Έσοδα προμηθειών	152.793.700,57	140.688.868,13	135.140.019,94	152.816.150,31
Μείον:				
Έξοδα προμηθειών	(17.371.962,02)	(9.917.070,35)	(9.852.085,95)	(6.933.698,20)
Πλέον:				
Αποτελέσματα χρηματοοικ. πράξ.	17.918.696,73	40.401.444,27	155.346.948,36	210.544.955,65
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	14.384.910,44	18.629.632,04	14.892.540,15	15.108.095,09
Συνολικά έσοδα	673.581.709,32	667.531.519,34	893.817.741,61	853.566.088,73
Μείον:				
Γενικά έξοδα Διοικήσεως				
α) Δαπάνες προσωπικού				
Μισθοί και ημερομίσθια	(224.319.018,62)	(213.726.233,84)	(206.641.231,60)	(200.337.817,86)
Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις	(57.197.820,12)	(53.970.308,57)	(51.420.996,73)	(51.119.832,83)
Λοιπές επιβαρύνσεις	(63.228.905,35)	(62.168.404,76)	(66.033.943,10)	(56.028.487,52)
β) Άλλα έξοδα Διοικήσεως	(117.975.744,76)	(111.257.073,36)	(106.086.062,31)	(97.697.027,14)
Μείον:				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	(31.147.993,41)	(33.342.047,88)	(28.836.004,77)	(28.163.490,50)
Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	(2.861.792,89)	(2.658.250,63)	(2.555.756,02)	(2.836.363,94)
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτ. κ προβλ. για ενδεχ. υποχρ.	(79.000.000,00)	(77.047.000,00)	(66.197.212,11)	(78.908.530,38)
<b>Καθαρά Αποτελέσματα</b>				
<b>Εκμεταλλεύσεως</b>	<b>97.850.434,17</b>	<b>113.362.200,30</b>	<b>366.046.534,97</b>	<b>338.474.538,56</b>
Πλέον:				
Έκτακτα έσοδα	2.208.365,24	4.544.763,98	13.336.962,31	363.323,67
Μείον:				
Έκτακτα έξοδα	(2.906.434,09)	(3.872.429,87)	(6.685.924,47)	(1.478.947,90)
Πλέον:				
Έκτακτα αποτελέσματα	8.546.606,55	4.155.444,09	1.341.464,97	2.039.205,76
<b>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ</b>				
<b>(Προ φόρου εισοδήματος)</b>	<b><u>105.698.971,87</u></b>	<b><u>118.189.978,50</u></b>	<b><u>374.039.037,78</u></b>	<b><u>339.398.120,09</u></b>



**ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ 2003-2000**

	2003	2002	2001	2000
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	105.698.971,87	118.189.978,50	374.039.037,78	339.398.120,09
Πλέον:				
Υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσεως που διανέμεται	0,00	33.733,38	20.170,74	113.667,45
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>105.698.971,87</b>	<b>118.223.711,88</b>	<b>374.059.208,52</b>	<b>339.511.787,54</b>
Πλέον:				
Φορολογημένα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων	17.635.868,41	0,00	0,00	0,00
Μείον:				
Διαφορές φορολογικού ελέγχου παρελθουσών χρήσεων	(17.635.868,41)	0,00	0,00	(43.836.743,65)
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>105.698.971,87</b>	<b>118.223.711,88</b>	<b>374.059.208,52</b>	<b>295.675.043,89</b>
Μείον:				
Φόρος εισοδήματος	(31.673.759,79)	(30.265.093,68)	(90.500.815,58)	(79.875.063,02)
Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	(1.353.884,34)	(1.808.539,30)	(721.769,25)	(1.442.197,96)
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ</b>	<b><u>72.671.327,74</u></b>	<b><u>86.150.078,90</u></b>	<b><u>282.836.623,69</u></b>	<b><u>214.357.782,91</u></b>
Η διαθεση των κερδών γίνεται ως εξής:				
1. Τακτικό αποθεματικό	2.751.772,97	4.305.817,27	14.140.822,65	10.712.205,77
2. Μέρισμα (0,50 ανά μετοχή)	40.683.228,00	32.546.582,40	119.632.503,20	112.849.023,04
2α. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	16.928.297,12	27.071.517,08	0,00	0,00
5. Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά	0,00	0,00	85.605.282,47	0,00
6. Αφορολόγητα Αποθεματικά	9.100.155,95	8.608.474,40	56.933.235,51	90.706.684,15
6α. Αποθεματικά από αφορολόγητα ή κατά ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα	3.125.296,35	11.647.730,69	0,00	0,00
6β. Ειδικά αποθεματικά α/έκπτωσης φόρου εισοδήματος	0,00	1.888.900,37	3.362.683,79	0,00
7. Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	82.577,35	81.056,69	85.810,71	69.699,21
Διανομή κερδών στο προσωπικό (ειδική συλλογική σύμβαση)	0,00	0,00	3.042.551,97	0,00
8. Υπόλοιπο εις νέον	0,00	0,00	33.733,39	20.170,74
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b><u>72.671.327,74</u></b>	<b><u>86.150.078,90</u></b>	<b><u>282.836.623,69</u></b>	<b><u>214.357.782,91</u></b>

## 2.2. Διαχρονική ανάλυση κοινών μεγεθών

Οι συγκρίσεις των κοινών μεγεθών είναι πολύτιμες γιατί δείχνουν τις μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους στοιχείων, στους τομείς περιουσίας, υποχρεώσεων, κόστους και των άλλων κατηγοριών οικονομικών στοιχείων.

Η ανάγκη εκφράσεως των απόλυτων μεγεθών σε ποσοστά επί τοις εκατό προέκυψε από τη δυσκολία:

α) αναλύσεως των οικονομικών στοιχείων των ισολογισμών και των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεως, τα οποία εμφανίζονται συνήθως μόνο σε απόλυτα μεγέθη, και

β) παρακολουθήσεως των μεταβολών των επί μέρους αυτών στοιχείων, από έτος σε έτος, σε σχέση με τα συνολικά μεγέθη των λογιστικών καταστάσεων.

Οι καταστάσεις κοινού μεγέθους μπορεί να αφορούν μια συγκεκριμένη επιχείρηση σε διαφορετικές χρονικές περιόδους ή δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις στην ίδια χρονική περίοδο.

Ο υπολογισμός των ποσοστών για μια σειρά ετών παρέχει την ένδειξη για την πορεία τους και τη σπουδαιότητα κάθε στοιχείου σε σχέση με το σύνολο.

Ωστόσο χρειάζεται προσοχή στην ερμηνεία αυτών των μεταβολών και των τάσεών τους διαχρονικά, γιατί ένα ποσοστό μπορεί να μεταβληθεί, είτε από μεταβολή του απολύτου μεγέθους του αντίστοιχου στοιχείου, είτε από τη μεταβολή του συνόλου του τομέα στον οποίο ανήκει.

Για την ερμηνεία των καταστάσεων κοινών μεγεθών διαχρονικά, είναι απαραίτητο να εξεταστούν τόσο τα απόλυτα μεγέθη που αντιστοιχούν σε κάθε ποσοστό, όσο και η βάση πάνω στην οποία υπολογίστηκαν.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ  
2003-2000**

**ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

	<b>2003</b>	<b>2002</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα</b>	2,39%	2,96%	5,27%	15,21%
<b>Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση</b>	0,06%	0,01%	0,05%	0,01%
<b>Απαιτήσεις κατά πιστωτών ιδρυμάτων</b>				
α) Όψεως	0,01%	0,02%	0,02%	0,01%
β) Λοιπές απαιτήσεις	0,95%	0,74%	5,23%	6,38%
γ) Απαιτήσεις α/πράξ. προσωρ. εκχωρ.	0,19%	0,14%		
<b>Απαιτήσεις κατά πελατών</b>				
α) Χορηγήσεις	71,35%	60,41%	47,88%	42,84%
β) Λοιπές απαιτήσεις	5,60%	3,18%	1,09%	0,62%
<b>Μείον: Προβλέψεις</b>	1,98%	1,62%	1,33%	1,29%
<b>Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθ. αποδ.</b>				
α) Εκδόσεως Δημοσίου	8,12%	22,50%	28,05%	22,36%
β) Άλλων εκδοτών	3,44%	2,49%	1,63%	1,51%
<b>Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως</b>	1,73%	1,32%	3,32%	3,66%
<b>Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχ.</b>	0,19%	0,15%	0,14%	0,16%
<b>Συμμετοχές συνδεδεμένες επιχειρήσεις</b>	4,34%	4,08%	4,82%	3,53%
<b>Άυλα πάγια στοιχεία</b>				
α) Έξοδα ιδρύσεως κ' πρώτης εγκαταστ.	0,12%	0,10%	0,09%	0,10%
γ) Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	0,49%	0,39%	0,26%	0,18%
<b>Μείον: Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων</b>	0,32%	0,24%	0,16%	0,14%
<b>Ενσώματα πάγια στοιχεία</b>				
α) Γήπεδα- Οικόπεδα	0,28%	0,29%	0,27%	0,30%
β) Κτίρια- Εγκαταστάσεις κτιρίων	0,75%	0,74%	0,67%	0,74%
<b>Μείον: Αποσβέσεις κτιρίων-εγκαταστ. κτιρίων</b>	0,49%	0,48%	0,40%	0,42%
γ) Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	0,80%	0,75%	0,60%	0,58%
<b>Μείον: Αποσβέσεις επιπλών, ηλεκτρ. εξοπλ.</b>	0,60%	0,55%	0,46%	0,48%
δ) Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	0,07%	0,07%	0,06%	0,07%
<b>Μείον: Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων παγίων</b>	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%
ε) Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή κ' προκατ.	0,04%	0,01%	0,07%	0,15%
<b>Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα</b>	2,10%	2,24%	0,07%	0,15%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>

**ΠΑΘΗΤΙΚΟ**

	2003	2002	2001	2000
<b>Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα</b>				
α) Ώψεως	0,42%	0,29%	0,29%	0,49%
β) Προθεσμίας	6,95%	10,07%	10,13%	9,07%
γ) Λοιπές υποχρεώσεις	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Υποχρεώσεις προς πελ.</b>				
α) Καταθέσεις	72,84%	57,66%	52,72%	53,88%
β) Άλλες υποχρεώσεις				
-Ώψεως	0,79%	0,99%	1,17%	1,45%
-Προθεσμίας και με προειδοποίηση		0,00%	0,00%	0,01%
-Υποχρ. από πράξεις προσωρ. εκχωρήσεως	9,53%	21,31%	21,89%	16,92%
<b>Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους</b>				
β) Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Λοιπά στοιχεία Παθητικού</b>	1,43%	1,80%	2,24%	6,00%
<b>Προεισπραγμένα έσοδα κ πληρωτέα έξοδα</b>	0,43%	0,24%	0,20%	0,36%
<b>Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη</b>				
α) Προβλέψεις για συντάξεις προσωπικού				0,00%
γ) Άλλες προβλέψεις	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<b>Μετοχικά κεφάλαια καταβεβλημένα</b>	2,58%	2,61%	2,41%	2,64%
<b>Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο</b>	1,67%	1,69%	1,57%	1,80%
<b>Αποθεματικά</b>	3,64%	3,66%	7,35%	7,29%
α) Ίδιες μετοχές	0,53%	0,54%		
β) Αποθεματικό για ίδιες μετ.	0,26%	0,16%		
<b>Διαφορές από αναπροσ. αξίας περιουσ. στοιχ.</b>	0,00%	0,04%	0,04%	0,07%
<b>Αποτελέσματα εις νέον</b>				
<b>Υπόλοιπο κερδών εις νέον</b>			0,00%	0,00%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>

### 2.2.1. Μελέτη κατάστασης κοινού μεγέθους Ισολογισμών 2000-2003

Όσον αφορά την εξεταζόμενη Τράπεζα, διαπιστώνουμε τα εξής:

Το πάγιο ενεργητικό, στην χρήση 2001 εμφανίζεται μειωμένο σε σχέση με το 2000 που σημαίνει ότι αυτή η περίοδος δεν χαρακτηρίζεται από συνεχή επενδυτική δραστηριότητα από την Τράπεζα.

Το 2002 παρατηρείται αύξηση του παγίου ενεργητικού και αυτό οφείλεται στην αύξηση των ενσώματων παγίων στοιχείων, όπου και το 2003 παρατηρείται αύξηση εν συγκρίσει με το 2002, γεγονός που σημαίνει ότι η Τράπεζα από την χρήση 2002 άρχισε να έχει μια συνεχή επενδυτική δραστηριότητα.

Το ποσοστό των απαιτήσεων από το 2000 έως το 2003 εμφανίζεται αυξημένο που σημαίνει ότι η Τράπεζα δεν ακολούθησε συντηρητική πολιτική ως προς τις χορηγούμενες πιστώσεις της, αφού ληφθεί υπόψη η τιτλοποίηση απαιτήσεων και η αύξηση των καταθέσεων.

Το 2001 παρατηρείται μεγάλη αύξηση των συμμετοχών, που οφείλεται σε ποσά που καταβλήθηκαν εκείνη την χρήση για την απόκτηση πλειοψηφίας μετοχών.

Το 2001, επίσης, παρατηρείται αύξηση των ομολογιών και των μετοχών γεγονός που σημαίνει ότι την περίοδο εκείνη η Τράπεζα ενδιαφερόταν για την αγοραπωλησία ομολογιών και μετοχών με σκοπό το κέρδος.

Το κυκλοφορούν ενεργητικό εμφανίζεται αυξημένο από το 2000 έως το 2003, εν αντιθέση με τα διαθέσιμα που εμφανίζονται μειωμένα.

Το ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου, μειώνεται από το 2000 έως το 2003 καθώς και τα αποθεματικά και οι διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στις ζημιές από αποτίμηση μετοχών ανωνύμων εταιρειών εισηγμένων στο ΧΑΑ, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών το 2001.

Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας και του Ομίλου για το 2003 αφαιρέθηκε ποσό λόγω της επαναφοράς ιδίων μετοχών.

Για τις υποχρεώσεις της Τράπεζας από το 2000 έως το 2003 παρατηρούμε μια συνεχή αύξηση, που οφείλεται στην αύξηση των υποχρεώσεων της Τράπεζας προς τους πελάτες.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ  
2003-2000**

	2003	2002	2001	2000
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
α) Τόκοι τίτλων σταθ. αποδ.				
β) Λοιποί τόκοι κ εξομοιούμ. έσοδα				
Μείον:				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα				
Πλέον:				
Έσοδα από τίτλους				
α) Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλ. αποδ.				
γ) Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Πλέον:				
Έσοδα προμηθειών				
Μείον:				
Έξοδα προμηθειών				
Πλέον:				
Αποτελέσματα χρηματοοικ. πράξ.				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως				
<b>Συνολικά έσοδα</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>
Μείον:				
Γενικά έξοδα Διοικήσεως				
α) Δαπάνες προσωπικού				
Μισθοί και ημερομίσθια	33,30%	32,02%	23,12%	23,47%
Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις	8,49%	8,09%	5,75%	5,99%
Λοιπές επιβαρύνσεις	9,39%	9,31%	7,39%	6,56%
β) Άλλα έξοδα Διοικήσεως	17,51%	16,67%	11,87%	11,45%
Μείον:				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	4,62%	4,99%	3,23%	3,30%
Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	0,42%	0,40%	0,29%	0,33%
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτ. κ προβλ. για ενδεχ. υποχρ.	11,73%	11,54%	7,41%	9,24%
<b>Καθαρα Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως</b>	<b><u>14,53%</u></b>	<b><u>16,98%</u></b>	<b><u>40,95%</u></b>	<b><u>39,65%</u></b>
Πλέον:				
Έκτακτα έσοδα	0,33%	0,68%	1,49%	0,04%
Μείον:				
Έκτακτα έξοδα	0,43%	0,58%	0,75%	0,17%
Πλέον:				
Έκτακτα αποτελέσματα	1,27%	0,62%	0,15%	0,24%
<b>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (Προ φόρου εισοδήματος)</b>	<b><u>15,69%</u></b>	<b><u>17,71%</u></b>	<b><u>41,85%</u></b>	<b><u>39,76%</u></b>

### 2.2.2. Μελέτη κατάστασης κοινού μεγέθους Αποτελεσμάτων Χρήσεων 2000-2003

Τα έξοδα διοικήσεως από την χρήση 2000 έως 2001 εμφανίζονται μειωμένα που σημαίνει ότι την περίοδο εκείνη η Τράπεζα ακολούθησε πολιτική περιορισμού των εξόδων.

Και από το 2002 έως το 2003 παρατηρούμε μια συνεχής και μεγάλη αύξηση των εξόδων διοικήσεως κυρίως λόγω της επέκτασης του δικτύου της Τράπεζας καθώς και των εξαγορών και των συγχωνεύσεων που έλαβαν χώρα αυτήν την διετία, 2002-2003. Η εξέλιξη αυτή αντανακλά τις προσπάθειες για συγκράτηση του κόστους και την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτό η Τράπεζα προσπαθεί να το επιτύχει και με την σταδιακή μείωση του αριθμού των απασχολουμένων καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο, 2000 έως 2003.

Οι αποσβέσεις παγίων στοιχείων σημείωσαν μεγάλη αύξηση το 2002, αντανακλώντας τις δαπάνες για τον εκσυγχρονισμό της Τράπεζας.

Το 2003 οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων σημείωσαν μικρή μείωση έναντι του 2002. Η μείωση στις δαπάνες για αποσβέσεις εξηγείται από τον υπολογισμό των αποσβέσεων, με βάση τους χαμηλότερους συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται από το Προεδρικό Διάταγμα του 2003.

Τα καθαρά κέρδη της Τράπεζας έχουν πτωτική πορεία, λόγω της αρνητικής πορείας της κεφαλαιαγοράς εν αντιθέσει με την περίοδο 2001 που παρατηρείται αύξηση.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στα αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων του 2001 περιλαμβάνονται έκτακτα κέρδη, που αποτελούν μέρος των εσόδων από την πώληση στην Credit Agricole του 6,7% των μετοχών της Εμπορικής Τράπεζας, που κατείχαν ο Φοίνιξ ΑΕΓΑ και η Εμπορική Κεφαλαίου και Συμμετοχών Α.Ε.

---

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ**

### **ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ**

---

#### **3.1. Γενικά**

Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους της χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Έτσι, οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι ανάλυσης συμπληρώνονται με τη χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών, οι οποίοι βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων.

Ο λόγος που οδήγησε στην καθιέρωση της χρησιμοποίησης των αριθμοδεικτών προέρχεται από την ανάγκη να γίνεται αμέσως αντιληπτή η πραγματική αξία και η σπουδαιότητα των απόλυτων μεγεθών.

Πάντως, για να έχει ένας αριθμοδείκτης κάποια αξία, θα πρέπει να εκφράζει σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον και μας οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών αποτελεί μια μέθοδο ανάλυσης, η οποία, πολλές φορές παρέχει μόνο ενδείξεις. Γι' αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσεως μιας επιχείρησης.



### 3.2. Διαχρονική ανάλυση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών

Η ανάλυση αυτή καλείται *διαστρωματική* και είναι στατικής μορφής, διότι οι αριθμοδείκτες που υπολογίζονται δείχνουν τη στιγμιαία απεικόνιση της χρηματοοικονομικής θέσεως μιας επιχειρήσεως.

Η εξέταση των αριθμοδεικτών, διαχρονικά αναφέρεται στη συμπεριφορά αυτών για μια σειρά ετών και βοηθά στο να προβλεφθεί η μελλοντική χρηματοοικονομική κατάσταση. Βοηθάει επίσης στο να διαπιστωθεί αν μια ευνοϊκή κατάσταση μετατρέπεται σε μη ευνοϊκή και το αντίθετο, με την πάροδο του χρόνου.

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών της Εμπορικής Τράπεζας Α.Ε. έχει ως εξής:

#### 3.2.1. Αριθμοδείκτες ρευστότητας

##### *I. Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας*

$$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{απαιτήσεις}}{\text{Υποχρεώσεις}}$$

Έτος 2000:

$$\frac{2.381.399.826,68 + 7.801.204.795,09}{12.806.449.678,89} = 0,80$$

Έτος 2001:

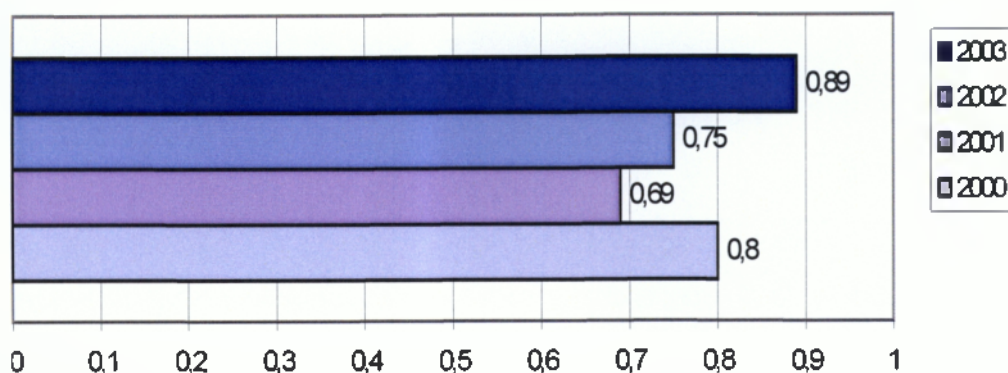
$$\frac{942.302.390,79 + 9.606.722.505,16}{15.275.217.912,45} = 0,69$$

Έτος 2002:

$$\frac{487.418.839,84 + 10.605.791.918,82}{14.856.705.899,52} = 0,75$$

Έτος 2003:

$$\frac{407.905.422,44 + 12.999.780.254,40}{15.067.314.451,97} = 0,89$$



Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας αποτελεί την ένδειξη ικανότητας, στην εξόφληση των υποχρεώσεων. Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία καλύπτουν τις υποχρεώσεις.

Ένας αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας γύρω στη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός, ενώ αντίθετα, μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις και θα πρέπει να αναζητηθούν είτε νέα κεφάλαια, είτε έκδοση νέων τίτλων μετοχών κ.α.

Παρατηρούμε ότι το 2001 η Τράπεζα αντιμετώπισε πρόβλημα στην κάλυψη των υποχρεώσεών της με σημαντική μείωση από το 2000 και αυτό γιατί οι υποχρεώσεις της Τράπεζας αυξήθηκαν πολύ. Αν και τα ρευστοποιήσιμα στοιχεία αυξήθηκαν, δεν ήταν αρκετά για να καλύψουν τις υποχρεώσεις της. Το 2002 σε σύγκριση με το 2001 υπάρχει μια βελτίωση, με αύξηση των ρευστοποιήσιμων στοιχείων και μείωση των υποχρεώσεων, και το 2003 πιθανόν η Τράπεζα είτε αναζήτησε νέα κεφάλαια, είτε προέβει σε έκδοση νέων τίτλων μετοχών επειδή ο αριθμοδείκτης το 2003 πλησιάζει πιο πολύ στην μονάδα σε σύγκριση με τις προηγούμενες χρονιές.

## II. Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας

Διαθέσιμο ενεργητικό  
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Έτος 2000:

$$\frac{2.381.399.826,68}{1.422.043.600,34} = 1,67$$

Έτος 2001:

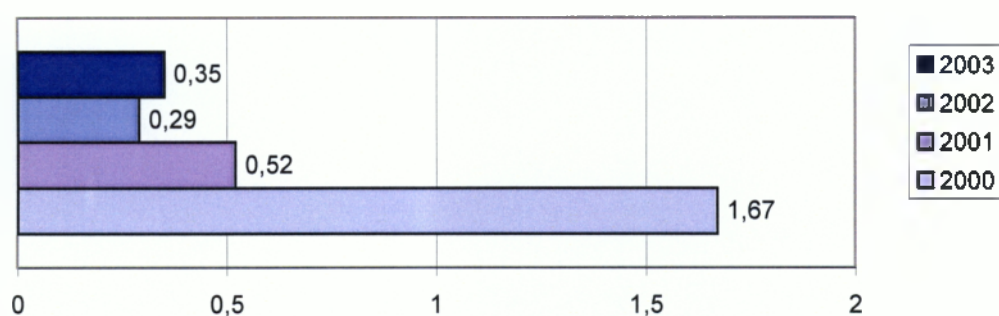
$$\frac{942.302.390,79}{1.795.043.765,62} = 0,52$$

Έτος 2002:

$$\frac{487.418.839,84}{1.655.977.423,85} = 0,29$$

Έτος 2003:

$$\frac{407.905.422,44}{1.156.253.858,42} = 0,35$$



Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας, καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Αυτός ο αριθμοδείκτης μας δίνει την εικόνα της επάρκειας ή όχι μετρητών στην Τράπεζα σε σχέση με τις τρέχουσες λειτουργικές της ανάγκες.

Παρατηρούμε ότι το 2000 η Τράπεζα είχε επάρκεια στην εξόφληση των τρεχουσών λειτουργικών αναγκών της. Από το 2001 υπάρχει μεγάλη πτώση του δείκτη και επομένως δυσκολία στην κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της. Το 2002 εν συγκρίσει με το 2001 έχει μειωθεί πολύ ο δείκτης και πιθανόν να οφείλεται στην μείωση λόγω ζημιών από αποτίμηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων. Και το 2003 ο δείκτης παρουσιάζει αύξηση εν συγκρίσει με τα δύο προηγούμενα έτη και πιθανόν να οφείλεται σε κέρδη μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α

Για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις έχουν υπολογιστεί, οι υποχρεώσεις Προθεσμίας και προειδοποίησης προς τα πιστωτικά ιδρύματα και προς τους πελάτες.

### 3.2.2. Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

#### *I. Αριθμοδείκτης προβλέψεων προς απαιτήσεις*

$$\frac{\text{Προβλέψεις}}{\text{Σύνολο απαιτήσεων}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{201.791.957,15}{10.182.604.621,77} * 100 = 1,98\%$$

Έτος 2001:

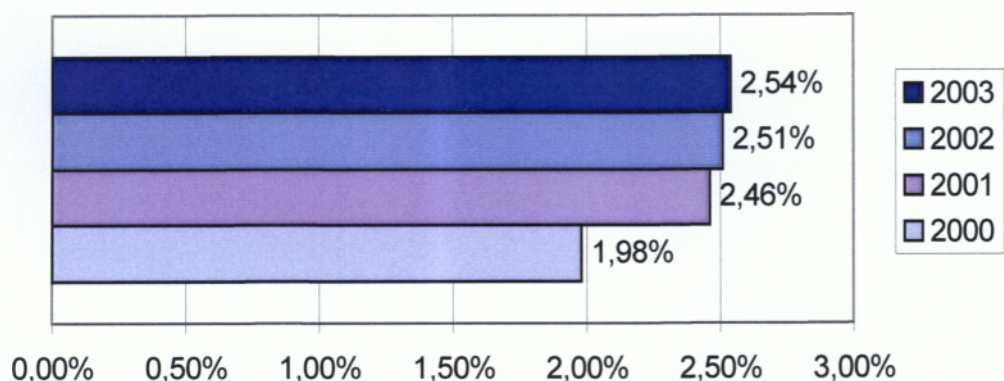
$$\frac{236.026.451,20}{9.606.722.505,16} * 100 = 2,46\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{265.777.514,60}{10.605.791.918,82} * 100 = 2,51\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{329.835.987,86}{12.999.780.254,40} * 100 = 2,54\%$$



Ο δείκτης αυτός εκφράζει την σχέση μεταξύ των προβλέψεων και του συνόλου απαιτήσεων της Τράπεζας.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πολύ χρήσιμος για την αξιολόγηση της ποιότητας και ρευστότητας των απαιτήσεων.

Ενώ το 2000 ο δείκτης ήταν 1,98% τα επόμενα χρόνια παρατηρούμε συνεχής αύξηση και αυτό μας δείχνει ότι υπάρχει επιδείνωση της δυνατότητας εισπράξεως των απαιτήσεων από την Τράπεζα.

Οι αυξήσεις από χρόνο σε χρόνο δείχνουν τις μεταβολές της πιστωτικής πολιτικής της Τράπεζας ή μεταβολή της ικανότητας της στην είσπραξη των απαιτήσεων της.

### 3.2.3. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

#### *I. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού*

$$\frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμ/σεως}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{339.398.120,09}{15.649.881.131,61} * 100 = 2,17\%$$

Έτος 2001:

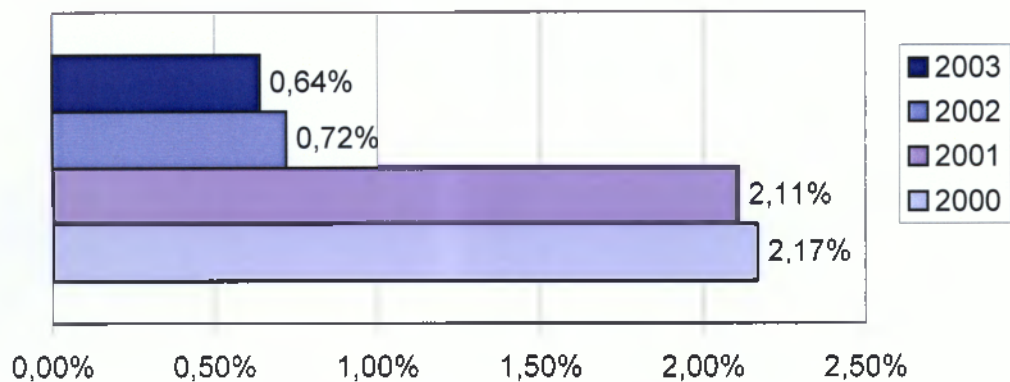
$$\frac{374.039.037,78}{17.721.237.881,86} * 100 = 2,11\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{118.189.978,50}{16.448.341.200,16} * 100 = 0,72\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{105.698.971,87}{16.644.281.608,12} * 100 = 0,64\%$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την αποδοτικότητα του ενεργητικού, από τα καθαρά κέρδη χρήσεων προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας που μετέχουν στην πραγματοποίηση των κερδών.

Παρατηρούμε ότι η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας τα έτη 2000 και 2001 αυξήθηκε σημαντικά. Η μεταβολή του δείκτη για αυτά τα έτη δείχνει την αποτελεσματική λειτουργία της Τράπεζας, στην προσέλκυση κεφαλαίων που προσφέρονται για επένδυση, κ.α.

Από το 2002 παρατηρείται σημαντική πτώση του δείκτη λόγω της ζημιάς που πραγματοποιήθηκε από αποτίμηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

## II. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

$$\frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμ/σεως}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}} * 100$$

Етоқ 2000:

$$\frac{339.398.120,09}{413.779.751,14 + 281.386.752,02 + 1.141.654.313,44 + 10.685.561,06 + 20.170,74} * 100 =$$

$$= \frac{339.398.120,09}{1.847.526.548,40} * 100 = 18,37\%$$

Етоқ 2001:

$$\frac{374.039.037,78}{427.258.940,00 + 278.392.248,76 + 1.301.696.337,85 + 6.618.660,72 + 33.733,39} * 100 =$$

$$= \frac{374.039.037,78}{2.013.999.920,72} * 100 = 18,57\%$$

Етоқ 2002:

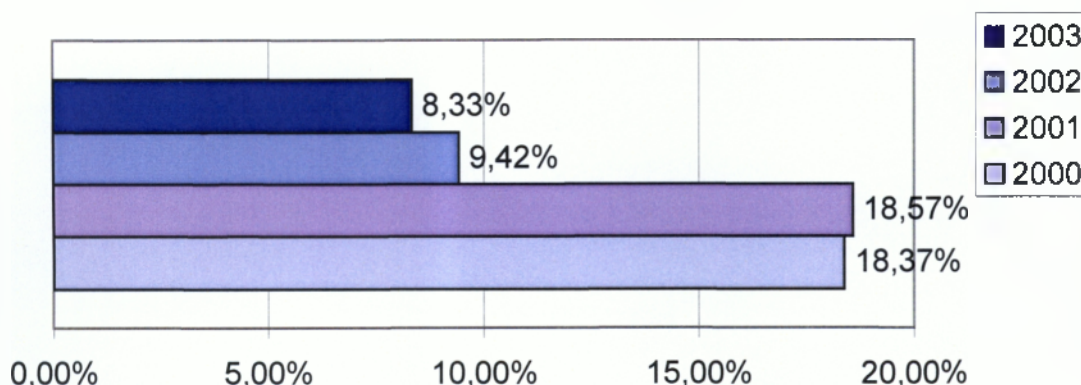
$$\frac{118.189.978,50}{429.658.380,00 + 278.392.248,76 + 540.521.432,06 + 6.632.191,04} * 100 =$$

$$= \frac{118.189.978,50}{1.255.204.251,86} * 100 = 9,42\%$$



Έτος 2003:

$$\frac{105.698.971,87}{429.658.380,00 + 278.392.248,76 + 560.425.922,69 + 94.051,49} * 100 =$$
$$= \frac{105.698.971,87}{1.268.570.602,94} * 100 = 8,33\%$$



Ο δείκτης αυτός, καθαρά κέρδη χρήσεως προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων δείχνει την κερδοφόρα δυναμικότητα της Τράπεζας και παρέχει την ένδειξη επίτευξης του στόχου για την πραγματοποίηση ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα, με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της Τράπεζας απασχολούνται σε αυτή.

Παρατηρούμε ότι ο δείκτης το 2001 έχει αυξηθεί εν συγκρίσει με το 2000, που σημαίνει ότι η Τράπεζα εκείνη την χρήση είχε εύστοχη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της που μπορεί να οφείλεται είτε στην επιτυχημένη διοίκησή της, είτε στις ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες, κ.α.

Από το 2002 ο δείκτης παρουσιάζει απότομη και σημαντική κάμψη λόγω της ζημιάς από αποτίμηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίων που κάλυψαν τα ίδια κεφάλαια.

Το 2003 συνεχίζεται η πτώση του δείκτη, το οποίο οφείλεται αφενός στην κάμψη των καθαρών κερδών της Τράπεζας και αφετέρου στην μικρή, τυπική αύξηση των ιδίων κεφαλαίων που στην πραγματικότητα δεν υπήρξε καμία εισροή νέων κεφαλαίων στην Τράπεζα.

### III. Αριθμοδείκτης κεφαλαιακής επάρκειας

$$A) \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{1.847.526.548,40}{15.649.881.131,61} * 100 = 11,81\%$$

Έτος 2001:

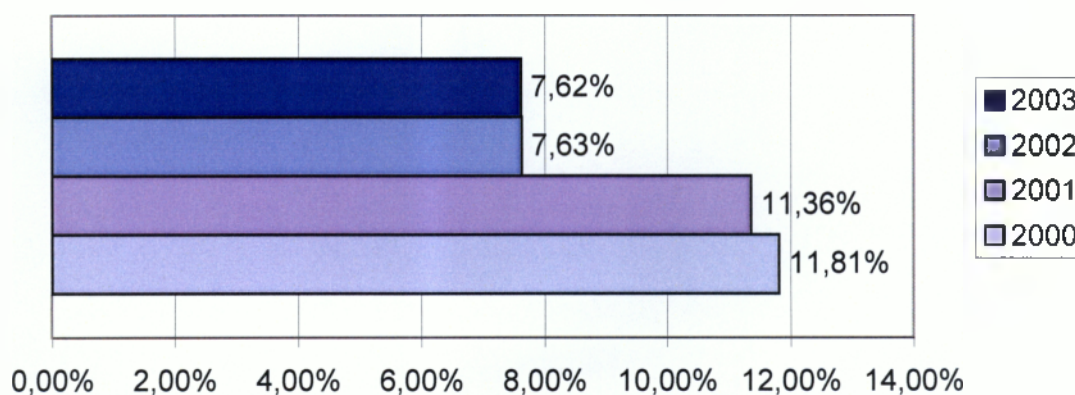
$$\frac{2.013.999.920,72}{17.721.237.881,86} * 100 = 11,36\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{1.255.204.251,86}{16.448.341.200,16} * 100 = 7,63\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{1.268.570.602,94}{16.644.281.608,12} * 100 = 7,62\%$$



Ο δείκτης κεφαλαιακή επάρκεια, προκύπτει από το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο του ενεργητικού.

Παρατηρούμε ότι ο δείκτης ακολουθεί πτωτική πορεία από τις χρήσεις 2000 έως 2003 και οφείλεται κυρίως στην αύξηση του σταθμισμένου ενεργητικού λόγω της σημαντικής αύξησης των χορηγήσεων, αλλά αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

$$\beta) \frac{\text{Ιδια κεφάλαια}}{\text{Απαιτήσεις πελατών}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{1.847.526.548,40}{6.599.007.192,06} * 100 = 28,00\%$$

Έτος 2001:

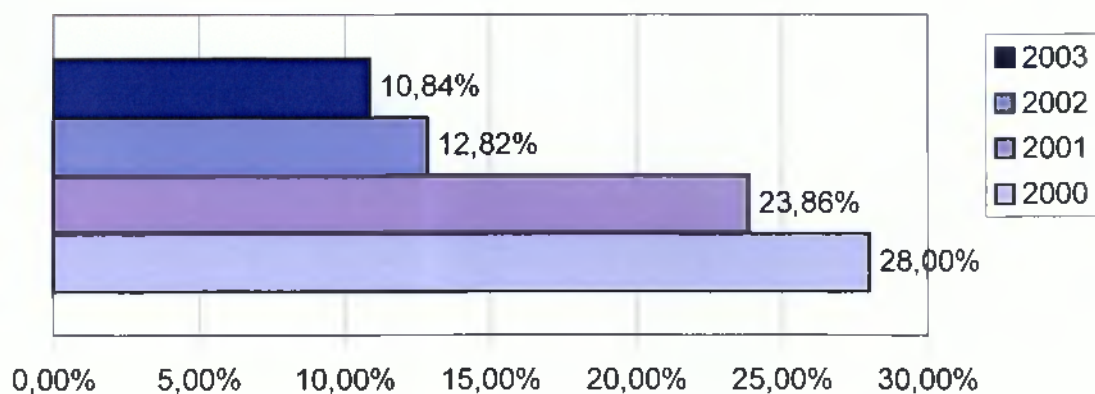
$$\frac{2.013.999.920,72}{8.441.029.824,84} * 100 = 23,86\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{1.255.204.251,86}{9.791.886.411,20} * 100 = 12,82\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{1.268.570.602,94}{11.705.002.467,92} * 100 = 10,84\%$$



Ο δείκτης ίδια κεφάλαια προς απαιτήσεις πελατών έχει πτωτική πορεία και σημαντική κάμψη ιδίως τις χρήσεις 2001 και 2002.

Παρατηρούμε ότι οι απαιτήσεις των πελατών αυξάνονται σταδιακά εν αντιθέσει με τα ίδια κεφάλαια.

Η αύξηση των εργασιών της Τράπεζας κατά το 2004 προφανώς θα επαναφέρει τον δείκτη κοντά στα επίπεδα του 2001.

#### IV. Αριθμοδείκτης παγιοποίησης περιουσίας

$$\frac{\text{Πάνια} + \text{Έξοδα εγκατάστασης}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{168.556.523,59}{15.649.881.131,61} * 100 = 1,08\%$$

Έτος 2001:

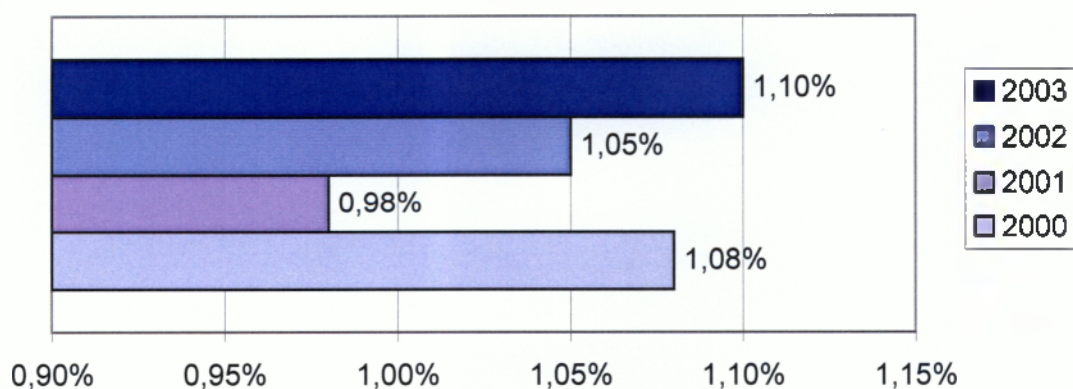
$$\frac{173.548.139,59}{17.721.237.881,86} * 100 = 0,98\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{172.406.318,95}{16.448.341.200,16} * 100 = 1,05\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{183.365.013,41}{16.644.281.608,12} * 100 = 1,10\%$$



Ο δείκτης αυτός μας δείχνει την σχέση αθροίσματος του πάγιου ενεργητικού προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας.

Το 2001 παρατηρείται μείωση του δείκτη εν συγκρίσει με το 2000 λόγω αύξησης του πάγιου ενεργητικού και των εξόδων εγκατάστασης καθώς και του συνόλου του ενεργητικού.

Το 2002 ο δείκτης αυξάνεται λόγω μείωσης των στοιχείων του ενεργητικού και το 2003 εν συγκρίσει με το 2002 η Τράπεζα προέβει σε αγορές παγίων στοιχείων με αύξηση του δείκτη κατά 0,5%.

#### VI. Αριθμοδείκτης ρευστοποίησης περιουσίας

$$\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό} + \text{Μεταβατικοί λογ/σμοί Ενεργητικού}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{14.867.123.705,65 + 641.200.902,37}{15.649.881.131,61} * 100 = 98,92\%$$

Έτος 2001:

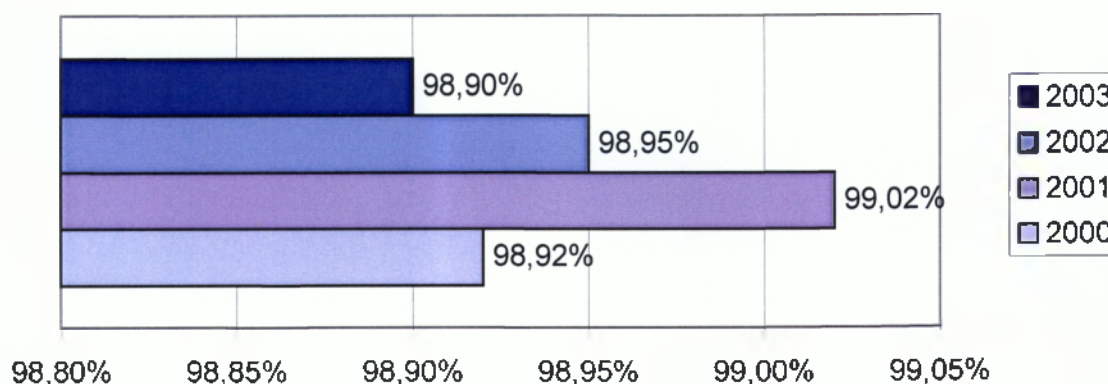
$$\frac{17.039.374.271,82 + 508.315.470,45}{17.721.237.881,86} * 100 = 99,02\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{15.848.882.542,60 + 427.052.338,61}{16.448.341.200,16} * 100 = 98,95\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{16.043.145.918,73 + 417.770.675,98}{16.644.281.608,12} * 100 = 98,90\%$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση του αθροίσματος του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των μεταβατικών λογαριασμών του ενεργητικού προς το σύνολο του ενεργητικού.

Αυτός ο δείκτης είναι συμπληρωματικός του δείκτη παγιοποίησης της περιουσίας και το άθροισμά τους ανά έτος θα πρέπει να είναι 100, όπως και πραγματικά είναι.

Παρατηρούμε ότι το 2001 ο δείκτης είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τα άλλα έτη, που σημαίνει ότι η Τράπεζα αυτό το έτος είχε την καλύτερη δυνατότητα να μετατρέπει το κυκλοφορούν ενεργητικό της σε ρευστά που της εξασφάλιζε ομαλή λειτουργία και ικανοποιητικό κέρδος.

### 3.2.4. Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας

#### *Ι. Αριθμοδείκτης αποσβέσεων παγίων*

$$\frac{\text{Αποσβέσεις γρήσεως}}{\text{Πάγια προ αποσβέσεων}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{166.376.906,01}{334.933.429,60} * 100 = 49,67\%$$

Έτος 2001:

$$\frac{186.725.293,98}{360.273.433,57} * 100 = 51,83\%$$

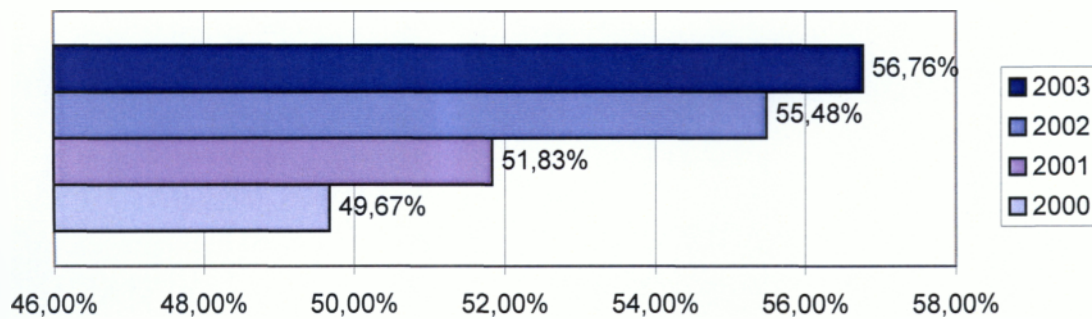
Έτος 2002:

$$\frac{214.834.983,69}{387.241.302,64} * 100 = 55,48\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{240.683.500,06}{424.048.513,47} * 100 = 56,76\%$$





Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση των αποσβέσεων προς την αξία κτήσεως των παγίων. Εκφράζει το ποσοστό των παγίων στοιχείων το οποίο αποσβάνει η Τράπεζα από κάθε μονάδα παγίων εντός μιας χρονικής περιόδου.

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρέχει την ένδειξη για το αν η πραγματοποιούμενη ετήσια απόσβεση είναι επαρκής και αν η Τράπεζα ακολουθεί ομοιόμορφη πολιτική αποσβέσεων ή επηρεάζεται από το ύψος των πραγματοποιούμενων εκάστοτε κερδών. Παρατηρούμε ότι ο δείκτης από το 2000 έως το 2003 αυξάνεται σταδιακά που σημαίνει ότι η Τράπεζα εφαρμόζει μια πιο φιλελεύθερη πολιτική αποσβέσεων και έχει την τάση να μειώνει τον πραγματικό χρόνο αποσβέσεως των παγίων στοιχείων της.

## II. Αριθμοδείκτης καθαρών κερδών προς αμοιβές απασχολούμενων

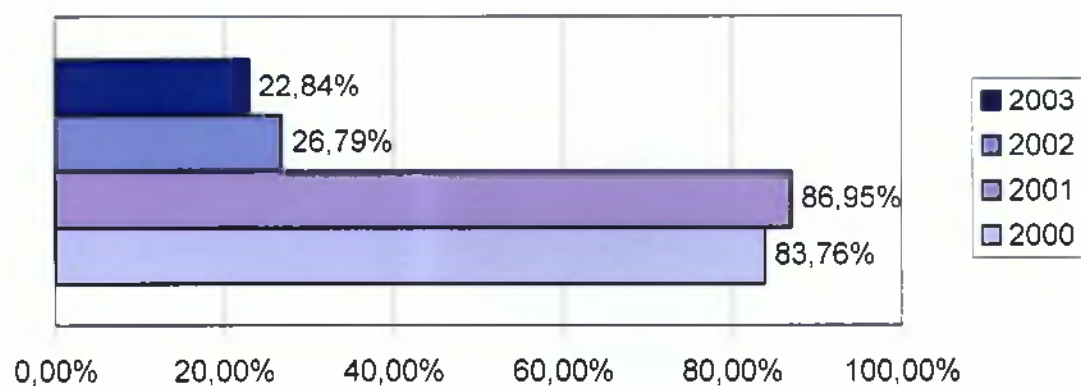
$$\frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμ/σεως}}{\text{Αμοιβές απασχολούμενων}} * 100$$

Έτος 2000:  
 $\frac{339.398.120,09}{206.641.231,60} * 100 = 83,76\%$

Έτος 2001:  
 $\frac{374.039.037,78}{206.641.231,60} * 100 = 86,95\%$

Έτος 2002:  
 $\frac{118.189.978,50}{213.726.233,84} * 100 = 26,79\%$

Έτος 2003:  
 $\frac{105.698.971,87}{224.319.018,62} * 100 = 22,84\%$



Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την σχέση των καθαρών κερδών χρήσεως προς το σύνολο των αμοιβών των απασχολούμενων. Εκφράζει την επίδραση της αύξησης των αμοιβών των απασχολούμενων στην Τράπεζα επί των κερδών της.

Παρατηρούμε ότι ο δείκτης το 2001 παρουσιάζει αύξηση εν συγκρίσει με το 2000 και αυτό οφείλεται στην αύξηση των κερδών που είχε η Τράπεζα.

Το 2002 και το 2003 παρουσιάζει μεγάλη πτώση εν συγκρίσει με τα δύο προηγούμενα έτη λόγω της μείωσης των κερδών και πιθανόν να οφείλεται στην μείωση της παραγωγικότητας των απασχολουμένων.

### *III. Αριθμοδείκτης παγίων προς μέσο όρο απασχολούμενων*

*Καθαρά πάγια  
Αριθμό απασχολούμενων*

Έτος 2000:

$$\frac{168.556.523,59}{7.204} = 23.397,63$$

Έτος 2001:

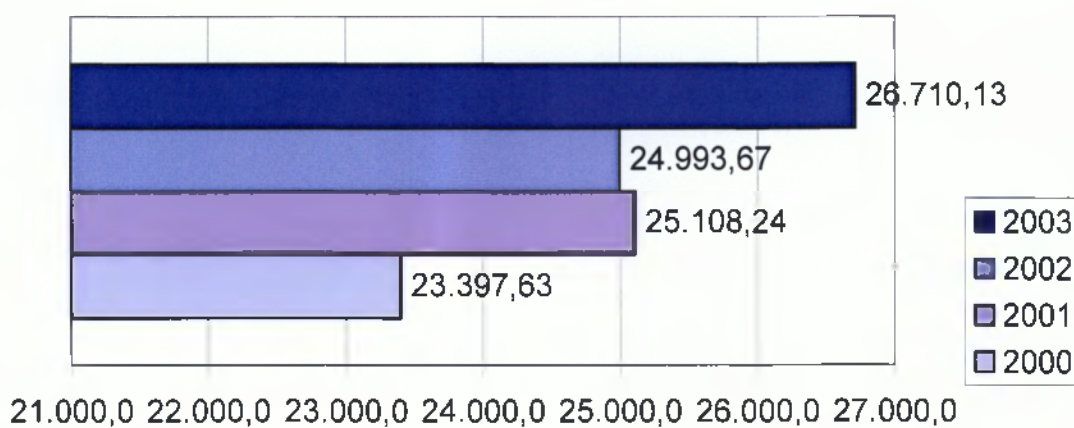
$$\frac{173.548.139,59}{6.912} = 25.108,24$$

Έτος 2002:

$$\frac{172.406.318,95}{6.898} = 24.993,67$$

Έτος 2003:

$$\frac{183.365.013,41}{6.865} = 26.710,13$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση των καθαρών παγίων προς τον μέσο αριθμό των απασχολουμένων.

Η Τράπεζα από το 2000 έως το 2001 παρουσιάζει ανοδική πορεία ενώ το 2002 είχε μικρή πτώση, πιθανόν λόγω μείωσης των απασχολουμένων ή λόγω διαφορετικής πολιτικής αποσβέσεων.

#### *IV. Αριθμοδείκτης αμοιβών προς μέσο αριθμό απασχολουμένων*

$$\frac{\text{Σύνολο αμοιβών απασχολουμένων}}{\text{Αριθμό απασχολουμένων}}$$

Έτος 2000:

$$\frac{405.183.165,35}{7.204} = 56.244,19$$

Έτος 2001:

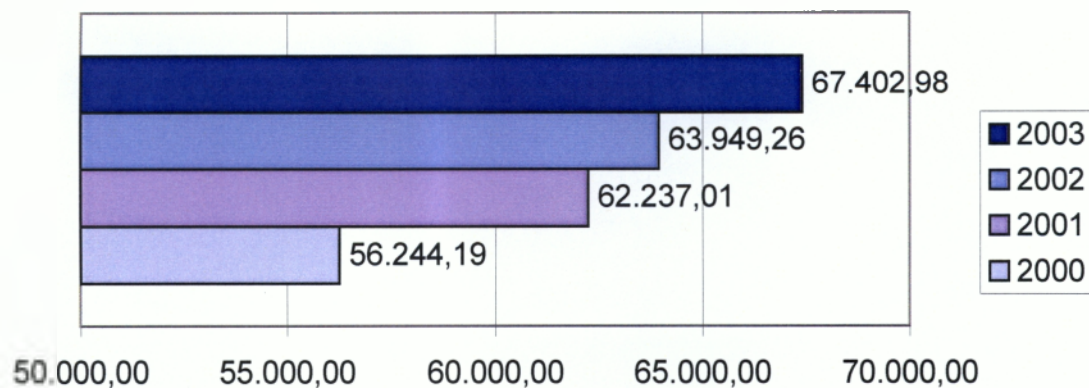
$$\frac{430.182.233,74}{6.912} = 62.237,01$$

Έτος 2002:

$$\frac{441.122.020,53}{6.898} = 63.949,26$$

Έτος 2003:

$$\frac{462.721.488,85}{6.865} = 67.402,98$$



Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το σύνολο των αμοιβών των απασχολούμενων στην Τράπεζα με τον μέσο όρο των απασχολούμενων κατά την διάρκεια της χρήσεως. Παρέχει την ένδειξη της μέσης αμοιβής που κατέβαλε η Τράπεζα στους απασχολούμενους σε αυτήν.

Από το 2000 έως το 2003 υπάρχει σταθερή ανοδική πορεία. Αν και έχει μειωθεί ο μέσος αριθμός απασχολούμενων από το 2000 έως το 2003, οι απασχολούμενοι φαίνεται να είναι ικανοποιητικής αποδόσεως.

### 3.2.5. Αριθμοδείκτες παραγωγικότητας

$$I. \frac{\text{Γενικά έξοδα διοίκησης}}{\text{Σύνολο καθαρών εσόδων}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{405.183.165,35}{450.169.995,27 + 31.860.590,61 + 145.882.452,11 + 210.544.955,65 + 15.108.095,09} * 100$$

$$= \frac{405.183.165,35}{853.566.088,73} * 100 = 47,47\%$$

Έτος 2001:

$$\frac{430.182.233,74}{554.070.904,83 + 44.219.414,28 + 125.287.933,99 + 155.346.948,36 + 14.892.540,15} * 100$$

$$= \frac{430.182.233,74}{893.817.741,61} * 100 = 48,13\%$$

Έτος 2002:

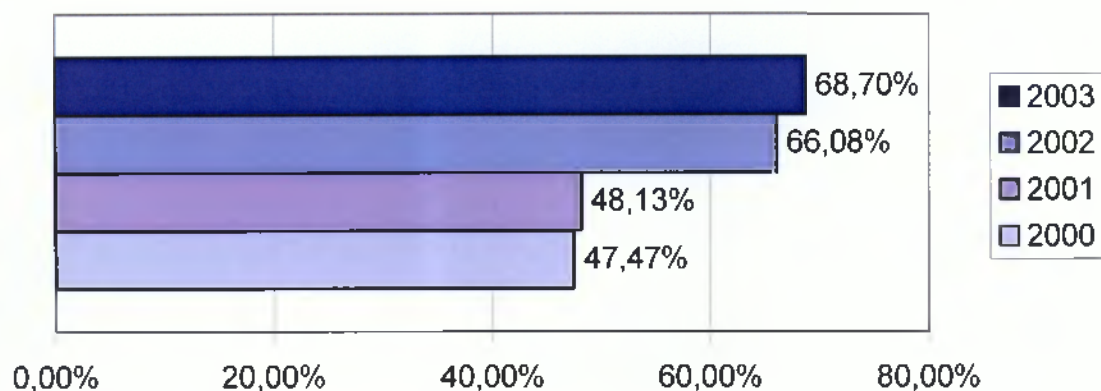
$$\frac{441.122.020,53}{467.610.109,76 + 10.118.535,49 + 130.771.797,78 + 40.401.444,27 + 18.629.632,04} * 100$$

$$= \frac{441.122.020,53}{667.531.519,34} * 100 = 66,08\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{462.721.488,85}{499.563.908,45 + 6.292.455,15 + 135.421.738,55 + 17.918.696,73 + 14.384.910,44} * 100$$

$$= \frac{462.721.488,85}{673.581.709,32} * 100 = 68,70\%$$



Ο δείκτης γενικά έξοδα διοίκησης προς το σύνολο των καθαρών εσόδων δείχνει την παραγωγικότητα της Τράπεζας.

Το σύνολο των καθαρών εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα έσοδα από τίτλους, τα καθαρά έσοδα προμηθειών, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης. Όλα αυτά αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων της Τράπεζας.

Ο δείκτης παρουσιάζει ανοδική πορεία από το 2000 έως το 2003 λόγω της επέκτασης του δικτύου της Τράπεζας καθώς και των εξαγορών και συγχωνεύσεων που έλαβαν χώρα, ιδίως την διετία 2002-2003.

## II. Χορηγήσεις Σύνολο καταστημάτων

Έτος 2000:

$$\frac{6.703,90}{368} = 18,22$$



Έτος 2001:

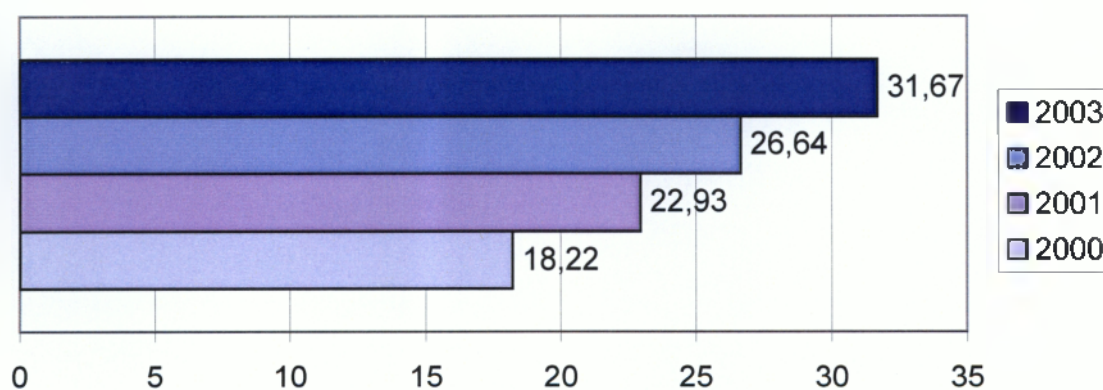
$$\frac{8.484,50}{370} = 22,93$$

Έτος 2002:

$$\frac{9.936,40}{373} = 26,64$$

Έτος 2003:

$$\frac{11.876,00}{375} = 31,67$$



Ο δείκτης, χορηγήσεις προς το σύνολο των καταστημάτων παρατηρούμε ότι ακολουθεί ανοδική πορεία από το 2000 έως το 2003, γεγονός το οποίο οφείλεται εν μέρει στην τιλοποίηση μέρους του χαρτοφυλακίου των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας, η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη του 2003 καθώς και στην ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων της Τράπεζας.

### 3.2.6. Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας

#### *I. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια*

$$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Πάγια}}$$

Έτος 2000:

$$\frac{1.847.526.548,40}{168.556.523,59} = 10,96$$

Έτος 2001:

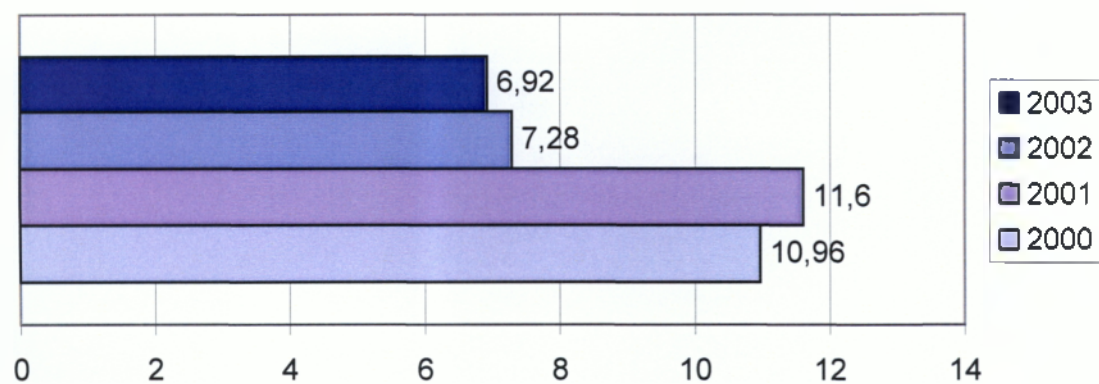
$$\frac{2.013.999.920,72}{173.548.139,59} = 11,60$$

Έτος 2002:

$$\frac{1.255.204.251,86}{172.406.318,95} = 7,28$$

Έτος 2003:

$$\frac{1.268.570.602,94}{183.365.013,41} = 6,92$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς την καθαρή αξία των παγίων της Τράπεζας. Εκφράζει τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων της Τράπεζας.

Παρατηρούμε ότι τα ίδια κεφάλαια είναι μεγαλύτερα των επενδύσεων της σε πάγια, που σημαίνει ότι ένα μέρος των κεφαλαίων κινήσεως προέρχεται από τους μετόχους της.

Το 2001 εν συγκρίσει με το 2000 ο δείκτης είχε αυξηθεί και αυτό γιατί η αύξηση του παγίου κεφαλαίου χρηματοδοτείται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια. Ενώ τα έτη 2002 και 2003 παρατηρείται πτώση του δείκτη διότι το 2002 τα ίδια κεφάλαια κάλυψαν την ζημιά από αποτίμηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων κεφαλαίων.

Το 2003 συνεχίζεται η πτώση του δείκτη που σημαίνει ότι τα ποσά που διατέθηκαν για την αύξηση του επενδεδυμένου παγίου κεφαλαίου έχουν αντληθεί, όχι από την χρησιμοποίηση ιδίων κεφαλαίων αλλά πιθανόν από δανεισμό.

## II. Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

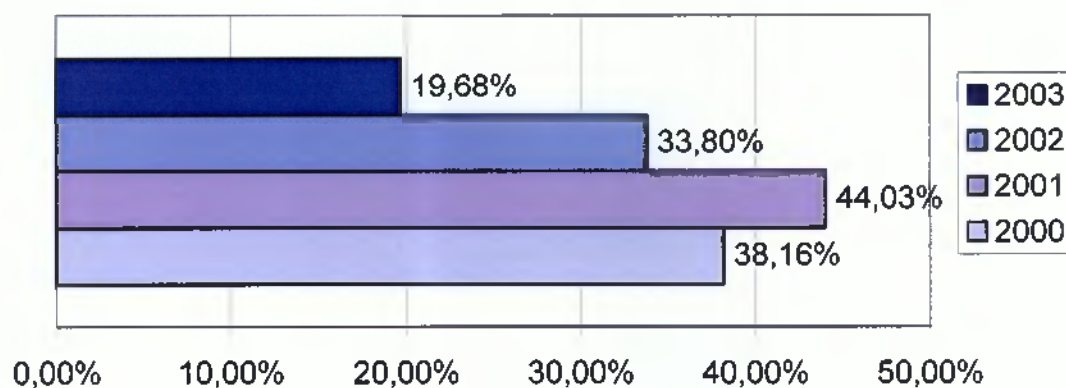
*Κυκλοφορούν ενεργητικό \*100*  
*Σύνολο υποχρεώσεων*

Έτος 2000:  
 $\frac{4.886.311.041,03}{12.806.449.678,89} * 100 = 38,16\%$

Έτος 2001:  
 $\frac{6.726.375.827,07}{15.275.217.912,45} * 100 = 44,03\%$

Έτος 2002:  
 $\frac{5.021.449.298,54}{14.856.705.899,52} * 100 = 33,80\%$

Έτος 2003:  
 $\frac{2.965.296.229,75}{15.067.314.451,97} * 100 = 19,68\%$



Ο αριθμοδείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς το σύνολο των υποχρεώσεων δείχνει την ρευστότητα των υποχρεώσεων της Τράπεζας.

Ο αριθμοδείκτης αυτός επηρεάζεται αντίστροφα από τις λειτουργικές και έκτακτες ζημιές και είναι σημαντικός αν ληφθεί υπόψη ότι ορισμένα κυκλοφοριακά στοιχεία έχουν σχετικά χαμηλό βαθμό ρευστοποίησης.

Παρατηρούμε ότι το 2000 ο δείκτης ήταν υψηλός εν συγκρίσει με τα υπόλοιπα έτη και παρέχει την ένδειξη ότι από την ρευστοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας μπορούν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κινήσεως.

Από το 2001 σημειώνεται μικρή πτώση του δείκτη και παρατηρούμε ότι δεν υπάρχουν σοβαρές μειώσεις των κεφαλαίων κίνησης και οι απαιτήσεις των μετόχων της Τράπεζας προστατεύονται.

Από αυτά τα δεδομένα προκύπτουν ότι τα κεφάλαια που διαθέτουν οι μέτοχοι της Τράπεζας για την χρηματοδότηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκαν κατά 9,61% μεταξύ των ετών 2000 έως 2003.

### *III. Αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων*

$$\frac{\text{Καθαρά κέρδη προ τοκών και φόρων}}{\text{Σύνολο τόκων}}$$

Έτος 2000:

$$\frac{339.398.120,09}{450.169.995,27} = 0,75$$

Έτος 2001:

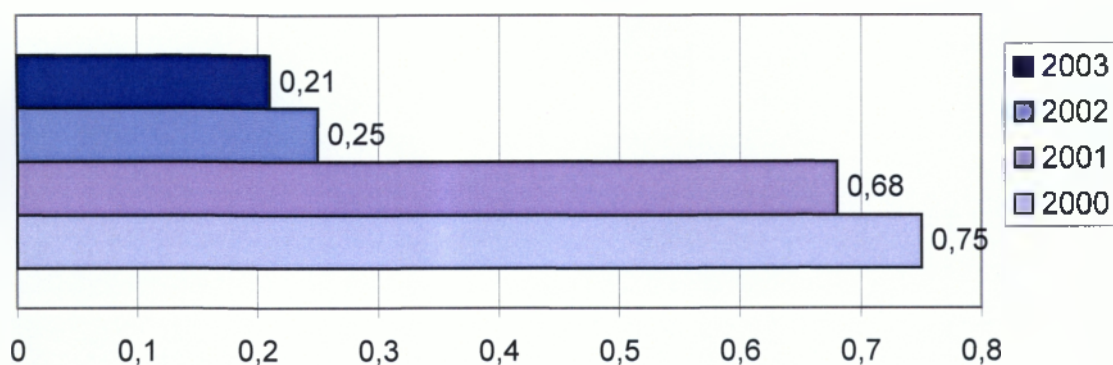
$$\frac{374.039.037,78}{554.070.904,83} = 0,68$$

Έτος 2002:

$$\frac{118.189.978,50}{467.610.109,76} = 0,25$$

Έτος 2003:

$$\frac{105.698.971,87}{499.563.908,45} = 0,21$$



Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές οι τόκοι της Τράπεζας καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της. Εκφράζει την σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών και των τόκων με τους οποίους επιβαρύνεται η Τράπεζα μέσα στην χρήση για τα κεφάλαια της.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι σημαντικός διότι αποτελεί συνάρτηση της διαρθρώσεως των κεφαλαίων της Τράπεζας και της κερδοφόρας δυναμικότητας της.

Το 2000 ο δείκτης είναι μεγαλύτερος εν συγκρίσει με τα υπόλοιπα έτη και δείχνει την ικανότητα της Τράπεζας να πληρώνει τους τόκους με αποτέλεσμα την μείωση του κινδύνου αθετήσεως στην εξόφληση των υποχρεώσεών της.

Από το 2001 παρατηρείται πτώση του δείκτη όπου το 2002, η κάμψη του δείκτη είναι σημαντική.

Το μέγεθος αυτού του αριθμοδείκτη αντικατοπτρίζει τις προτιμήσεις της διοικήσεως έναντι του αναλαμβανόμενου επιχειρηματικού κινδύνου.

#### IV. Αριθμοδείκτης καθαρού επιτοκίου

$$\frac{\text{Καθαρά έσοδα τόκων}}{\text{Τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{450.169.995,27}{3.381.805.472,56 + 6.800.799.149,21} * 100 = 4,42\%$$

Έτος 2001:

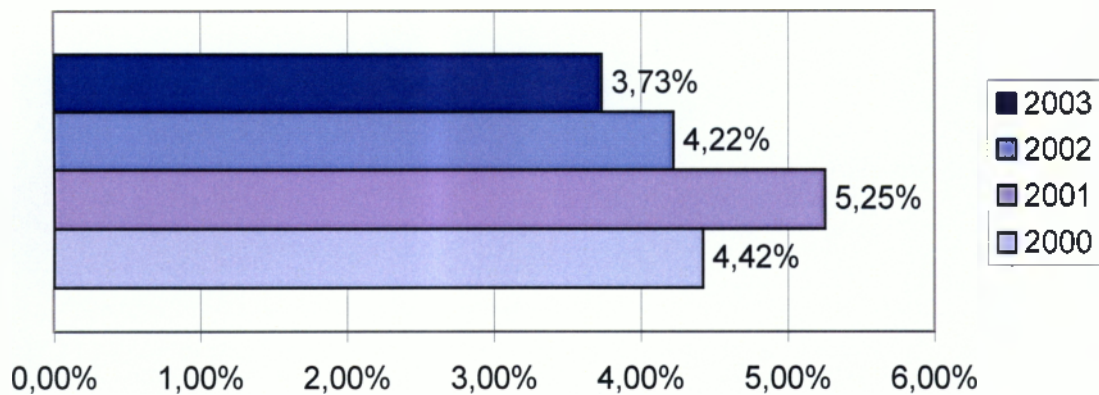
$$\frac{554.070.904,83}{1.871.968.619,91 + 8.677.056.276,04} * 100 = 5,25\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{467.610.109,76}{1.035.546.832,86 + 10.057.663.925,80} * 100 = 4,22\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{499.563.908,45}{1.372.847.221,06 + 12.034.838.455,78} * 100 = 3,73\%$$



Ο δείκτης, καθαρό περιθώριο επιτοκίου προκύπτει από τα καθαρά έσοδα τόκων προς τα τοκοφόρα στοιχεία του ενεργητικού.

Παρατηρούμε, αύξηση του δείκτη την χρήση 2001 που οφείλεται στην επακόλουθη διεύρυνση των εργασιών της Τράπεζας σε όλους τους τομείς της τραπεζικής δραστηριότητας.

Από το 2002 έως και το 2003 παρατηρείται πτώση του δείκτη και η Τράπεζα θα πρέπει να προσπαθήσει για την ενίσχυση του δείκτη, η οποία προφανώς θα προέλθει από την ανταγωνιστική παρουσία της Τράπεζας σε τομείς με υψηλά περιθώρια κέρδους.

### 3.2.7. Αριθμοδείκτες διάρθρωσης εσόδων

$$I. \quad \frac{\text{Καθαρά έσοδα από προμήθειες}}{\text{Καθαρά έσοδα από τόκους}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{145.882.452,11}{450.169.995,27} * 100 = 32,41\%$$

Έτος 2001:

$$\frac{125.287.933,99}{554.070.904,83} * 100 = 22,61\%$$

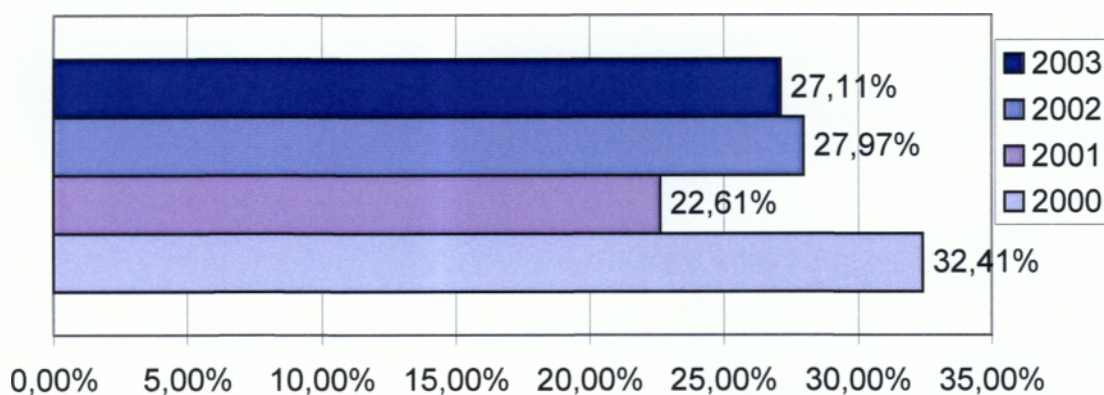
Έτος 2002:

$$\frac{130.771.797,78}{467.610.109,76} * 100 = 27,97\%$$



Έτος 2003:

$$\frac{135.421.738,55}{499.563.908,45} * 100 = 27,11\%$$



Ο δείκτης καθαρά έσοδα από προμήθειες προς καθαρά έσοδα από τόκους δείχνει τα έσοδα της Τράπεζας.

Οι πηγές εσόδων, τα έσοδα από τόκους και προμήθειες αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων της Τράπεζας, γεγονός το οποίο ενισχύει την δυνατότητα περιορισμού της διακύμανσης των αποτελεσμάτων της Τράπεζας.

Παρατηρούμε ότι, ανοδική πορεία του δείκτη εμφανίζεται στις χρήσεις 2000 και 2002, ενώ για τις χρήσεις 2001 και 2003 η πτώση του δείκτη, δεν είναι τόσο σημαντική, είναι γύρω στο 9,8% και 0,86% αντίστοιχα.

II. Καθαρά έσοδα από τόκους \*100  
Σύνολο καθαρών εσόδων

Έτος 2000:

$$\frac{450.169.995,27}{853.566.088,73} * 100 = 52,74\%$$

Έτος 2001:

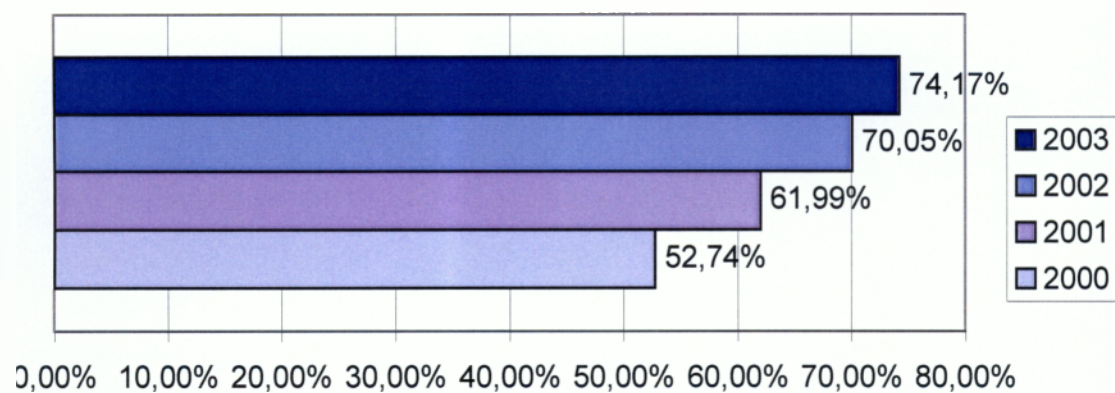
$$\frac{554.070.904,83}{893.817.741,61} * 100 = 61,99\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{467.610.109,38}{667.531.519,34} * 100 = 70,05\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{499.563.908,45}{673.581.709,32} * 100 = 74,17\%$$



Ο δείκτης καθαρά έσοδα από τόκους προς σύνολο καθαρών εσόδων από τις χρήσεις 2000 έως 2003 ακολουθεί σημαντική ανοδική πορεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα καθαρά έσοδα από τόκους ως ποσοστό επί των καθαρών εσόδων συνεχίζουν να αυξάνονται και αποτελούν περίπου το ¼ των συνολικών εσόδων της Τράπεζας, γεγονός που αντανακλά στη βελτίωση του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας.

*III. Καθαρά έσοδα από προμήθειες \*100  
Σύνολο καθαρών εσόδων*

Έτος 2000:

$$\frac{145.882.452,11}{853.566.088,73} *100 = 17,09\%$$

Έτος 2001:

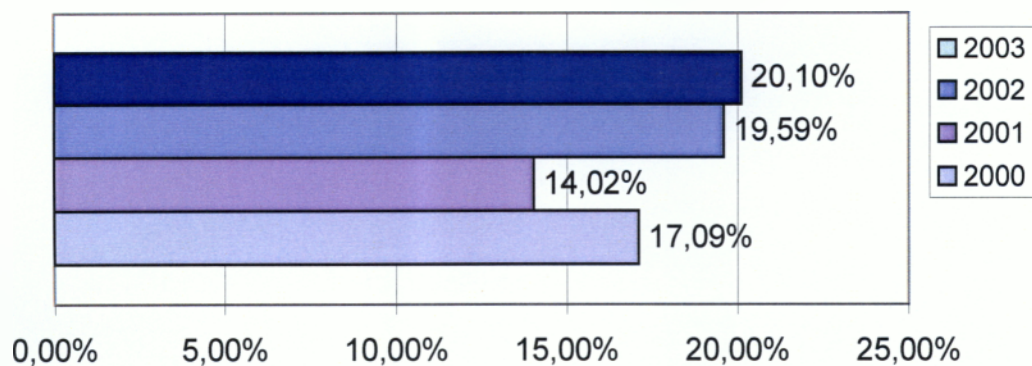
$$\frac{125.287.933,99}{893.817.741,61} *100 = 14,02\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{130.771.797,78}{667.531.519,34} *100 = 19,59\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{135.421.738,55}{673.581.709,32} *100 = 20,10\%$$



Ο δείκτης καθαρά έσοδα από προμήθειες προς το σύνολο των καθαρών εσόδων παρουσιάζει ανοδική πορεία έκτος από την χρήση 2001 όπου είχε πτώση 3,07% σε σύγκριση με το 2000. Αυτή η μείωση οφείλεται στη χρηματιστηριακή συγκυρία, η οποία είχε επηρεάσει τα έσοδα από προμήθειες που προέρχονται από πράξεις επί χρεογράφων.

Από το 2002 έως το 2003 παρατηρείται αύξηση των εσόδων από προμήθειες.

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των καθαρών εσόδων από προμήθειες για την τετραετία ανήλθε στο 17,7%. Η αύξηση των εσόδων από τραπεζικές εργασίες οφείλεται στην άνοδο των εσόδων από τραπεζικές εργασίες καθώς και στην αύξηση των προμηθειών της Τράπεζας Επενδύσεων και της Ερμής Α.Ε.Δ.Α.Κ. που συνέβαλαν σημαντικά στην άνοδο των προμηθειών από χρεόγραφα.

### 3.2.8. Αριθμοδείκτες επενδύσεων

#### *I. Ποσοστό διανεμομένων*

$$\frac{\text{Σύνολο μερισμάτων}}{\text{Σύνολο καθαρών κερδών}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{112.849.023,04}{339.398.120,09} * 100 = 33,25\%$$

Έτος 2001:

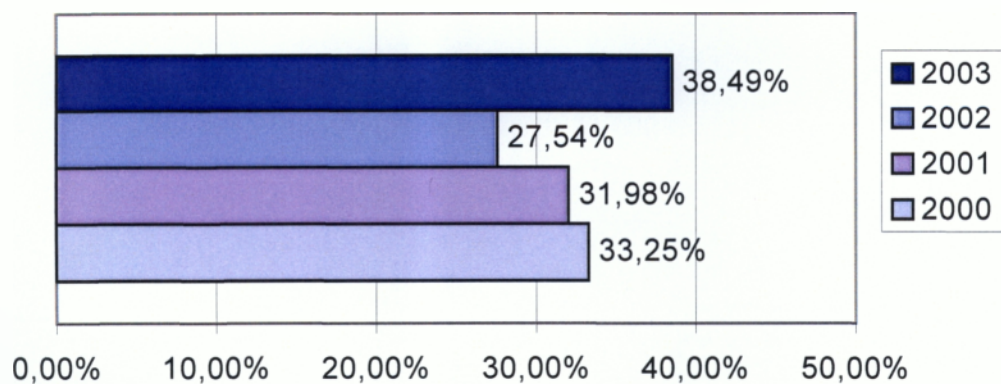
$$\frac{119.632.503,20}{374.039.037,78} * 100 = 31,98\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{32.546.582,40}{118.189.978,50} * 100 = 27,54\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{40.683.228,00}{105.698.971,87} * 100 = 38,49\%$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει το σύνολο των μερισμάτων που διανέμει η Τράπεζα στους μετόχους της προς το σύνολο των καθαρών κερδών της.

Παρατηρούμε διακυμάνσεις στον δείκτη για τα τέσσερα αυτά έτη.

Από το 2000 έως το 2003 η Τράπεζα έχει μείωση των καθαρών κερδών της.

Φαίνεται ότι το 2000 έως το 2002 η Τράπεζα ακολουθούσε συντηρητική μερισματική πολιτική.

Το 2003 παρατηρούμε μεγάλη αύξηση του δείκτη που σημαίνει ότι η Τράπεζα, παρά την μεγάλη μείωση των καθαρών κερδών της, έδωσε ικανοποιητικό μέρισμα στους μετόχους της παρακρατώντας μικρό ποσοστό κερδών σε αποθεματικά.

## II. Μερισματική απόδοση ιδίων κεφαλαίων

$$\frac{\text{Συνολικά μερίσματα}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}} * 100$$

Έτος 2000:

$$\frac{112.849.023,04}{1.847.526.548,40} * 100 = 6,11\%$$

Έτος 2001:

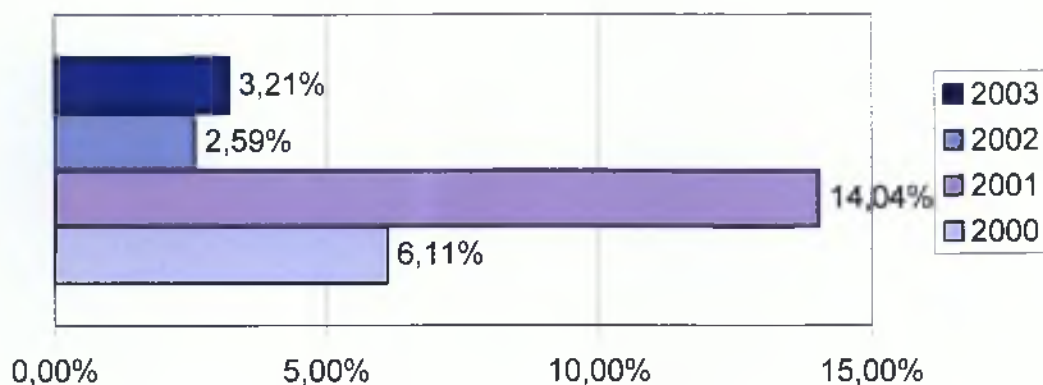
$$\frac{282.836.623,69}{2.013.999.920,72} * 100 = 14,04\%$$

Έτος 2002:

$$\frac{32.546.582,40}{1.255.204.251,86} * 100 = 2,59\%$$

Έτος 2003:

$$\frac{40.683.228,00}{1.268.570.602,94} * 100 = 3,21\%$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας με βάση τα καταβαλλόμενα μερίσματα και προκύπτει από τα συνολικά καταβαλλόμενα μερίσματα προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Παρατηρούμε ότι η μερισματική απόδοση από τις χρήσεις 2000 έως το 2001 ήταν αυξημένη. Υπήρχε αύξηση στο ποσοστό των καταβαλλόμενων μερισμάτων ενώ το 2002 παρατηρούμε μεγάλη πτώση του δείκτη λόγω της ζημιάς που κάλυψαν τα ίδια κεφάλαια και από το 2003 υπάρχει μικρή άνοδος στο ποσοστό των καταβαλλόμενων μερισμάτων.

### III. Αριθμοδείκτης καλύψεως καταβαλλόμενων μερισμάτων

*Καθαρά κέρδη χρήσεως*  
*Σύνολο καταβαλλόμενων μερισμάτων*

Έτος 2000:

$$\frac{339.398.120,09}{112.849.023,04} = 3,01$$

Έτος 2001:

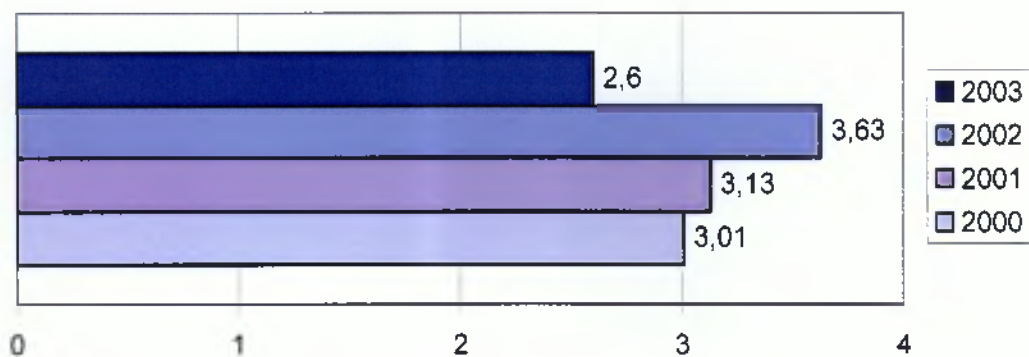
$$\frac{374.039.037,78}{119.632.503,20} = 3,13$$

Έτος 2002:

$$\frac{118.189.978,50}{32.546.582,40} = 3,63$$

Έτος 2003:

$$\frac{105.698.971,87}{40.683.228,00} = 2,60$$





Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει τα καθαρά κέρδη χρήσεως προς το σύνολο των καταβαλλόμενων μερισμάτων. Εκφράζει την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την καταβολή του τρέχοντος μερίσματος των μετόχων και στο μέλλον.

Παρατηρούμε ότι από το 2000 έως το 2002 ο δείκτης εμφανίζεται αυξημένος που σημαίνει ότι αυτά τα έτη παρέχονταν μεγάλη ασφάλεια στους μετόχους, ότι θα συνεχίσουν να λαμβάνουν το τρέχον μέρισμα εφόσον η Τράπεζα στα καθαρά κέρδη των χρήσεων 2000 και 2001 είχε μεγάλο περιθώριο κερδών, εν αντιθέσει με το 2003 που ο δείκτης έχει μειωθεί αρκετά και παρουσιάζεται μείωση του καθαρού περιθωρίου αν και η Τράπεζα αύξησε τα καταβαλλόμενα μερίσματα.

#### *IV. Εσωτερική αξία μετοχής*

*Σύνολο ιδίων κεφαλαίων  
Αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία*

Έτος 2000:

$$\frac{1.847.526.548,40}{85.451.788,00} = 21,62$$

Έτος 2001:

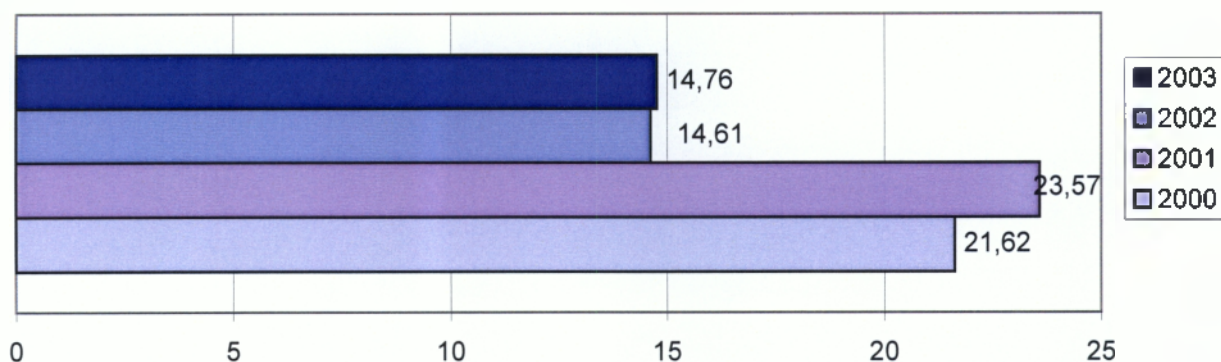
$$\frac{2.013.999.920,72}{85.451.788,00} = 23,57$$

Έτος 2002:

$$\frac{1.255.204.251,86}{85.931.676,00} = 14,61$$

Έτος 2003:

$$\frac{1.268.570.602,94}{85.931.676,00} = 14,76$$



Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς τον αριθμό μετοχών. Παρατηρούμε ότι ο δείκτης το 2001 αυξάνεται, εν συγκρίσει με το 2000 καθώς παρατηρούμε και αύξηση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων. Το 2002 ο δείκτης μειώνεται σημαντικά με μείωση των ιδίων κεφαλαίων αν και η Τράπεζα προέβει σε έκδοση νέων τίτλων μετοχών. Το 2003 παρατηρούμε μικρή αύξηση του δείκτη εν συγκρίσει με το 2002 αλλά και αύξηση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων

*V. Ταμειακή ροή*

*Καθαρά κέρδη + Αποσβέσεις*  
*Αριθμός μετοχών*

Έτος 2000:

$$\frac{339.398.120,09 + 166.376.906,01}{85.451.788,00} = 5,92$$

Έτος 2001:

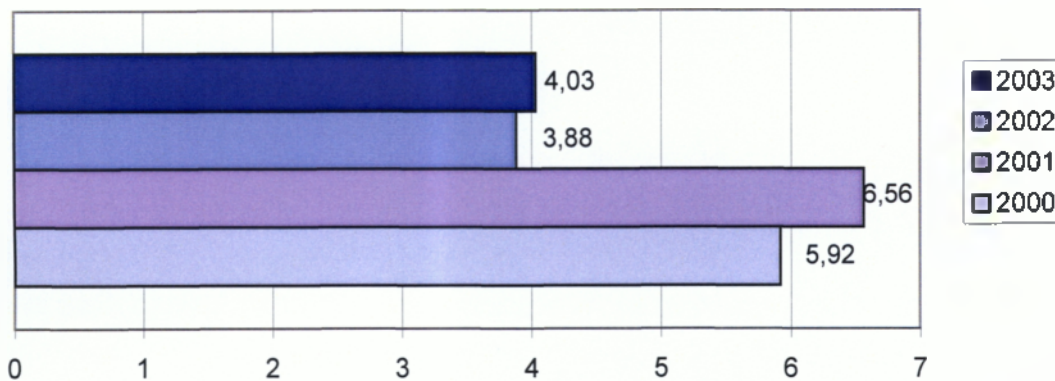
$$\frac{374.039.037,78 + 186.725.293,98}{85.451.788,00} = 6,56$$

Έτος 2002:

$$\frac{118.189.978,50 + 214.834.983,69}{85.931.676,00} = 3,88$$

Έτος 2003:

$$\frac{105.698.971,87 + 240.683.500,06}{85.931.676,00} = 4,03$$



Ο αριθμοδείκτης Ταμειακή Ροή ή Cash Flow δείχνει την σχέση του αθροίσματος των καθαρών κερδών και των αποσβέσεων των χρήσεων προς τον αριθμό των μετοχών.

Με τον όρο Cash Flow, εννοούμε το ύψος των κεφαλαίων που εισέρευσαν στην Τράπεζα σαν αποτέλεσμα της δραστηριότητάς της, μετά την αφαίρεση όλων των καταβληθεισών δαπανών.

Αυτός ο δείκτης, δείχνει πόσο οι τρέχουσες ανάγκες της Τράπεζας καλύπτονται από τα ρευστά που προέρχονται από την δραστηριότητα αυτής.

Παρατηρούμε ότι το 2001, εν συγκρίσει με το 2000 ο δείκτης αυξήθηκε καθώς αυξήθηκαν τα καθαρά κέρδη και οι αποσβέσεις που σημαίνει ότι η Τράπεζα άλλαξε την μέθοδο και την πολιτική αποσβέσεων.

Το 2002 ο δείκτης παρουσιάζει κάμψη αν και η Τράπεζα έκδοσε νέους τίτλους μετοχών. Ενώ από το 2003 παρατηρούμε αύξηση του δείκτη.

---

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ**

### **Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

---

#### **4.1. Ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων**

Η οικονομική κατάσταση της Εμπορικής Τράπεζας, μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική και από την πλευρά των πιστωτών της.

Το κυκλοφορούν ενεργητικό της αυξήθηκε κατά την περίοδο 2000 έως 2003 κατά 47,8% και δεν υπολείπεται από την αύξηση των υποχρεώσεων της, με ποσοστό 43,1%.

Εξετάζοντας τους αριθμοδείκτες ρευστότητας, που επιτρέπουν την μελέτη της οικονομικής θέσεως της Εμπορικής Τράπεζας, παρατηρούμε ότι καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας παρουσίασε πτωτική τάση από το 2001 όπου υπάρχει ανοδική τάση το 2003.

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας για τις περιόδους 2001 έως 2003 είναι γενικά σε χαμηλό επίπεδο, με μικρή ανοδική τάση το 2003.

Ως εκ τούτου, η θέση της Τράπεζας μπορεί να θεωρηθεί καλή, δεδομένου ότι οι αμφότεροι αριθμοδείκτες ρευστότητας δεν θεωρούνται τόσο ικανοποιητικοί.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, παρά τους υφιστάμενους χαμηλούς αριθμοδείκτες ρευστότητας, η Τράπεζα δεν είχε ουσιαστικά προβλήματα στην αντιμετώπιση των υποχρεώσεών της. Αυτό ενδέχεται να συνδέεται με την ακολουθούμενη πολιτική της, που επεδίωξε την όσο το δυνατόν εντατικότερη εκμετάλλευση των κεφαλαίων κινήσεών της, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίσει την εξόφληση των υποχρεώσεών της και κατά την υπό κρίση περίοδο 2002.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η Τράπεζα δεν πρόκειται να αντιμετωπίσει στο μέλλον προβλήματα ρευστότητας σε περίπτωση που αναπτυχθούν μη ευνοϊκές συνθήκες και αυτό φαίνεται και από το ύψος των διαθεσίμων που εμφανίζεται μειωμένο καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο.

Ο αριθμοδείκτης δραστηριότητας παρουσιάζει συνεχή αύξηση όλη την υπό εξέταση περίοδο και αυτό δείχνει την ικανότητα της Τράπεζας στην είσπραξη των απαιτήσεών της.

Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας το 2001 εμφανίζεται μειωμένος σε σύγκριση με το 2000 λόγω της σημαντικής επέκτασης των χορηγήσεων.

Το 2002 συνεχίζεται η πτωτική του τάση. Στην υποχώρηση του δείκτη συνέβαλε η αφαίρεση των υποαξιών που είχαν δημιουργηθεί στο εμπορικό, το επενδυτικό και το συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, ως αποτέλεσμα της αρνητικής χρηματιστηριακής συγκυρίας αλλά και η αφαίρεση από τα ίδια κεφάλαια, της αξίας των ιδίων μετοχών που επαναγοράστηκαν.

Και το 2003 συνεχίζεται η πτωτική τάση του δείκτη και θα πρέπει να σημειωθεί ότι, για την Εμπορική Τράπεζα, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συμπίπτει με το βασικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας εφόσον η Τράπεζα δεν είχε αντλήσει συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια.

Η διάρθρωση κεφαλαίων της Τράπεζας παρουσίασε βελτίωση, τουλάχιστον από την πλευρά των πιστωτών της, την περίοδο 2001 όπου και τα ίδια κεφάλαια σημείωσαν αύξηση και κατά συνέπεια την παρακράτηση κερδών με την μορφή αποθεματικών. Από το 2002 σημειώνεται σημαντική πτώση του δείκτη, λόγω της ζημιάς που κάλυψαν τα ίδια κεφάλαια.

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων αυξήθηκε αρχικά από 18,37% το 2000 σε 18,57% το 2001 και στην συνέχεια σημείωσε αισθητή κάμψη τα έτη 2002 και 2003, λόγω της υποχώρησης των εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις και των εσόδων από τίτλους.

Η αποδοτικότητα αυτή για τα δύο τελευταία χρόνια δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική και οφείλεται κυρίως στην μείωση του περιθωρίου κέρδους.

Έτσι στο άμεσο μέλλον η ύπαρξη ικανοποιητικής αποδόσεως των κεφαλαίων της Τράπεζας, θα εξαρτηθεί από την αύξηση του περιθωρίου κέρδους.

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως καταβαλλόμενων τόκων σημείωσε σημαντική κάμψη.

Το ύψος του αριθμοδείκτη αυτού είναι πολύ χαμηλό και δείχνει ότι τα καθαρά κέρδη της Τράπεζας δεν καλύπτουν τα χρηματοοικονομικά έξοδά της, οπότε σε περίπτωση μειώσεως τους θα θέσουν σε κίνδυνο την ικανότητα της Τράπεζας να ανταποκριθεί στην πληρωμή των χρηματοοικονομικών της εξόδων.

Από τα παραπάνω προκύπτει το συμπέρασμα ότι η θέση της Τράπεζας δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική από μακροχρόνια σκοπιά, τουλάχιστον από την πλευρά των πιστωτών της και ενδέχεται να αντιμετωπίσει προβλήματα σε περίπτωση που στο μέλλον υπάρξουν δυσμενείς συνθήκες.

Το ποσοστό των διανεμόμενων μερισμάτων από το 2000 εμφανίζεται μειωμένο.

Παρατηρούμε ότι η Τράπεζα από το 2000 έως το 2001, παρά τα μειωμένα κέρδη της ακολούθησε γενναιόδωρη πολιτική μερισμάτων.

Το 2003 το ποσοστό των διανεμόμενων μερισμάτων αυξήθηκε σημαντικά γεγονός που δείχνει ότι η Τράπεζα ακολούθησε φιλελεύθερη μερισματική πολιτική, η οποία απέβη προς όφελος των μετόχων της. Αυτό οδήγησε σε βελτίωση ή και συγκράτηση της κάμψεως των τιμών των μετοχών της Τράπεζας στην Χρηματιστηριακή Αγορά.

#### 4.2. Χρηματοοικονομικά μεγέθη της Εμπορικής Τράπεζας

Το 2001 σημειώθηκε βελτίωση τόσο στο μέγεθος όσο και στη διάρθρωση του ενεργητικού της Τράπεζας, με αύξηση 13,2%. Η αύξηση του ενεργητικού οφείλεται στην σημαντική αύξηση των χορηγήσεων καθώς και στην αυξημένη συμμετοχή της Τράπεζας σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις του Ομίλου, ειδικότερα στην συμμετοχή της Τράπεζας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Επενδύσεων, στη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας «Εμπορική Ακίνητης Περιουσίας», στη συμμετοχή αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Βιομηχανίας Φωσφορικών Λιπασμάτων και στην αύξηση των συμμετοχών σε θυγατρικές του εξωτερικού (Κύπρος, Βουλγαρία, Ρουμανία)

Το 2002 σημειώνεται σημαντική μείωση του ενεργητικού. Η μείωση αυτή οφείλεται, στην μείωση της συμμετοχής των μετοχών και των συμμετοχών λόγω της διαγραφής από το εμπορικό, το επενδυτικό και το συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας των υποαξιών που είχαν δημιουργηθεί λόγω της σημαντική υποχώρησης της χρηματιστηριακής αγοράς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι παρά τη σημαντική αύξηση στις χορηγήσεις, η ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων της Τράπεζας έχει σημειώσει βελτίωση από το ποσοστό των μη εκτοκίζόμενων δανείων στο σύνολο των χορηγήσεων.

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη σημαντικότερη παρακολούθηση αποπληρωμής των δανείων αλλά και στην εισαγωγή νέων συστημάτων αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών.

Και το 2003 το ενεργητικό της Τράπεζας σημείωσε αύξηση κατά 1,2% με σημαντική αναδιάρθρωση του ενεργητικού, όπου η Τράπεζα αποφάσισε να αντικαταστήσει τα ομόλογα με τις χορηγήσεις.

Οι μετοχές και οι συμμετοχές της Τράπεζας αυξήθηκαν κατά 0,8%. Η αύξηση της αξίας των συμμετοχών οφείλεται στην συμμετοχή στις Εμπορικής Τράπεζας στις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών της, καθώς και στην αύξηση της συμμετοχής στην αύξηση της συμμετοχής της Τράπεζας σε ορισμένες θυγατρικές.

Και η αύξηση της αξίας των μετοχών οφείλεται στην αποτίμηση τους, σε τρέχουσες τιμές οι οποίες λόγω της θετικής χρηματιστηριακής συγκυρίας, ήταν αυξημένες.

Οι υποχρεώσεις προς τους πελάτες αυξήθηκαν με σημαντικούς ρυθμούς το 2001 έναντι του 2000 κατά 18,7%. Στην αύξηση αυτή συνέβαλαν κυρίως η αύξηση των γeros και των καταθέσεων Ταμειευτηρίου ενώ αντίθετα οι καταθέσεις προθεσμίας μειώθηκαν.

Τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν το 2001 κατά 166,5 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση των αποθεματικών λόγω της κεφαλαιοποίησης των μη διανεμηθέντων κερδών και στην αύξηση του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Το 2002 υπάρχει σημαντική μείωση των ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών από αποτίμηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και των συμβάσεων και πράξεων επί παραγωγών χρηματοοικονομικών προϊόντων αλλά και

από αποτίμηση συμμετοχών, που μεταφέρθηκαν σε μείωση του λογαριασμού των Αποθεματικών.

Και το 2003 παρατηρείται μικρή αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η απόφαση αναδιάρθρωσης του ενεργητικού της Τράπεζας έχει αντανάκλαση στην μεταβολή της σύνθεσης του παθητικού για την περίοδο 2003.

Τα καθαρά κέρδη προ φόρων της Τράπεζας σημείωσαν αύξηση το 2001 κατά 10,2% έναντι του 2000 και για τον λόγο αυτό η πληρωμή του μερίσματος ήταν 1,40 ευρώ ανά μετοχή.

Το 2002 τα καθαρά κέρδη προ φόρων σημείωσαν μείωση κατά 68,4% και αυτό οφείλεται από την πορεία των αποτελεσμάτων από χρηματοοικονομικές πράξεις αλλά και από τα χαμηλότερα έσοδα από τίτλους.

Οι εξελίξεις αυτές αντανakλούν τις συνθήκες στις αγορές κεφαλαίων.

Το 2003 τα καθαρά κέρδη προ φόρων ακολουθούν την πτωτική πορεία κατά 12,5 εκατ. ευρώ αλλά την περίοδο εκείνη τα καθαρά οργανικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως ήταν αυξημένα κατά 9,6% έναντι του 2002.

Τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης της Τράπεζας, προκύπτουν από:

- Τα Καθαρά έσοδα από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα,
- Έσοδα από τίτλους,
- Προμήθειες,
- Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα,
- Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Οι καθαροί τόκοι και τα καθαρά εξομοιούμενα έσοδα το 2000 ήταν 450,17 εκατ. ευρώ και το 2001 αυξήθηκαν κατά 23,1%. Η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους υπερβαίνει κατά πολύ την αύξηση του μέσου ενεργητικού, γεγονός που αντανakλάται στη βελτίωση του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου.

Το 2002 τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 9% έναντι του 2001.

Η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους αντανakλά την εντεινόμενη παρουσία της Τράπεζας στο χώρο των ιδιωτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Μέσα στο 2003 τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 6,8% αλλά σημειώθηκε μείωση κατά 47,4% στους τόκους τίτλων σταθερής απόδοσης που αντανakλά την αύξηση των στους τόκους χορηγήσεων κατά 11% και την μείωση στους τόκους καταθέσεων κατά 37%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι εκείνη την περίοδο, τα έσοδα από τόκους είχαν επηρεασθεί από την πτλοποίηση απαιτήσεων, μέρος του στεγαστικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες το 2000 ήταν 145,9 εκατ. ευρώ και το 2001 μειώθηκαν κατά 14,1%. Η μείωση αυτή οφείλεται στην χρηματιστηριακή συγκυρία, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την είσπραξη μειωμένων προμηθειών, αναδοχές, χρηματιστηριακή διαμεσολάβηση καθώς και την κατάργηση από 1<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2001 της προμήθειας ανακατάθεσης συναλλάγματος στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Το 2002 τα έσοδα από προμήθειες σημείωσαν αύξηση κατά 4,4%. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην άνοδο των εσόδων από αμιγώς τραπεζικές δραστηριότητες όπως, έσοδα από προμήθειες κίνησης κεφαλαίων, φακέλων πιστοδότησης, κίνησης λογαριασμών και χορηγήσεων, παρά το αρνητικό κλίμα στις κεφαλαιαγορές εκείνης της περιόδου.



Η αύξηση των καθαρών εσόδων από προμήθειες συνεχίστηκε και το 2003, σημειώνοντας αύξηση κατά 3,6%. Η αύξηση αυτή, οφείλεται στην αύξηση των προμηθειών από την διάθεση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, από προμήθειες για παροχή στοιχείων προς την πελατεία, τη νομική υποστήριξη φακέλων πελατών και σε προμήθειες από την παροχή υπηρεσιών πρακτόρευσης ασφαλιστικών προϊόντων των ασφαλιστικών εταιρειών.

Τα αποτελέσματα από χρηματοοικονομικές πράξεις έχουν πτωτική τάση καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο. Η μείωση αυτή αντανακλά τις συνθήκες της χρηματιστηριακής αγοράς.

Οι λειτουργικές δαπάνες το 2000 ήταν 405,2 εκατ. ευρώ και ανήλθαν το 2001 σε 430,2 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,2%.

Ειδικότερα, οι δαπάνες προσωπικού ήταν αυξημένες κατά 5,4% συγκριτικά με το 2000. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνεται το κονδύλι για την αποζημίωση αποχωρήσαντος προσωπικού από την υλοποίηση της απόφασης του 2000, για εθελούσια έξοδο.

Τα άλλα έξοδα Διοίκησης το 2001 σημείωσαν αύξηση κατά 8,6% σε σύγκριση με το 2000, λόγω των πληρωμών προς τους συμβούλους της Τράπεζας για υπηρεσίες ανεύρεσης στρατηγικού εταίρου και την υλοποίηση της συμφωνίας με την Credit Agricole.

Η αύξηση των γενικών εξόδων συνεχίστηκε και το 2002 κατά 2,5% υψηλότερα από το 2001. Συγκεκριμένα και οι δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά 1,8% και τα έξοδα διοίκησης σημείωσαν αύξηση κατά 4,9%.

Και το 2003 συνεχίστηκε η αύξηση των γενικών εξόδων διοίκησης κατά 4,9%.

Μέσα στο 2003 οι δαπάνες του προσωπικού αυξήθηκαν κατά 4,5% και τα λοιπά έξοδα διοίκησης αυξήθηκαν κατά 6%. Η αύξηση των αμοιβών σε τρίτους και των εξόδων διαφήμισης, οι δαπάνες οι οποίες γίνονται για τον εκσυγχρονισμό της Τράπεζας, συνέβαλαν κυρίως στην αύξηση των λοιπών εξόδων διοίκησης.

Ο αριθμός των απασχολουμένων στην Τράπεζα εμφανίζει σταδιακή μείωση καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο, από το 2000 έως το 2003.

Η μείωση αυτή του προσωπικού κατέστη δυνατή την σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας τα τελευταία χρόνια, όπως φαίνεται από την αύξηση των χορηγήσεων.

### 4.3. Συμπεράσματα

Από την ανάλυση των Ισολογισμών και των Αποτελεσμάτων Χρήσεων της Εμπορικής Τράπεζας για τα τέσσερα έτη, 2000 έως 2003 διαπιστώνουμε ότι:

Από βραχυχρόνια σκοπιά, η Τράπεζα παρά τους χαμηλούς αριθμοδείκτες ρευστότητας που δεν θεωρούνται τόσο ικανοποιητικοί, δεν αντιμετώπισε πρόβλημα ως προς τις υποχρεώσεις της κατά τις περιόδους 2000 έως 2003 και ιδιαίτερα κατά την υπό κρίση περίοδο 2002, λόγω της ζημιάς.

Η διατήρηση των αριθμοδεικτών ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα, χωρίς να δημιουργηθούν προβλήματα, δείχνει ότι η διοίκηση της Τράπεζας κατόρθωσε χάρις την σωστή ακολουθούμενη πολιτική της να επιδιώξει, καλή εκμετάλλευση των κεφαλαίων κινήσεών της με αποτέλεσμα να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της.

Από μακροχρόνια σκοπιά, παρατηρήθηκε βελτίωση στην διάρθρωση των κεφαλαίων της, ιδιαίτερα την περίοδο 2001 όπου τα ίδια κεφάλαια σημείωσαν αύξηση και κατά συνέπεια την παρακράτηση κερδών με την μορφή αποθεματικών. Το 2002 λόγω της ζημιάς που κάλυψαν τα ίδια κεφάλαια σημειώνεται σημαντική πτώση.

Για την βελτίωση της διαρθρωτικής σχέσεως των κεφαλαίων της Τράπεζας, θα πρέπει να εφαρμοστεί μια πιο συντηρητική πολιτική μερισμάτων και παρακράτηση μεγαλύτερων ποσών από τα κέρδη της με μορφή αποθεματικών ή με κεφαλαιοποίηση μέρους των διανεμόμενων μερισμάτων. Βέβαια το 2003, η Τράπεζα προέβει στην επαναγορά ιδίων μετοχών άλλα θα μπορούσε να προέβει στην έκδοση νέων μετοχών, οι οποίες θα μπορούσαν να δοθούν σαν μέρισμα.

Επίσης βελτίωση θα μπορούσε να επέλθει με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και άντληση κεφαλαίων από την κεφαλαιαγορά.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι την υπό κρίση περίοδο η Τράπεζα προσπάθησε να αυξήσει τα έσοδά της, από την άνοδο των εσόδων από αμιγώς τραπεζικές δραστηριότητες.

Σχετικά με την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της Τράπεζας κατά την υπό κρίση περίοδο 2002 και μετά το 2003, δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική λόγω της μείωσης του περιθωρίου κέρδους.

Βέβαια οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το 2004, είναι θετικές.

Η άνοδος της οικονομικής δραστηριότητας θα προέλθει από την άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων.

Η ιδιωτική κατανάλωση επηρεάζεται θετικά από τα χαμηλά επιτόκια, την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και την βελτίωση του κλίματος στις κεφαλαιαγορές.

Ενώ η υψηλή επενδυτική ζήτηση τροφοδοτείται από την ολοκλήρωση των έργων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Η διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης σε υψηλό επίπεδο εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στη διαδικασία σύγκλισης, σε πραγματικούς όρους, με την ζώνη του ευρώ.

---

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

---

Κωνσταντίνος Γ. Κάτζος, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*  
Εκδοτικός οίκος Interbooks  
Αθήνα, 1998

Βασίλης Μ. Κρεμμυδάς, *Το Χρονικό της Εμπορικής Τράπεζας*  
Λεύκωμα Εμπορικής Τράπεζας  
Αθήνα, 2003

Νικήτας Α. Νιάρχος, *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*  
Εκδόσεις Α. Σταμούλης  
Αθήνα, 2002

Παναγιώτης Βασ. Παπαδέας, *Τραπεζικές Εργασίες και Παράγωγα Μέσω του Κ.Α.Σ.Τ.*  
Εκδόσεις Γραφικές Τέχνες Γάγγος Ιωάννης  
Αθήνα, 2001

Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εμπορικής Τράπεζας για τον  
Ισολογισμό 2000.  
Αθήνα, 2001

Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εμπορικής Τράπεζας για τον  
Ισολογισμό 2001.  
Αθήνα, 2002

Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εμπορικής Τράπεζας για τον  
Ισολογισμό 2002.  
Αθήνα, 2003

Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εμπορικής Τράπεζας για τον  
Ισολογισμό 2003.  
Αθήνα, 2004

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

# ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Αριθ. Μ.Α.Ε. 6064/06/Β/86/03)  
**ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000**  
 (1η Ιανουαρίου 2000 - 31η Δεκεμβρίου 2000)  
 Έτος 93<sup>ο</sup> (ποσά σε δραχμές)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό ιδιοσκεπής κατάστασης 2000		Ποσό προηγούμενης έρισης 1999	
1. Ταμεία και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα		81.001.445.531		734.943.112.882
2. Κράτημα και άλλα αξιόγραφα όσον για επενδυση/αποδοτική από την Κεντρική Τράπεζα α) Κράτημα από εξισωμένους προς κατά αξιόγραφα		460.545.408		16.751.999.650
3. Αποδοτικά κατά περιουσιακά στοιχεία α) Ομόλογα	722.439.844		1.813.348.125	
β) Άλλες αποδοτικές	<u>340.765.781.988</u>	<u>340.888.271.812</u>	<u>1.152.350.214.771</u>	<u>1.069.972.214.331</u>
4. Αποδοτικές κατά τίτλους α) Κοινωνικές	2.294.718.181.956		1.761.113.634.838	
β) Άλλες αποδοτικές	<u>32.019.163.934</u>	<u>2.317.737.349.530</u>	<u>55.148.999.732</u>	<u>1.816.302.624.571</u>
Μικτό Προβέβητος		<u>168.765.609.391</u>	<u>2.248.976.736.132</u>	<u>95.290.109.261</u>
5. Διαθέσιμα και άλλα τίτλοι κατά αποδοτικούς α) Εξισωμένοι τίτλους β) Άλλων ειδών	1.192.580.533.020		1.412.575.076.444	
	<u>80.596.530.176</u>	<u>1.273.177.063.396</u>	<u>17.152.365.448</u>	<u>1.449.687.441.910</u>
6. Μετόχια και άλλα τίτλοι μετρητών αποδοτικούς		395.483.081.520		109.240.607.069
7. Διαθέσιμα σε μη αποδοτικούς αποδοτικούς		8.506.054.701		1.731.539.428
8. Διαθέσιμα σε ανεξιχνίαστους αποδοτικούς		<u>188.144.392.612</u>	<u>1.865.010.592.229</u>	<u>109.221.050.801</u>
9. Άλλα τίτλοι αποδοτικά α) Τίτλοι κερμάτων και πράξης χρηματοοικονομικών β) Φόροι και τόκοι γ) Άλλα άλλα τίτλοι αποδοτικά	5.596.427.350		4.917.368.573	
	<u>9.829.054.494</u>	<u>15.425.492.344</u>	<u>7.156.029.881</u>	<u>12.288.514.650</u>
Μικτό Αποδοτικός τίτλων κερμάτων αποδοτικών		<u>(7.282.612.268)</u>	<u>8.142.890.056</u>	<u>(5.079.402.838)</u>
10. Έκτακτα τίτλοι αποδοτικά α) Γενικά - Ομόλογα	16.261.417.396		14.991.857.077	
β) Κίνηση - Εμπλεκόμενοι ομόλογα Μικτό Αποδοτικός τίτλων εμπλεκόμενων ομόλογων	<u>39.667.367.200</u>	<u>33.707.210.436</u>	<u>36.048.417.395</u>	<u>31.839.495.478</u>
γ) Έκτακτα μετρητά και άλλα εξισωμένα Μικτό Αποδοτικός τίτλων εμπλεκόμενων μετρητών και άλλων εξισωμένων	<u>30.726.824.206</u>		<u>27.279.992.042</u>	
δ) Άλλα έκτακτα τίτλοι αποδοτικά	<u>(25.596.742.023)</u>	<u>5.139.882.133</u>	<u>(22.152.721.602)</u>	<u>5.127.270.440</u>
Μικτό Αποδοτικός τίτλων έκτακτων ομόλογων	<u>(1.582.061.689)</u>	<u>2.295.680.621</u>	<u>(1.279.085.881)</u>	<u>2.130.501.956</u>
α) Αποδοτικοί τίτλοι έκτακτων ομόλογων κατά προαποδοτικούς		<u>8.189.782.124</u>	<u>49.290.756.384</u>	<u>9.385.059.126</u>
13. Άλλα τίτλοι Ενεργητικού			172.857.942.172	90.636.366.245
14. Διαθέσιμα τίτλοι και άλλα κερματικά			<u>36.066.329.874</u>	<u>47.262.460.421</u>
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</b>		<u>5.132.697.100.598</u>		<u>4.544.999.520.232</u>
Αποδοτικό τίτλων έκτακτων ομόλογων Ενεργητικού		<u>5.136.218.388.057</u>		<u>5.119.525.981.651</u>

**Παράρτημα**  
**Ποσό κέρσεως**  
**χρ. 2000 κ.σ. 2000**

**Ποσό προνομιούχων**  
**κέρσεως 1999**

1.	Υπερκερσεως προς μετοχικά όργανα				
	α) Ουσιας	26.243,75,567		30.872,453,419	
	β) Προβλεψεις και κ. προαποβλεψη	483.833,884,538		277.028,744,666	
	γ) Άλλες απορροφες	42.740,426		43.331,044	307.944,528,129
2.	Υπερκερσεως προς ηδη κατα		2.987.580.768,147		
	α) Κεμελιας	2.973.253,460,911		62.414,724,126	
	β) Άλλες απορροφες	77.207,066,798		69.625,623	
	ββ) Ουσιας	627,472,278		451.694,311,779	3.809.704.278,904
	βγ) Προβλεψεις και κ. προαποβλεψη	942,470,531,465	4.363,772,731,083		
3.	Υπερκερσεως από περιλαμβανόμενους				
	β) Άλλα κερσεως τίτλων		24.966,997		24.966,997
4.	Άλλα στοιχεία Περιλαμβανόμενα		32.076,072,401		131.092,951,885
5.	Προαποβλεψεις τόκων και πληρωτέα τόκων		19.095,123,552		12.614,358,415
6.	Προβλεψεις για απώλειες επί δόσεων				
	α) Προβλεψεις για απώλειες προεπιπλέον				
	γ) Άλλες απορροφες				
7.	Μειωμένα κεφάλαια κερσεως	61.400,200		36.265,124	
	β) Άλλα	122.056,000		122.056,000	
8.	Μειωμένα κεφάλαια κερσεως	140.996,480,200		140.996,480,200	
	β) Άλλα	96.882,535,750		96.882,535,750	
9.	Διαφορές από ελεγχόμενα άτομα κ.σ. 2000	387.538,177,303		382.979,690,963	
10.	Αποβλήματα		183.505,200		158.370,124
11.	Διαφορές από απορροφές επί κερσεως	5.021,000,411		1.548,070,312	
12.	Απορροφές επί κερσεως	8.173,881		86.273,482	
	Τόκων κερσεως επί κερσεως		429.544,671,388		56.443,381,827
	Επιπλέον Περιλαμβανόμενα		1.102,687,016,529		6.344.988,008,332
13.	Απορροφές από κερσεως	147.687,297,058		298.294,198,778	
	α) Άλλα	348.099,227,280		352.464,379,000	
	β) Άλλα	47.940,098,774		37.229,000,000	
	γ) Άλλα	2.280,128,622	794.076,213,114	298.488,241	
	δ) Άλλα			20.021,071,481	682.988,294,891
14.	Κερσεως από κερσεως	140.201,625,700			494.517,943,981
15.	Άλλα κερσεως τίτλων	1.276,904,261,788		1.240,176,722,936	
	α) Άλλα κερσεως τίτλων	1.013,272,888,442		1.040,128,508,300	
	β) Άλλα κερσεως τίτλων	1.276,904,261,788		1.200,048,214,636	
	γ) Άλλα κερσεως τίτλων		4.074,386,473,642		4.000,560,071,479
	δ) Άλλα κερσεως τίτλων		1.294,272,948,103		1.112,990,281,011



**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ  
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ  
31 Δεκεμβρίου 2000  
(1η Ιανουαρίου 2000 - 31η Δεκεμβρίου 2000)  
(Ποσά σε δραχμές)**

	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2000		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 1999	
1. Τόκοι και εξομοίωμοι έσοδα - Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης - Λοιπά τόκοι και εξομοίωμοι έσοδα	164.050.017.097		131.495.434.407	
	<u>229.430.094.719</u>	393.480.111.816	<u>234.535.550.463</u>	366.030.984.967
Μείον				
2. Τόκοι και εξομοίωμοι έσοδα	<u>(240.084.685.929)</u>		<u>(233.603.950.540)</u>	(32.227.025.327)
	153.365.415.887		132.227.025.327	
Πλέον:				
3. Έσοδα από τίτλους α) Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης β) Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.130.117.053		946.503.618	
	<u>8.726.379.196</u>	10.856.496.249	<u>1.359.640.794</u>	2.306.144.412
4. Έσοδα προμηθειών Μείον	526.72.003.278		61.180.831.453	
5. Έξοδα προμηθειών Πλέον:	<u>(2.362.657.663)</u>	49.703.445.955	<u>(2.482.021.187)</u>	58.698.810.266
6. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		71.743.393.639		48.260.145.243
7. Λοιπά έσοδα επιχειρησιακών		5.148.083.401		4.629.197.884
Μείον:				
8. Γενικά έξοδα διαχείρισης: α) Δαπάνες προσωπικού Μισθοί και ημερομίσθια Επιχορηγήσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις Λοιπά επίδομα διαχείρισης β) Άλλες έξοδα διαχείρισης	168.265.111.437		64.924.892.510	
	<u>(17.419.083.338)</u>		<u>(17.254.480.103)</u>	
	<u>(19.391.707.124)</u>	(134.775.901.599)	<u>(115.502.714.014)</u>	(97.682.086.627)
	153.290.261.990	138.066.163.597	133.421.340.198	(93.103.426.825)
Μείον:				
9. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		(9.596.709.389)		(9.100.796.629)
10. Λοιπά έξοδα επιχειρησιακών		(966.491.011)		(1.362.306.371)
11-12. Διαφορές προσαρμογής αξίας απορροών και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις		<u>(26.883.081.726)</u>		<u>(14.243.000.000)</u>
Καθαρά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως		115.335.399.008		90.311.803.107
Πλέον:				
15. Έκπαιση έσοδα		(23.802.541)		827.165.002
Μείον				
16. Έκπαιση έσοδα		(503.951.498)		(7452.057.044)
Πλέον:				
17. Έκπαιση αποσβέσεων		694.859.364		<u>227.897.968.317</u>
18. ΑΠΟΤΡΑΦΕΥΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΦΜΑΤΩΝ)		<u>115.649.909.415</u>		<u>911.574.899.382</u>



**ΠΙΝΑΚΑΣ  
ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ  
(Ποσά σε δραχμές)**

	Ποσά κλεισμένης χρησεως 2000	Ποσά προηγούμενης χρησεως 1999
Καθαρά κέρδη κλεισώς	115.649.909,415	311.574.899,382
Πόστες		
Υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσεως	38.732,182	133.413,459
Μείον		
Διαφορές φορολογικού ελέγχου φόρου εισοδήματος προηγούμενων χρεστών	<u>(14.937.370,398)</u>	<u>—</u>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>100.751.271,199</b>	<b>311.708.312,840</b>
1. Φόρος εισοδήματος	<u>(27.217.427,724)</u>	<u>(22.570.486,748)</u>
2. Λοιπά μη υποχρεωμένα στη λειτουργικό κόστος φόροι	<u>(491.428,954)</u>	<u>(297.863,627)</u>
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΙΝ ΔΙΑΘΕΣΗ</b>	<b><u>73.042,414,521</u></b>	<b><u>288.844.142,465</u></b>
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
1. Τακτικό αποθεματικό	3.650.184,117	14.435.536,430
2. Μέρισμα διαχ. 450 ανά μετρώ	38.453.304,600	25.635.536,400
Ε. Απορροαγόντα αποθεματικά ειδικών νέμων και διατάξεων	30.908.302,623	248.709.887,433
Γ. Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	23.750,000	24.450,000
8. Υπόλοιπο ως νέων	<u>6.658,181</u>	<u>38.732,182</u>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b><u>73.042,414,521</u></b>	<b><u>288.844.142,465</u></b>

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ**  
1335942/1.3.74/ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΨΥΧΙΚΟΥ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.  
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΙΧΕΛΗΣ**  
Κ734855/310.77/Α.Τ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ**  
Μ248447/10.11.82/ ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

# ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Αριθ. Μ.Α.Ε. 6064/06/Β/86/03)

## ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ) (1η Ιανουαρίου 2001 - 31η Δεκεμβρίου 2001) ΕΤΟΣ 94ο

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειομένης χρήσεως 2001			Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2000		
1. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα .....	933.565.728,78			2.380.048.262,75		
2. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επανεπηρεματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα α) Κρατικά και εξομοιωμένα προς αυτά αξιόγραφα .....	8.736.662,01			1.351.563,90		
3. Απατήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων α) Όφειλας .....	2.940.566,22			1.849.487,44		
β) Λοιπές απατήσεις .....	926.725.662,90	929.666.229,12	1.871.968.619,91	998.556.158,44	1.000.405.645,88	3.381.805.472,56
4. Απατήσεις κατά πελατών α) Χορηγήσεις .....	8.484.451.007,47			6.703.897.714,33		
β) Λοιπές απατήσεις .....	192.605.268,57	8.677.056.276,34		96.901.434,88	6.800.799.149,21	
Μειών: Προβλέψεις .....		(236.326.451,20)	8.441.029.824,64		(201.791.957,15)	6.599.007.192,06
5. Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθ. αποδόσεως: α) Εξόδοις Δημοσίου .....	4.970.925.669,92			3.499.869.502,63		
β) Άλλων εκδόσεων .....	289.232.516,11	5.260.158.206,03		236.326.868,31	3.736.396.370,94	
6. Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	588.055.944,72			572.804.347,82		
7. Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις .....	24.246.123,98			24.962.434,93		
8. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις .....	863.915.552,34			6.726.375.827,07		
9. Άλλα πάγια στοιχεία α) Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως ..	16.734.399,97			16.423.852,82		
γ) Λοιπά άλλα πάγια στοιχεία .....	46.537.169,82	63.271.569,79		28.845.383,69	45.269.236,51	
Μειών: Αποσβέσεις άλλων πάγιων στοιχείων .....		(29.176.954,64)	34.394.615,15		(21.372.303,12)	23.896.933,39
10. Ενσώματα πάγια στοιχεία α) Γήπεδα - Οικόπεδα .....	48.219.733,24			47.722.429,80		
β) Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων .....	118.759.407,72			116.470.454,30		
Μειών: Αποσβ. κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων ..	(71.729.487,96)	95.249.673,00		(85.272.236,89)	98.920.646,31	
γ) Επιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός ..	106.876.572,43			90.173.511,98		
Μειών: Αποσβέσεις επίπλων, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού .....	(80.794.987,64)	26.081.584,59		(75.089.485,03)	15.084.326,95	
δ) Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία .....	11.079.025,95			11.262.633,34		
Μειών: Αποσβέσεις λοιπών ενσωματωτων πάγιων ...	(5.023.883,54)	6.055.142,41		(4.642.880,37)	6.619.752,37	
ε) Ακινήτοποιησεις υπό κατασκευή και προκαταβολές .....		12.067.124,44	139.453.524,44		24.035.163,97	144.639.590,20
13. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού .....			417.019.668,23			508.356.940,89
14. Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εστράτευτα ....			91.295.802,22			105.843.961,48
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ .....</b>			<b>17.721.237.881,86</b>			<b>15.649.881.131,61</b>
Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (πρώτως Ενεργητικού)			12.776.186.457,70			16.834.097.103,62

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά κλεισμένης χρήσεως 2001		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2000	
1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα				
α) Όψεως .....	50.685.880,45		77.517.036,60	
β) Προθέσεις και με ποσά σε ποσά .....	1.796.042.472,42		1.420.232.156,65	
γ) Άλλες υποχρεώσεις .....	126.057,96	1.845.854.410,83	126.430,45	1.497.544.682,70
2. Υποχρεώσεις προς τράπεζες				
α) Καταθέσεις .....	9.342.425.735,42		8.432.145.153,08	
β) Άλλες υποχρεώσεις				
β1) Όψεως .....	207.610.389,37		226.562.188,70	
β2) Προθέσεις και με ποσά σε ποσά .....	1.293,20		1.841.444,69	
β3) Άλλες .....	3.879.259.724,87	13.429.290.142,66	2.648.482.850,96	11.308.031.637,43
3. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους				
β) Άλλα πιστωτικά τίτλα .....		73.358,76		73.358,76
4. Άλλα στοιχεία Παθητικού .....		396.467.220,39		939.328.166,50
5. Προεπιστοιμημένα έσοδα και πληρωτέα έξοδα .....		35.523.481,27		56.038.513,73
6. Γραββάμεια για κινδύνους και βάρη				
α) Προβλέψεις για συντάξεις προσωπικού .....			180.191,34	
γ) Άλλες προβλέψεις .....	29.347,03	29.347,03	358.333,75	538.225,09
8. Μετοχικό κεφάλαιο καταβεβλημένο (μετοχές 83.451.788 ονομ. αξίας 5 ευρώ) .....	427.258.940,00		413.779.751,14	
9. Δίαιση από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο .....	278.392.248,76		281.588.752,92	
10. Αποθεματικό .....	1.301.936.337,85		1.141.654.313,44	
11. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων .....	6.618.560,72		10.685.661,06	
12. Αποτελέσματα νέων				
Υπόλοιπα κερδών εκ νέων .....	33.733,39	2.013.388.920,72	20.170,74	1.847.526.548,40
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ .....	17.721.237.881,86		15.849.881.131,81	
Λογαριασμοί εντός Ισολογισμού (τόδεως Παθητικού)				
1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
β1) Από εγγυήσεις και υπέγγια υπέρ τρην στοιχείων Ενεργητικού .....	1.257.179.580,43		1.020.368.906,41	
β2) Από μη χρησιμοποιηθέντα πιστωτικά όρια .....	1.306.806.482,76		1.023.064.481,29	
β3) Από συμβάσεις επικοινωνιών .....	74.392.000,00			
β4) Από συμβάσεις τιμών συναλλαγμάτων .....	119.885.737,88		139.934.541,96	
β5) Άλλες .....	144.772.086,25	2.933.035.887,32	58.861.746,34	2.242.219.673,70
2. Υποχρεώσεις που απαρτίζονται από πράξεις προώθησης εξαγωγών .....		3.671.487.625,28		2.758.626.347,54
3. Άλλα λογαριασμοί τόδεως				
α) Δίκαια για αλλότρικων περιουσιακών στοιχείων .....	3.145.263.362,37		3.163.986.289,99	
β) Υποχρεώσεις από συμμετοχές σε συμβάσεις .....	1.152.886.979,30		3.620.169.885,84	
γ) Πιστωτικοί λογαριασμοί πληροφοριών .....	1.903.492.892,82	6.201.542.935,09	5.049.196.212,56	11.833.251.382,38
		12.776.166.457,70		16.834.057.103,82

#### Σημειώσεις:

1. Η παρούσα για ενδεχόμενες ζημιές από επωφελή απαιτήσεις του Α.Ν. 296/68 υπολογιστική, όπως και στις προηγούμενες χρήσεις με συντελεστή 1%, η οποία κατά την άποψή μας κρίνεται επαρκής. 2. Στην παρούσα χρήση 2001 σε αντίθεση με την προηγούμενη χρήση 2000, δεν συμπεριλαμβάνονται τα οικονομικά στοιχεία των Καταστημάτων της Κύπρου, τα οποία από 1.8.2001 λειτουργούν ως νέα ανεξάρτητη Τράπεζα. Αναφορικά εδώ ότι το οικονομικό αποτέλεσμα της περιόδου 1.1.31.7.2001 καταγράφηκε στα Αποτελέσματα Χρήσεως. 3. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 1998. 4. Σύμφωνα με την από 28.5.2001 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας, έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, κατά ευρώ 13.479.188,96 (έσοχ. 4.530.333.605) με κεφαλαιοποίηση, αφαιρώντας της «Διαφοράς αναπροσαρμογής αξίας των ακινήτων του Ν. 2065/92» ποσού ευρώ 10.484.625,50 (έσοχ. 3.572.866.819) και εισέταξε μέρος της «Διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» ποσού ευρώ 2.394.500,26 (έσοχ. 1.025.378.986) με παράλληλη αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 50¢ σε 1,650 ευρώ (1,650 ευρώ/50¢). 5. Το μέγεθος των επενδύσεων σε πάγια και πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2001 έως 31.12.2001 ανέρχεται σε ευρώ 43.224.779,19 (έσοχ. 14.728.843.510). 6. Ο αριθμός του αποσβεσμένου προσωπικού την 31.12.2001 ανίσταται σε 6.912 άτομα. 7. Οι πάσης φύσεως επένδυση υπό διεξαγωγή διαφοράς δεν ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. 8. Την 31.12.2001 επί των πάγιων στοιχείων της Τράπεζας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. 9. Στις 30.9.2001 ολοκληρώθηκε η χρήση των αντίστοιχων κεφαλίων και η σχετική έκθεση δημοσιεύθηκε την 8.11.2001 στις εφημερίδες «ΤΑ ΝΕΑ», «ΚΕΡΔΟΣ». 10. Σύμφωνα με την 4-μήνη ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ΣΤΑΚΟΔ 91 το σύνολο των εσόδων της Τράπεζας υπήγατο στον κωδικό 851.2 «δραστηριότητες άλλων ενδεδειγμένων οικονομικών οργανισμών». 11. Ορισμένα στοιχεία του Ισολογισμού της χρήσεως 2000 ανακαταρτάθηκαν προκειμένου να καταστούν συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσεως 2001. 12. Οι βραβείες λογιστικές άρσεις που ακολούθησε η Τράπεζα περιλαμβάνονται στο ειδικό κεφάλαιο της Έκθεσης του Πρωτοβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της.

## ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

31 Δεκεμβρίου 2001  
(1 Ιανουαρίου 2001 - 31 Δεκεμβρίου 2001)  
(Ποσά σε ευρώ)

	Ποσά κλειομένης χρήσεως 2001	Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2000
1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως .....	437.196.629,92	481.438.054,58
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα .....	814.989.775,44	673.309.155,45
Μείον:		
2. Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα .....	(498.115.700,53)	(704.577.214,76)
	554.070.904,83	450.169.995,27
Πλέον:		
3. Έσοδα από τίτλους		
α) Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	8.022.925,61	6.251.260,61
γ) Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	36.196.488,67	25.609.330,30
	44.219.414,28	31.860.590,61
4. Έσοδα προμηθειών .....	135.140.019,94	152.816.150,31
Μείον:		
5. Έξοδα προμηθειών .....	(9.852.085,95)	(6.933.698,20)
Πλέον:		
6. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων .....	155.346.948,36	210.544.955,65
7. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως .....	14.892.540,15	15.108.095,09
Μείον:		
8. Γενικά έξοδα Διοικήσεως		
α) Δαπάνες προσωπικού		
Μισθοί και ημερομίσθια .....	(206.641.231,60)	(200.337.817,86)
Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις ..	(51.420.996,73)	(51.119.832,83)
Λοιπές επιβαρύνσεις .....	(66.033.943,10)	(66.026.487,52)
β) Άλλα έξοδα Διοικήσεως .....	(106.086.362,31)	(97.897.027,14)
Μείον:		
9. Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων .....	(28.836.004,77)	(28.163.490,50)
10. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως .....	(2.555.756,02)	(2.836.362,94)
11+12. Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	(66.197.212,11)	(78.908.530,38)
Καθαρά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως .....	366.046.534,97	338.474.538,56
Πλέον:		
15. Έκτακτα έσοδα .....	13.336.962,31	363.323,67
Μείον:		
16. Έκτακτα έξοδα .....	(6.685.924,47)	(1.478.947,90)
Πλέον:		
17. Έκτακτα αποτελέσματα .....	1.341.464,97	2.039.205,76
18. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ)	374.039.037,78	339.398.120,09

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ**  
(Ποσά σε ευρώ)

	Ποσό κλειομένης χρήσεως 2001	Ποσό προηγούμενης χρήσεως 2000
Καθαρά κέρδη χρήσεως.....	374.339.037,78	339.398.126,09
Πύλον:		
Υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσεως.....	26.170,74	113.667,45
Μείων:		
Διαφορές φορολογικού ελέγχου οσού επιδικασίας προηγούμενων χρήσεων.....	—	143.636.743,88
<b>ΣΥΝΟΛΟ.....</b>	<b>374.059.208,52</b>	<b>295.675.043,89</b>
Μείων:		
1 Φόρος εισοδήματος.....	(36.500.815,58)	(79.875.063,02)
2 Λοιπά μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	(721.769,25)	(1.442.187,96)
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ.....</b>	<b>282.836.623,69</b>	<b>214.357.782,91</b>
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
1. Τακτικά αποθεματικά.....	14.140.822,56	10.712.205,77
2. Μέρισμα ευρώ 1,40 ανά μετοχή.....	119.632.503,20	112.848.023,04
5. Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά.....	86.636.282,47	—
6. Αγοραζόμενα αποθεματικά ειδικών νόμων και διατάξεων	36.933.235,51	90.706.684,15
- Ειδικό αποθεματικό από έκπτωση φόρου εισοδήματος	3.382.683,73	—
7. Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου.....	95.810,71	60.699,21
- Διαταγή κερδών στα προσωπικά Ειδικά Συλλογικά Συμβόλια	3.342.551,97	—
8. Υπόλοιπο ες νέον.....	33.733,39	26.170,74
<b>ΣΥΝΟΛΟ.....</b>	<b>282.836.623,69</b>	<b>214.357.782,91</b>

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2002

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ  
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ**  
1335942/1 3.74/ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΨΥΧΙΚΟΥ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΙΧΕΛΗΣ**  
Κ734855/3.10.77/Α.Τ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ**  
Μ248447/10.11.62/ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

**ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΩΝ**  
Προς τους κ.κ. Μετόχους της Α.Ε. «ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ»

Ελέγχω τις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικά Προσάρτημα της Α.Ε. «ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ» της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2001. Ο έλεγχός μου, στα πλαίσια του οποίου λάβωμε και γλυκή πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων της Τράπεζας, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κ. Ν. 2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιρειών» και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίνω κατάλληλες, με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύμφωνο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών και που είναι σύμφωνα με τις βασικές αρχές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που ήρθαν στη Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφαρμόζει ορθά το Κλασικό Λογιστικό Σύστημα. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που ήρθαν στη Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφαρμόζει ορθά το Κλασικό Λογιστικό Σύστημα. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επισημείωσα τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 43α και του άρθρου 129 του Κ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μου, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, σωστά λιθοθυμωμένη ύλη της Τράπεζας που αναγράφονται κατα στο τον Ισολογισμό, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2001, καθώς και τα Αποτελέσματα της Χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφαρμόζει στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2002

ΟΙ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ - ΛΟΓΙΣΤΕΣ

**ΣΥΛΙΑΝΟΣ Μ. ΞΕΝΑΚΗΣ**  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 11641  
Σ.Ο.Α. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΞΕΝΟΚΤΙΣΤΑΚΗΣ**  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 14171

**ΚΡΜΓ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε.**

**ΜΑΡΙΟΣ Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ**  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 11121

# ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Αριθμ. Μ.Α.Ε. 6064/06/Β/86/03)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ)

(1η Ιανουαρίου 2002 - 31η Δεκεμβρίου 2002)

ΕΤΟΣ 95°

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2002		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2001	
1. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα .....	486.971.801,85		933.565.728,78	
2. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα α) Κρατικά και εξομοιούμενα προς αυτά αξιόγραφα .....	447.037,99		8.736.662,01	
3. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων α) Όψεως .....	3.405.871,06		2.940.566,22	
β) Λοιπές απαιτήσεις .....	522.371.602,78		926.725.662,90	
γ) Απαιτήσεις απλής προσωρ. εγγυαρ. ....	22.350.519,18	548.127.993,02	1.035.546.832,66	929.666.229,12
4. Απαιτήσεις κατά πελατών α) Χορηγήσεις .....	9.936.433.210,90		8.484.451.007,47	
β) Λοιπές απαιτήσεις .....	121.230.714,90	10.057.663.925,80	192.605.268,57	8.677.056.276,04
Μειών: Προβλέψεις .....	(265.777.514,60)	9.791.886.411,20	(236.026.451,20)	8.441.029.824,84
5. Ομόλογες και άλλοι τίτλοι σταθ. αποδόσεως α) Εκδόσεις Δημοσίου .....	3.700.273.805,90		4.970.925.689,92	
β) Άλλων εκδότων .....	409.213.380,16	4.109.487.186,06	289.232.516,11	5.260.158.206,03
6. Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	216.374.451,11		588.055.944,72	
7. Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις .....	24.013.313,46		24.246.123,98	
8. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις .....	671.574.347,91	5.021.449.298,54	853.915.352,34	6.726.375.827,07
9. Άυλα πάγια στοιχεία α) Έσοδα ιδρυσεως και πρώτης εγκαταστάσεως ..	16.607.861,42		16.734.399,97	
β) Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία .....	63.396.628,35	80.004.489,77	46.537.169,82	63.271.569,79
Μειών: Αποσβέσεις άυλων πάγιων στοιχείων .....	(40.254.888,17)	39.749.601,60	(29.176.954,64)	34.094.615,15
10. Ενσώματα πάγια στοιχεία α) Γήπεδα - Οικόπεδα .....	48.219.733,33		48.219.733,24	
β) Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων .....	121.816.194,07		118.759.407,72	
Μειών: Αποσβ. κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων ..	(78.277.106,56)	91.758.820,84	(71.729.467,96)	95.249.673,00
γ) Επίπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός Μειών: Αποσβέσεις επίπλων, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού .....	122.751.319,69		106.876.572,43	
	(90.508.484,93)	32.242.834,76	(80.794.987,84)	26.081.584,59
δ) Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία .....	12.025.533,37		11.079.025,95	
Μειών: Αποσβέσεις λοιπών ενσωματωτων πάγιων...	(5.794.504,03)	6.231.029,34	(5.023.863,54)	6.055.142,41
ε) Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές .....	2.424.032,41	132.656.717,35	12.367.124,44	139.453.524,44
13. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού .....		368.385.387,52		417.019.668,23
14. Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα .....		58.666.451,39		91.295.802,22
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ .....</b>		<b>16.448.341.200,16</b>		<b>17.721.237.881,86</b>
Λογαριασμοί επίτός Ισολογισμού (τάξεως Ενεργητικού)		23.810.133.693,33		12.776.166.457,70

**ΠΑΘΗΤΙΚΟ**

**Ποσά κλειόμενης  
χρήσεως 2002**

**Ποσά προηγούμενης  
χρήσεως 2001**

1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα					
α) Όψεως.....	48.493.312,75			50.635.880,46	
β) Προθεσμίας και με προειδοποίηση.....	1.655.975.758,01			1.735.342.472,42	
γ) Λοιπές υποχρεώσεις.....	126.064,60	1.704.595.135,36		126.057,95	1.845.854.410,83
2. Υποχρεώσεις προς πελάτες					
α) Καταθέσεις.....	9.483.614.190,81			9.342.425.735,42	
β) Άλλες υποχρεώσεις					
βαι) Όψεως.....	162.457.991,72			257.610.389,37	
ββ) Προθεσμίας και με προειδοποίηση.....	1.965,84			1.293,20	
βγ) Υποχρ. από πράξεις προαπωρ. εκχ.....	3.505.963.557,03	13.152.337.405,40	14.856.632.540,76	3.879.252.724,87	13.429.290.142,86
3. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους					
β) Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι.....			73.358,76		73.358,76
4. Λοιπά στοιχεία Παθητικού.....			296.419.699,05		396.457.220,40
5. Προεισπραγμένα έσοδα και πληρωτέα έξοδα.....			39.982.002,70		35.523.481,27
6. Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη					
γ) Άλλες προβλέψεις.....			29.347,03		29.347,03
8. Μετοχικό κεφάλαιο καταβεβλημένο (μετοχές 85.931.676, νομ. αξίας 5 ΕΥΡΩ).....		429.658.380,00			427.258.940,00
9. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.....		278.392.248,76			278.392.248,76
10. Αποθεματικά.....		602.384.484,66			1.301.696.337,85
10α. Ίδιες μετοχές.....	(88.934.569,68)				
10β. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές.....	27.071.517,08	(61.863.052,60)			
11. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων.....		6.632.191,04			6.618.660,72
12. Αποτελέσματα εις νέον					
Υπόλοιπο κερδών εις νέον.....			1.255.204.251,86		33.733,38
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ.....			16.448.341.200,16		17.721.237.881,86
Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (τάξεις Παθητικού)					
1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις					
β1) Από εγγυήσεις και υπέγγυα υπέρ τρίτων στοιχείων Ενεργητικού.....		1.355.703.103,82		1.257.179.590,43	
β2) Από μη χρησιμοποιηθέντα πιστωτικά όρια.....		2.482.241.564,10		1.306.806.482,76	
β3) Από συμβάσεις επιστολών.....		740.036.379,97		74.392.000,00	
β4) Από συμβάσεις τιμών συναλλάγματος.....		15.257.536,90		119.885.737,98	
β5) Λοιπές.....		223.229.741,45	4.816.459.326,24	144.772.086,25	2.903.035.897,32
2. Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως.....			3.227.975.984,89		3.671.487.625,29
3. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως					
α) Δικαιούχοι αλλότρων περιουσιακών στοιχείων.....		2.531.743.679,22		3.145.263.062,37	
β) Υποχρεώσεις από εμποτεοσβαστικές συμβάσεις.....		4.387.909.794,84		1.152.886.979,90	
γ) Πιστωτικοί λογαριασμοί πληροφοροίων.....		8.846.344.708,14	15.765.698.382,20	1.903.492.892,82	6.201.642.935,09
			23.810.133.693,33		12.776.166.457,70

**Σημειώσεις:**

1. Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας των παθόντων περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας ηγγετέθη και κέρδων έγινε την 31/12/2000 σύμφωνα με το Ν. 2866/1992. 2. Τα ύμια των επενδύσεων σε πάγια στοιχεία που πραγματοποιήθηκαν από 1/1/2002 έως 31/12/2002 ανέχεται σε ΕΥΡΩ 41.082.783,55. 3. Την 31/12/2002 επί των παθόντων στοιχείων της Τράπεζας δεν υπάρχουν εμπόγματα Σόφια. 4. Ο εραϊμός του απασχολημένου προσωπικού την 31/12/2002 ανεχεται σε 6.698 άτομα. 5. Οι παύση σικασίας επίδικες ή υπό διαπίστωση διαφοράς δεν ανέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. 6. Η πρόβλεψη για ενδεχόμενες ζημιές από επιστολικές απαιτήσεις του ΑΝ 396/88 κανονίζεται κατά την άποψη μιας εταιρείας. 7. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 2692/2002 ζήμες από αποπληρωμή μετοχών, ορισμένων μεριδίων, ορισμένων κεφαλαίων κοινών και των συνδέσεων και τράβων επί παραγόμενων χρηματοοικονομικών προϊόντων συνολικού ποσού ΕΥΡΩ 542,40 εκατ. μεταφέρθηκαν επί ζεύγους σε μερίδα του λογ/σμου "Εδ. Αφορρά. Άποθ. από Χρεώγραφο" που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό των Ίδιων Κεφαλαίων "Αποθεματικά". 8. Οι ζήμες που προέκυψαν από την αποπληρωμή συμμετοχών ποσού ΕΥΡΩ 183,00 εκατ. μεταφέρθηκαν επίσης σε μερίδα του συντήρου λογαριασμού "Εδ. Αφορρά. Άποθ. από Χρεώγραφο". 9. Τα αναπληρωτικά ανάλογο υπόλοιπο ίδιων μετοχών μετά την εφαρμογή που χρησιμοποιήθηκαν αποθεματικού που αναφέρεται στον "Πίνακα Διαθέσεως": ποσού ΕΥΡΩ 61.863.052,60 εμσαζέται στο Παθητικό οριστικά των Ίδιων Κεφαλαίων. 10. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 1998 και συνεκώς οι φορολογικές υποχρεώσεις των ανελεγχτων χρήσεων 1999-2002 δεν έχουν καταστεί οριστικές. 11. Οι βασικές λογιστικές οριές που ακολουθήσε η Τράπεζα περιλαμβάνονται στο ειδικό κεφάλαιο της Έκθεσης του Πεδούρου του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Γενική Συνέλευση των Μετοχών της. 12. Στην παρούσα χρήση 2002, στο πλαίσιο των αποφάσεων των από 15/8/2001 και 17/8/2002 Γενικών Συνελεύσεων, έγινε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ΕΥΡΩ 2.399.440,00 με καταβολή μετρητών λόγω ασφάλισης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από το προσωπικό της. 13. Ορισμένα κονδύλια του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων της προηγούμενης χρήσεως 2001, αναμεριδύθηκαν για να καταστούν εμσαζέτα και συνηρίομα με τα αντιστοίχα κονδύλια της παρούσας χρήσεως 2002. 14. Σύμφωνα με την 4-ψηφία ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ΣΤΑΧΟΔ 91 το σύνολο των ετάδων της Τράπεζας υπάχεται στον κώδικα 851. 9 "δραστήριότητες άλλων ενδύσεων νομισματικών οργανισμών".

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ**  
**31 Δεκεμβρίου 2002 (1 Ιανουαρίου 2002 - 31 Δεκεμβρίου 2002) (Ποσά σε ΕΥΡΩ)**

	<b>Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2002</b>		<b>Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2001</b>	
1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως .....	250.968.170,81		312.331.082,57	
- Αστικοί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα .....	611.043.248,28	862.011.419,09	614.989.775,44	927.320.858,01
Μείον:				
2. Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα .....		<u>(394.401.309,33)</u>		<u>(498.115.700,53)</u>
		467.610.109,76		429.205.157,48
Πλέον:				
3. Έσοδα από τίτλους				
α. Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	7.721.000,76		8.022.925,61	
γ. Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.397.534,73	10.118.535,49	36.196.488,67	44.219.414,28
4. Έσοδα προμηθειών .....	140.688.868,13		135.140.019,94	
Μείον:				
5. Έξοδα προμηθειών .....	<u>(9.917.070,35)</u>	130.771.797,70	<u>(9.852.085,95)</u>	125.287.933,99
Πλέον:				
6. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων .....		40.401.444,27		280.212.695,71
7. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως .....		18.629.632,34		14.892.540,15
Μείον:				
8. Γενικά έξοδα Διοικήσεως				
α. Δαπάνες Προσωπικού				
Μισθοί και ημερομίσθια .....	(213.726.233,84)		(206.641.231,60)	
Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις .....	(53.970.308,57)		(51.420.996,73)	
Λοιπές επιβαρύνσεις .....	(62.168.404,76)	(329.864.947,17)	(66.033.943,10)	(324.096.171,43)
β. Άλλα έξοδα Διοικήσεως .....		<u>(111.257.073,36)</u>	<u>(441.122.020,53)</u>	<u>(430.182.233,74)</u>
Μείον:				
9. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων .....		(33.342.047,88)		(28.836.004,77)
10. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως .....		(2.658.250,63)		(2.555.756,02)
11+12. Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις		<u>(77.047.000,00)</u>		<u>(66.197.212,11)</u>
Καθαρά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως .....		113.362.200,30		366.046.534,97
Πλέον:				
15. Έκτακτα έσοδα .....		4.544.763,98		13.336.962,30
Μείον:				
16. Έκτακτα έξοδα .....		<u>(3.872.429,87)</u>		<u>(6.685.924,47)</u>
Πλέον:				
17. Έκτακτα αποτελέσματα .....		4.155.444,09		1.341.464,97
18 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ)		<u>118.189.978,50</u>		<u>374.039.037,77</u>



## ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ (Ποσά σε ΕΥΡΩ)

	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2002	Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2001
Καθαρα κέρδη Χρήσεως .....	118.189.978,50	374.039.037,77
Πλέον:		
Υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσεως που διενέμεται .....	33.733,38	20.170,74
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b> .....	<b>118.223.711,88</b>	<b>374.059.208,51</b>
Μείον:		
1. Φόρος εισοδήματος .....	(30.265.093,68)	(90.500.815,58)
2. Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι .....	(1.808.539,30)	(721.769,25)
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ</b> .....	<b>86.150.078,90</b>	<b>282.836.623,68</b>
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
1. Τακτικό αποθεματικό .....	4.305.817,27	14.140.822,65
2. Μερισμα ευρώ 0,40 ανά μετοχή .....	32.546.582,40	119.632.503,20
2α. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές .....	27.071.517,08	-----
5. Ειδικά & Έκτακτα Αποθεματικά .....	-----	85.605.282,47
6. Αφορολόγητα Αποθεματικά .....	8.608.474,40	56.933.235,51
6α. Αποθεματικά από αφορολόγητα ή κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα .....	11.647.730,69	-----
6β. Ειδικά Αποθεματικά α' Έκπτωση Φόρου Εισοδήματος .....	1.888.900,37	3.362.683,79
7. Αμοιβές Μελών Διοικητικού Συμβουλίου .....	81.056,69	85.810,71
7α. Διανομή κερδών στο Ποσοπικό .....	-----	3.042.551,97
8. Υπόλοιπο εις νέον .....	-----	33.733,38
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b> .....	<b>86.150.078,90</b>	<b>282.836.623,68</b>

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2003

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ**  
1335942/1.3.74/  
ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΨΥΧΙΚΟΥ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΙΧΕΛΗΣ**  
Κ734855/3.10.77/  
Α.Τ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ**  
Μ248447/10.11.82/  
ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

## ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ)

(1η Ιανουαρίου 2003 - 31η Δεκεμβρίου 2003)

ΕΤΟΣ 96<sup>ο</sup>

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2003	Ποσό προηγούμενης χρήσεως 2002
1. Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα.....	398.113.775,05	466.971.801,65
2. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα α) Κρατικά και εξομοιωμένα προς αυτά αξιόγραφα.....	9.791.647,39	447.037,99
3. Απατήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων α) Όψεως..... 721.405,65		3.405.871,06
β) Λοιπές απατήσεις..... 332.508.838,29		522.371.602,78
γ) Απατήσεις αιτηράς προσωρ εκχωρ..... 31.711.554,68	964.941.798,62	22.350.519,18
4. Απατήσεις κατά πελατών α) Χορηγήσεις..... 11.876.028.040,14		9.936.433.210,90
β) Λοιπές απατήσεις..... 158.810.415,64	12.034.838.455,78	121.230.714,90
Μείον: Προβλέψεις.....	(329.835.987,86)	(265.777.514,60)
5. Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθ. αποδόσεως: α) Εκδόσεως Δημοσίου..... 1.351.982.634,91		3.700.273.806,90
β) Άλλων εκδοτών..... 572.384.371,25	1.924.367.006,16	409.213.380,16
6. Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	287.271.074,09	218.374.451,11
7. Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις.....	31.662.655,40	24.013.313,46
8. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.....	721.995.494,10	571.574.347,91
9. Άυλα πάγια στοιχεία α) Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως..... 20.344.043,24		16.607.861,42
γ) Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία..... 80.985.700,18	101.329.743,42	63.396.628,35
Μείον: Αποσβέσεις άυλων πάγιων στοιχείων.....	(52.830.231,34)	(40.254.888,17)
10. Ενσώματα πάγια στοιχεία α) Γήπεδα - Σικιόπεδα..... 47.228.070,48		48.219.733,33
β) Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων..... 124.095.811,07		121.816.194,07
Μείον: Αποσβ. κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων..... (81.378.406,05)	89.947.475,50	(78.277.106,56)
γ) Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός..... 133.190.563,96		122.751.319,69
Μείον: Αποσβέσεις επίπλων, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού..... (100.066.846,81)	33.123.717,15	(90.508.484,93)
δ) Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία..... 12.343.372,42		12.025.533,37
Μείον: Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων πάγιων..... (6.410.015,96)	5.933.356,56	(5.794.504,03)
ε) Ακινήτοποιησεις υπό κατασκευή και προκαταβολές.....	5.860.952,12	2.424.032,41
13. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού.....	349.303.126,77	368.385.887,52
14. Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα.....	68.467.549,21	58.666.451,09
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....</b>	<b>16.644.281.808,12</b>	<b>16.448.341.200,16</b>
Λογαριασμοί εκτός ισολογισμού (τόξεως Ενεργητικού)	26.111.295.704,83	23.810.133.693,33

### Παραρτήματα

1. Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας (γήπεδα και κτίρια) έγινε την 31 Δεκεμβρίου 2000 σύμφωνα με τα Ν. 2065/1992. 2. Το ύψος των επενδύσεων σε άυλα στοιχεία που πραγματοποιήθηκαν από 1/1/2000 έως 31/12/2003 ανέρχεται σε ΕΥΡΩ 39.037.447,15. 3. Δεν υπάρχουν υποχρέωτα βάση επί των πάγιων στοιχείων της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2003. 4. Ο αριθμός του επαγγελματικού προσωπικού στην Τράπεζα ήταν 6.865 άτομα την 31 Δεκεμβρίου 2003. 5. Οι πάσης φύσεως επείγουσες ή υπό διαπίστωση διαφορές δεν ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. 6. Η πρόβλεψη για ενδεχόμενες ζημιές από ασφαλείας απαιτήσεως του ΑΝ. 396/88 κρίνεται κατά την άποψή μας απειρητική. 7. Το Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας τρέχουσας αξίας σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920 συνολικού ποσού ΕΥΡΩ 1.253 εκατομμυρίων περιουρ απαιτηθήσεως στην αξία κτήσεώς του που ανέρχεται σε ΕΥΡΩ 1.294 εκατομμυρίων περιουρ, γιατί: (α) Συμμετοχές σε μη εισηγμένες στο Χ.Α. ανώνυμες εταιρείες αποσημήθηκαν στην αξία κτήσεώς τους σύμφωνα με το άρθρο 2815 του Κ.Β.Ε. η οποία υπερέβαινε την τρέχουσα αξία τους κατά το ποσό των ΕΥΡΩ 20,6 εκατομμυρίων περιουρ και (β) Συμμετοχή σε μη εισηγμένη στο Χ.Α. ανώνυμη εταιρεία αποσημήθηκε κατά ποσό ΕΥΡΩ 20,4 εκατομμυρίων περιουρ επίλεξεν της τρέχουσας αξίας της σύμφωνα με πρόσφατη μεσοδωρα συναλλαγή που αναλυτικά περιγράφεται στο προσάρτημα. Επίσης στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια περιλαμβάνονται Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις εισηγμένες στο Χ.Α. που αποσημήθηκαν στην αξία κτήσεώς τους ποσού ΕΥΡΩ 21,7 εκατομμυρίων περιουρ γιατί συνδέονται με οικονομικές αναπληρώσεως. 8. Η Τράπεζα στην παρούσα χρήση 2003 βασίζομενη στις διατάξεις του Π.Δ. 299/2003 διενήργησε αποσβέσεις στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της με τους ελαττωρούς συντελεστές. Εάν διενεργούσε αποσβέσεις με τους αυτεπάγγελτους συντελεστές, οι οποίες είναι: Ζημιές με αιτίους της προηγούμενης χρήσεως 2002, 3α) προέκυπτον επί πλέον αποσβέσεις ποσού ΕΥΡΩ 7,5 εκατομμυρίων. 9. Τα ενσώματα αξιόματα υπόλοιπα είναι μετόπων (μετά την σφραγισή των σχηματιζομένων αποθεματικών) ποσού ΕΥΡΩ 44.804.755,48 εμφανίζονται αρνητικά των ίδιων κεφαλαίων. 10. Η Τράπεζα (ό) έβα ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2002. 11. Οι βάρους λογιστικής αξίας που αναλογούν η Τράπεζα περιλαμβάνονται στο εμμέλο κεφάλαιο της Έκθεσης του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Γραμματεία Συνέλευσεως των Μετόπων της. 12. Σύμφωνα με την 4-μεση ταξινόμηση των ετών οικονομικής δραστηριότητας ΣΤΑΚΟΔ 2003 το σύνολο των ετών της Τράπεζας ανήκουν στον κωδικό 851.9 "Διαστημιότητα ε άλλων ενδεδειμένων νομισματικών οργάνωσεων".

## ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ποσά κλειόμενης  
χρήσεως 2003Ποσά προηγούμενης  
χρήσεως 2002

1 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα							
α) Όψεως	69.176.211,66				48.493.312,75		
β) Προθεσμίας και με προειδοποίηση	1.156.253.858,42				1.655.975.758,01		
γ) Λοιπές υποχρεώσεις	126.064,60	1.225.556.134,63			126.064,60	1.704.595.135,36	
2 Υποχρεώσεις προς πελάτες							
α) Καταθέσεις	12.123.019.489,61				9.483.614.190,81		
β) Άλλες υποχρεώσεις							
βα) Όψεως	132.105.030,22				162.457.991,72		
ββ) Προθεσμίας και με προειδοποίηση	—				1.665,84		
βγ) Υποχρ. από πράξεις προσωρ. ειχ.	1.586.560.438,70	13.841.684.958,53	15.067.241.093,21		3.505.963.557,03	13.152.037.405,40	14.856.632.540,76
3 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους							
β) Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι			73.358,76				73.358,76
4 Λοιπά στοιχεία Παθητικού			237.456.214,08				296.419.699,05
5 Προεπιπραγμένα έσοδα και πληρωτέα έξοδα			70.910.992,10				39.982.002,70
6 Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη							
γ. Άλλες προβλέψεις			29.347,03				29.347,03
8 Μετοχικό κεφάλαιο καταβεβλημένο (μετοχές 85.931.676, αναμ. αξίας 5 ΕΥΡΩ)		429.658.380,00				429.658.380,00	
9 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο		278.392.248,76				278.392.248,76	
10 Αποθεματικά		605.360.578,17				602.384.484,66	
10α. Ίδιες μετοχές	(88.934.569,68)				(88.934.569,68)		
10β. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	43.999.814,20	(44.934.755,48)			27.071.517,08	(61.863.052,60)	
11 Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων		94.051,49	1.268.570.602,94			6.632.191,04	1.255.204.251,86
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</b>			<b>16.644.281.608,12</b>				<b>16.448.341.200,16</b>

## Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (τάξεως Παθητικού)

1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις							
β1) Από εγγυήσεις και υπεγγυα υπέρ τρίτων στοιχείων Ενεργητικού		1.585.698.849,94				1.355.703.103,82	
β2) Από μη χρησιμοποιηθέντα πιστωτικά όρια		2.816.826.117,21				2.482.241.564,10	
β3) Από συμβάσεις επιστολών		2.368.457.824,87				740.036.379,97	
β4) Από συμβάσεις τιμών συναλλάγματος		126.758.046,40				15.257.536,90	
β5) Λοιπές		80.985.673,94	8.978.727.512,16			223.220.741,45	4.818.459.326,24
2 Υποχρεώσεις που απαρτούν από πράξεις προσωρινής εκχώρησης			1.487.029.686,31				3.227.975.984,89
3 Λοιποί λογαριασμοί τάξεως							
α) Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων		2.582.564.977,08				2.531.743.879,22	
β) Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις		2.185.229.523,33				4.387.909.794,84	
γ) Πιστωτικοί λογισμοί πληροφοριών		12.877.745.005,95	17.645.538.506,36			8.846.044.708,14	15.765.696.382,20
			<b>26.111.295.704,83</b>				<b>23.810.133.693,33</b>

## ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

31 Δεκεμβρίου 2003 (1 Ιανουαρίου 2003 - 31 Δεκεμβρίου 2003) (Ποσά σε ΕΥΡΩ)

	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2003	Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2002
1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως .....	131.903.492,32	250.968.170,81
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα .....	<u>636.272.925,78</u>	<u>611.043.248,26</u>
Μείον:		
2. Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα .....	<u>(268.612.509,65)</u>	<u>(394.401.309,33)</u>
	499.563.908,45	467.610.109,76
Πλέον:		
3. Έσοδα από τίτλους		
α. Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	5.564.940,68	7.721.000,76
γ. Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>727.514,47</u>	<u>2.397.534,73</u>
	6.292.455,15	10.118.535,49
4. Έσοδα προμηθειών .....	152.793.790,57	140.688.868,13
Μείον:		
5. Έξοδα προμηθειών .....	<u>(17.371.962,02)</u>	<u>(9.917.070,35)</u>
Πλέον:		
6. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων .....	17.918.696,73	40.401.444,27
7. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως .....	14.384.910,44	18.629.632,34
Μείον:		
8. Γενικά έξοδα Διοικήσεως		
α. Δαπάνες Προσωπικού		
Μισθοί και ημερομίσθια .....	(224.319.018,62)	(213.726.233,84)
Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις ..	(57.197.820,12)	(53.970.308,57)
Λοιπές επιβαρύνσεις .....	<u>(63.228.905,35)</u>	<u>(62.168.404,76)</u>
β. Άλλα έξοδα Διοικήσεως .....	<u>(117.975.744,76)</u>	<u>(111.257.073,36)</u>
Μείον:		
9. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων .....	(31.147.993,41)	(33.342.047,88)
10. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως .....	(2.861.792,89)	(2.658.250,53)
11+12. Διαφορές προσαρμογής αξίας απατήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	<u>(79.000.000,00)</u>	<u>(77.047.000,00)</u>
Καθαρά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως .....	97.850.434,17	113.362.200,30
Πλέον:		
15. Έκτακτα έσοδα .....	2.208.365,24	4.544.763,98
Μείον:		
16. Έκτακτα έξοδα .....	(2.906.434,09)	(3.872.429,87)
Πλέον:		
17. Έκτακτα αποτελέσματα .....	<u>8.546.606,55</u>	<u>4.155.444,09</u>
18. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ)	<u><u>105.698.971,87</u></u>	<u><u>118.189.978,50</u></u>

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ

(Ποσά σε ΕΥΡΩ)

	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2003	Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2002
Καθαρά κέρδη Χρήσεως .....	105.698.971,87	118.189.978,50
Πλέον:		
Υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσεως που διανέμεται .....	—	33.733,38
<b>ΣΥΝΟΛΟ .....</b>	<b>105.698.971,87</b>	<b>118.223.711,88</b>
Πλέον:		
Φορολογημένα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων	17.635.868,41	
Μείον:		
Διαφορές φορολογικού ελέγχου παρελθουσών χρήσεων	(17.635.868,41)	—
<b>ΣΥΝΟΛΟ .....</b>	<b>105.698.971,87</b>	<b>118.223.711,88</b>
Μείον:		
1. Φόρος εισοδήματος .....	(31.673.759,79)	(30.265.093,68)
2. Άλλοι μη ενσωματωμένοι στα λειτουργικά κόστος φόροι	(1.353.884,34)	(1.908.539,30)
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ .....</b>	<b>72.671.327,74</b>	<b>86.150.078,90</b>
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
1. Τακτικό αποθεματικό .....	2.751.772,97	4.305.817,27
2. Μέρισμα ευρώ 0,50 ανά μετοχή .....	40.683.228,00	32.546.582,40
2α. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές .....	16.928.297,12	27.071.517,08
β. Αφορολόγητα Αποθεματικά .....	9.100.155,95	8.608.474,40
3α. Αποθεματικά από αφορολόγητα ή κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα .....	3.125.296,35	11.647.730,69
3β. Ειδικό Αποθεματικό α/Εκπτώση Φόρου Εισοδήματος	—	1.888.900,37
7. Αμοιβές Μελών Διοικητικού Συμβουλίου .....	82.577,35	81.056,69
<b>ΣΥΝΟΛΟ .....</b>	<b>72.671.327,74</b>	<b>86.150.078,90</b>

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ  
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.  
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ  
1335942/1.3.74/ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΨΥΧΙΚΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΙΧΕΛΗΣ  
Κ734855/3.10.77/Α.Τ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ  
Μ248447/10.11.82/ ΠΑΡ. ΑΣΦ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

### ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ Προς τους κ.κ. Μετόχους της Α.Ε. "ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Α.Ε. "ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ" της εταιμικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2003. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων της Τράπεζας, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιρειών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύστημα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Έδωκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφαρμόσει εφάπαξ το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απαγραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διοικήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 43α και του άρθρου 129 του κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, αφού ληφθεί υπόψη η σημείωση αυτή, το της Τράπεζας που αναγράφεται κάτω από τον ισολογισμό, την περιεχυσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφαρμόσει στην προηγούμενη χρήση.

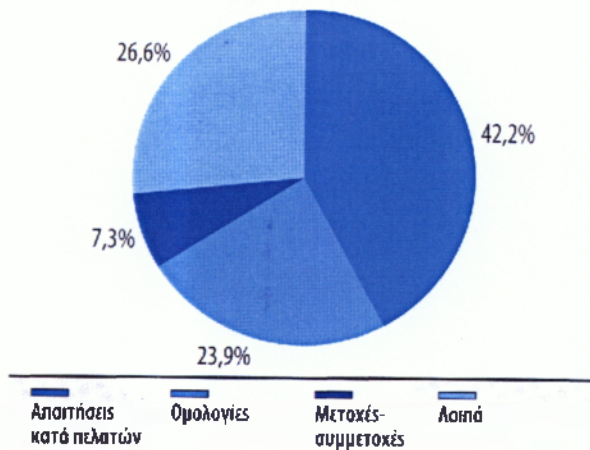
Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2004  
ΟΙ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΞΕΝΟΚΤΙΣΤΑΚΗΣ  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 14171

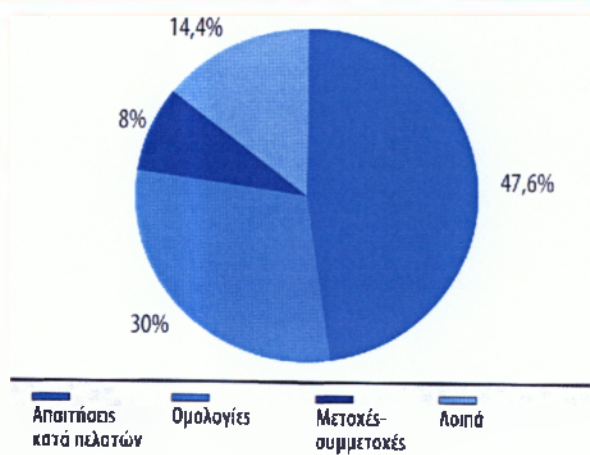
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 14131

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε. ΒΟΥΝΙΣΕΑΣ  
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Α. 16701

➤ Σύνθεση του Ενεργητικού της Εμπορικής Τράπεζας  
31.12.2000

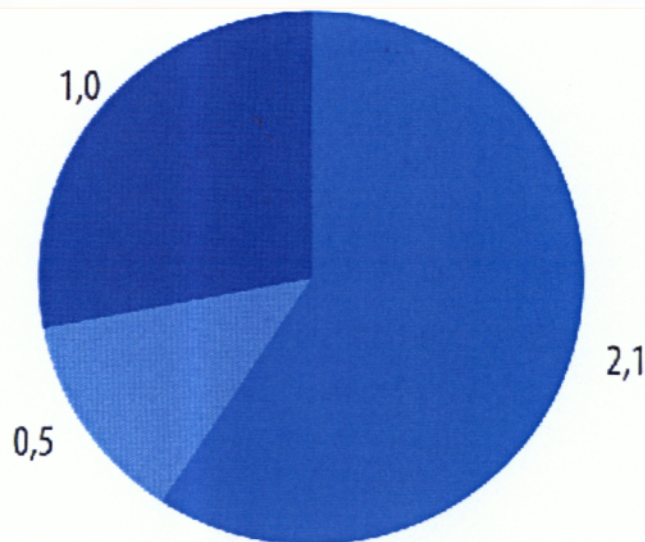


➤ Σύνθεση του Ενεργητικού της Εμπορικής Τράπεζας  
31.12.2001



Σύνθεση του ενεργητικού της Εμπορικής Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2002 και 2003

➤ Υπόλοιπα χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας στο χώρο της λιανικής τραπεζικής 31.12.2000 (σε δισ. ευρώ)

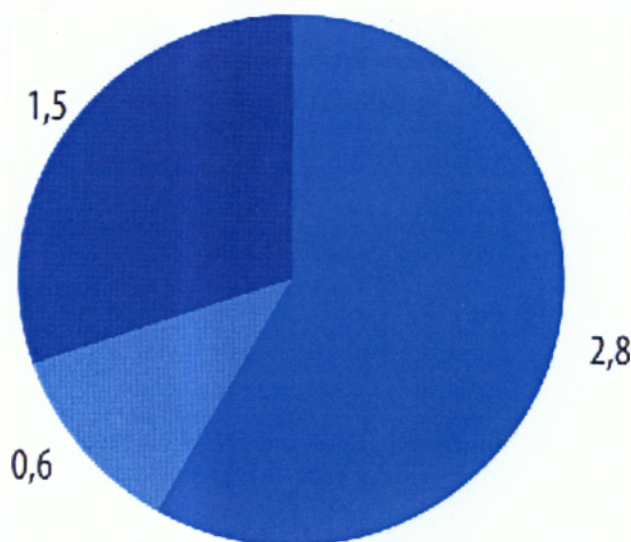


Μικρο-  
μεσαίες

Καταναλωτική  
πίστη

Στεγαστικά  
δάνεια

➤ Υπόλοιπα χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας στο χώρο της λιανικής τραπεζικής 31.12.2001 (σε δισ. ευρώ)



Μικρο-  
μεσαίες

Καταναλωτική  
πίστη

Στεγαστικά  
δάνεια

Υπόλοιπα χορηγήσεων της Εμπορικής Τράπεζας στο χώρο της λιανικής τραπεζικής στις 31 Δεκεμβρίου 2002 και 2003



Υπόλοιπα χορηγήσεων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο τέλος των ετών 1999-2003 (σε εκατ. ευρώ) <sup>2</sup>					
Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας <sup>1</sup>	1999	2000	2001	2002	2003
Επιχειρήσεις και νοικοκυριά	5.020,7	6.150,8	7.959,8	9.462,1	11.380,3
Δημόσιοι οργανισμοί	147,8	553,1	524,6	474,3	495,7
<b>Σύνολο χορηγήσεων</b>	<b>5.168,5</b>	<b>6.703,9</b>	<b>8.484,5</b>	<b>9.936,4</b>	<b>11.876,0</b>
<b>Επιχειρήσεις και νοικοκυριά</b>					
<b>Επιχειρήσεις</b>					
Γεωργία	29,1	29,8	33,9	41,6	51,2
Βιομηχανία, βιοτεχνία και μεταλλεία	1.193,6	1.320,0	1.709,1	1.859,8	2.219,4
Εμπόριο	1.546,8	1.955,3	2.233,4	2.151,9	2.078,8
Τουρισμός	173,1	167,4	224,3	332,1	431,7
Ναυτιλία	349,6	422,4	468,0	470,9	581,5
Λοιπές	554,4	774,7	1.257,6	1.835,4	2.330,1
<b>Νοικοκυριά</b>					
Οικισμός	742,8	1.015,1	1.466,5	2.015,8	2.618,7
Καταναλωτική πίστη	431,3	466,0	567,2	754,7	1.069,0

<sup>1</sup> Λόγω της αναμόρφωσης το 2002 των κατηγοριοποιήσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος έχουν γίνει οι εφικτές αναπροσαρμογές και στα προηγούμενα έτη ώστε τα στοιχεία να καταστούν συγκρίσιμα.

<sup>2</sup> Σε όλους τους πίνακες τυχόν απακρίξεις του συνόλου από το άθροισμα των επί μέρους μεγεθών οφείλεται σε στρογγυλοποιήσεις.



➤ **ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ 2000-2001 (σε εκατ. ευρώ)**

	Ομίλος		Τράπεζα	
	2001	2000	2001	2000
<b>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</b>				
Απαιτήσεις κατά πελατών	8.999,65	6.992,49	8.677,06	6.800,8
Ομόλογα, ομολογίες & άλλα αεία γραφά	5.479,38	3.918,94	5.268,89	3.737,75
Σύνολο Ενεργητικού	18.143,38	16.164,03	17.721,24	15.649,88
<b>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</b>				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	13.593,45	11.377,28	13.429,29	11.309,03
Ίδιο κεφάλαιο	1.973,64	2.044,40	2.014,00	1.847,53
<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ</b>				
	7.604	7.699	6.912	7.204
<b>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</b>				
Καθαρά έσοδα από τόκους	634,39	525,72	554,07	450,17
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	140,25	164,29	125,29	145,88
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	875,68	834,63	893,82	853,57
Δαπάνες προσωπικού	342,31	323,26	324,10	307,49
Σύνολο οργανικών εξόδων <sup>1</sup>	558,13	519,34	461,57	436,18
Καθαρά κέρδη (προ φόρων)	243,23	329,07	374,04	339,40
Καθαρά κέρδη (μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας)	146,25	190,80	282,84	214,36
Καθαρά κέρδη μετά φόρων ανά μετοχή (σε ευρώ)	1,71	2,23	3,31	2,51
<b>ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ</b>				
Απαιτήσεις κατά πελατών (εξαιρουμένων των προβλέψεων)	48,2	41,9	47,6	42,2
Ομόλογα / Σύνολο Ενεργητικού (%)	30,1	24,2	29,7	23,9
Προβλέψεις / Απαιτήσεις κατά πελατών	2,9	3,2	2,7	3,0
<b>ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &amp; ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</b>				
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	3,7	3,5	3,3	3,1
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (χωρίς κεφαλαιακά κέρδη ομολόγων) (%)	3,0	2,7	2,6	2,2
Απόδοση μέσου Ενεργητικού (ROAA) (%)	1,4	2,2	2,2	2,3
Απόδοση μέσων ιδίων κεφαλαίων (ROAE) (%)	12,1	16,5	19,0	18,9
Λειτουργικά έξοδα <sup>2</sup> προς μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (cost-to-income ratio) (%)	52,6	51,8	48,1	47,5
Λειτουργικά έξοδα και αποσβέσεις προς μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (cost-to-income ratio) (%)	63,3	61,6	51,3	50,8
<b>ΚΕΦΑΛΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ (%)</b>				
	16,8	21,7	17,6	19,4
<b>Πιστοληπτική διαβάθμιση</b>				
	<b>Μακροπρόθεσμη</b>		<b>Βραχυπρόθεσμη</b>	
Standard & Poor's	BBB-		A-3	
Moody's	Baa1		P-2	
FITCH-IBCA	BBB+		F2	

1. Τα οργανικά έξοδα ορίζονται ως το σύνολο των γενικών εξόδων Διοίκησης, των αποσβέσεων πάγκων στοιχείων και των λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης.

2. Τα λειτουργικά έξοδα ορίζονται ως τα γενικά έξοδα Διοίκησης (δαπάνες προσωπικού και άλλα έξοδα Διοίκησης).

**ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΣ 2002-2003**  
(σε εκατομμύρια ευρώ)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2003	2002	2003	2002
<b>Ενεργητικό</b>				
Απαιτήσεις κατά πελατών (εξαιρουμένων των προβλέψεων)	12.030,4	10.168,6	11.705,0	9.791,9
Ομόλογα, ομολογίες & άλλα αξιόγραφα <sup>1</sup>	2.169,9	4.359,1	1.934,2	4.109,9
Σύνολο Ενεργητικού	16.888,0	16.891,4	16.644,3	16.448,3
<b>Παθητικό</b>				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	14.042,7	13.296,3	13.841,7	13.152,0
Ίδια κεφάλαια	1.199,7	1.220,4	1.268,6	1.255,2
<b>Αριθμός απασχολούμενων (άτομα)</b>				
	7.682	7.679	6.865	6.898
<b>Αποτελέσματα</b>				
Καθαρά έσοδα από τόκους	611,8	560,8	499,6	467,6
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	159,0	145,7	135,4	130,8
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	830,5	767,2	673,6	667,5
Δαπάνες προσωπικού	372,9	357,1	344,7	329,9
Σύνολο οργανικών εξόδων <sup>2</sup>	624,7	592,0	496,7	477,1
Καθαρά κέρδη (προ φόρων)	112,8	89,6	105,7	118,2
Καθαρά κέρδη (μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας)	71,8	52,2	72,7	86,2
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ) <sup>3</sup>	0,8	0,6	0,8	1,0
<b>Δείκτες διάρθρωσης</b>				
Απαιτήσεις κατά πελατών (αφαιρουμένων των προβλέψεων) / Σύνολο Ενεργητικού (%)	71,2	60,2	70,3	59,5
Ομόλογα <sup>1</sup> / Σύνολο Ενεργητικού (%)	12,8	25,8	11,6	25,0
Προβλέψεις / Απαιτήσεις κατά πελατών (%)	2,9	2,7	2,7	2,6
<b>Δείκτες αποδοτικότητας &amp; αποτελεσματικότητας</b>				
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	3,6	3,2	3,0	2,7
Απόδοση μέσου Ενεργητικού (ROAA) (%) <sup>4</sup>	0,4	0,3	0,4	0,5
Απόδοση μέσων Ίδιων Κεφαλαίων (ROAE) (%)	5,9	3,3	5,8	5,3
Δείκτης αποτελεσματικότητας (%) (cost-to-income ratio) <sup>5</sup> (%)	75,2	77,2	73,7	71,5
<b>Κεφαλαιακή επάρκεια (%)</b>				
Tier 1 <sup>6</sup>	9,0 <sup>7</sup>	10,5	9,4	10,8
<b>Πιστοληπτική διαβάθμιση</b>		<b>Μακροπρόθεσμη</b>		<b>Βραχυπρόθεσμη</b>
Standard & Poor's		BBB-		A-3
Moody's		Baa1		P-2
FITCH-IBCA		BBB+		F2

<sup>1</sup> Αναφέρεται στο άθροισμα των «Ομολογίων και Άλλων Τίτλων Σταθερής Απόδοσης» και των «Κρατικών και Άλλων Αξιογράφων Δεκτών για Επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα».

<sup>2</sup> Τα οργανικά έξοδα ορίζονται ως το άθροισμα των Γενικών Εξόδων Διοίκησης, των Αποσβέσεων Παγίων Στοιχείων και των Λοιπών Εξόδων Εκμετάλλευσης.

<sup>3</sup> Το καθαρό κέρδη ανά μετοχή έχουν υπολογιστεί με βάση τα κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας χρησιμοποιώντας το σταθμισμένο αριθμό του συνόλου των μετοχών σε κάθε έτος.

<sup>4</sup> Οι αποδόσεις μεσου ενεργητικού και μεσων ιδίων κεφαλαίων έχουν υπολογιστεί με βάση τα μετα από φόρους κέρδη ως προς τα μέσα ενεργητικό και ως προς τα μέσα ίδια κεφάλαια όπως προκύπτουν από τιμές τέλους έτους.

<sup>5</sup> Ο δείκτης αποτελεσματικότητας ορίζεται ως ο λόγος των οργανικών εξόδων ως προς τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης.

<sup>6</sup> Για την Εμπορική Τράπεζα ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συμπίπτει με το βασικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Tier 1).

<sup>7</sup> Εκτίμηση.